UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Ukrainian Museum-Archives of Cleveland
Displaced Persons Camp Periodicals Collection

Item in Public Domain or an Orphan Work:

The United States Holocaust Memorial Museum Library respects the copyright and intellectual property rights associated with the materials in its collection. According to the Library's knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work--or if you know who does--please contact the USHMM Library by phone at 202-479-9717, or by email at reference@ushmm.org.

Also available via libraria.ua.

СКОБ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО КОША В КАРЛЬСФЕЛЬДІ

Ч.4. Лютий 1946 Рік II.

Хоч доля провадать прелюта
Забаву із нами жорстоку;
Скувала Вкраїну у пута,
Засіяла нами Европу.

Святкуймо героїв річниці
Хай з споминів мряки повстане
Богун-наш лицар у криці
І Ольга закута в кайдани.

Їх труди не підуть даремно
Политими кровю слідами
Піде у лавах гордо і певно
Вірлиний рід Скобів - до Слави.

Я.К.

Видає Пластовий Кіш в Карльсфельді
Редагує Колегія
Адреса: Камп Д.П.95 - 278
Карльсфельд.Баварія.

З м і с т.

I.—"В память"..../вірш/..... .....Я.К. стор.....

2.—За пластове"Вірую"..../вступна стаття/.....Волт " I

3.—Памяті полковника Івана Богуна..... " " 4

4.—Спомин...../присвяч. О.Басараб/.....П.Ц. " I0

5.—Незабутній ...../кор.спомин про О.Басараб./.....Баж. " II

6.—Порідному краю -на мандрівці .....Він " I3

7.—Зима...../вірш/.....Я.К. " I5

8.—Скоб...../короткий опис птахи/.....Охрим " I7

9.-"Буйного вітру брати - мандрують"...../мандрівн./...Або " I8

I0.—Що повинен знати пластун ...../ з практ.вмілостей/.Рожко " 23

II.—З пластової хроніки.....——— " 25

/із праці Коша в Карльсфельді/ Або

/Стріча в Регензбургу/ Я.К. " 27

/З життя гімназийної молоді/ —— " 30

I2.—До наших дописувачів..../відповіди/..... —— " 3I

I3.—Для науки і розваги.....——— " 34

/Нагода чи засада/-До хрон.Ястр-ам Або "

/Пластун дбає про своє здоров'я/ Олень " 35

/Зимовий табір старших пластунів/учасник" 35

/Лютневий клич/-пропаг. стаття Перо " 36

/Рідке щастя/-ловецький спомин Охрим " 39

/Загадки/ Грек " 43

/Усміхнися/ Буковинка " 45

Рисунки виконали : Буковинка і Любомир Д-як.

— — —

гах – цего – що Вимусите дати своїм найближчим і Батьківщині.

Мета – для нас усіх – одна – соборна єдина.....

Пластовий закон – кличе Вас Пластуни й Пластунки – до Чину.

З нагоди двох памятніх

національних річниць...

Св. Юрій.

написав : Волт.

....."та не було кращого ,та не було славнішого над полковника Івана....."

/нар. пісня/

Завжди чарівна Україна.....

Золотисті пшеничні лани ,зелені безкраї степи, таємничістю сповиті могили та блакить небес.

Український люд - пробуджений великим гаслом волі, зачарований могутнім духом Богдана - на шляху до величі і слави Української Держави ,на розтічі - вороги.Бадьора побідна пісня і запал боротьби, жертвенність та посьвята тисячів, море пролитої крови за новий лад і свободу ..... і на тлі цієї розбурханої стихії-світла, незабутня постать лицаря Івана Богуна.

I.

Зродили його лани Київщини.....

А сповили козацькі думи про походи і січі, вколисували тужні мрії про волю рідної землі, про її славу, гартували Низові Пороги і Запорожська Січ.

Серед таборової пісні, при тупоті кінських ніг , на вольних прос-

торах,в блиску заграв та пожеж й козацьких ватр-вінницький полковник Іван,"великий воїн й перший партизан"-як визначна постать Хмельниччини-часів великиго зриву,як їх співтворець і провідник українських мас.

Він завжди на поготові в невпинному змаганні з ворогом,й на сторожі прав українського народу та його вольностей.

II.

Вінниця та розлогі краєвиди Брацлавщини.....

Вони були свідками його сміливих,несподіваних наскоків,його воєнних герців,надлюдської відваги,воєнних подвигів в обороні західних меж молодої Козацької Держави.

Він-творець нового козацького ладу і суддя,інженер і господар організатор і оборонець тої Брацлавщини,що в часах Хмельницького стала кровавим тереном боїв,бо тут український народ зложив найбільші гекатомби за добуття собі самостійности.А всю оту заїлість в боротьбі і посвяту перелляв у Брацлавщину-Богун.

Він завжди в наступі,його хитрощі і воєнний хист - пострах ворогам.Він ніколи ніким не заскочений ,все на поготові і на чолі свого вінницького полка,- як захисник великих Богданових добутків і досягнень.

III.

Берестечко - 1651 р.....

Козацький табір в облозі.А там хвилювання черні і зневіра у серцях козацьких ізза зради фальшивих союзників татар.Хто-ж то надлюдськоб силою своєї енергії і силою свого духа поконав зневіру у серцях козацьких ,хто руками тисячів-клав греблі та мости,гатив кожухами болота,промощував шлях з обложенного табору..

Він зводить вніщо задуми прихильників угоди і здачі табору. Для нього сама думка про це була національною зрадою. В обороні волі готовий був виточити море крови, щоб вивести козацьке військо з табору, або самому втопитися в тій крові. Він розумів, що у війні треба ворога побити, або згинути з честю.
Тому з хвилиною, як його вибрали наказним гетьманом, він зірвав переговори з ворогами і вирішив силою пробитися з облоги. Програну під Берестечком – у цей сам день – в сам день погрому схвильованої черні – змив своєю козацькою кровю "300 неприсланних" та лицарське завзяття Богуна.

IУ.

З року на рік на Україні – змагання за вдержання державності.....
Богун на вершинах своєї слави – в постійних боях із ворогом під Трилісами і Білою Церквою, у Бащі на Волині, в Монастирськах і в Умані, під Охматовом і знов під Білою Церквою – ніде не поконаний, скрізь як побідник. Партизан і вождь, духовий провідник і улюбленець Брацлавщини, лицар і месник за кривди народа.
На ворожий підступ мав свою незрівняну далекозорість степового вірла, на жорстокість ворожу – відповідав лицарським ударом кривої козацької шаблі. Його рішення – це лискавки громів, його меч – пострах наїзникам, його соколи, вірні комонники, вінницький полк, найвірніші сини України – це грізне мементо для усіх ворогів Рідної Землі.
Він знав цілу Україну, кожний закуток, кожне вигідне місце до нападу і до оборони, до прихогання.
Під містечком Башлі на Волощині він громить до ноги ворогів – в числі 20 000 душ. Не лишився ніхто, хто мігби принести вістку

про розгром до польщі. Це Богунова відплата за Берестечко.
На Волощині побігає семигородсько- басарабські війська, хоче посадити гетьманича Тимоша на молдавському престолі.
Під Монастирськами - розбиває в пух війська Чернецького.
Бо він з кількома сотнями своїх комонників, викравшися з обложеного міста - вдирається з очайдушною брагурою у ворожий табір і змушує до втечі.
На " Дрижполях " під Оматотом - рятує гетьмана, стягаючи на себе усю ворожу силу.
Але - як пише літописець Величко - " із при Богуну било войско барзо справное того ради не могли його ляхи й орда всторі поглотити а і самі вельми посромленіє понесли. "
Богун відбив напади поляків і орди, і злучився з табором Хмельницького.
Під Білу - Церкву приводить Богун цілий козацький табір - в 100 000 возів, - як духому перуну, відбиваючи усі ворожі напади. І знову наїздники відступили, а він розбиває в щент татар - у відплату за зрадливі за грабунки, за ясир.
Ох і лицар - же він був. Недаром народна пісня обрала його своїм любимцем - а народня дума за свого героя, а український народ - своїм найкращим сином.
Його слава - це Брацлавщина слава - і цілої України.

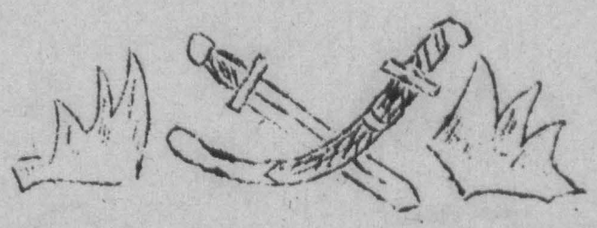

Руїна.....

Час жалісного /але як тонко / занепадрови мету великих діл великого Богдана.

Руїна закріплена руками захланних загарбників та руками тих своїх "не мудрих дітей ".

Але степового вірла вони не зломили. Не видно його між прихильниками Польщі, ні між залежниками Москви. Бо тоді Україні він викупляв завжди козацькою кровю, а не чужою протекцією. З ворогом не сходився інакше, як із шаблею в руці. Козацька гордість не дозволяла йому іскати в гості до ворогів. Так перший він до нашої історії чистий, не сплямлений жодною народою на службу ворогові, ані оною надавчою грамотою і соболями московськими, ані польським гербом. Він був непримиренний, коли раз ляхів, то знову Москва підступом та ласками обдурила " деяких немудрих дітей наших.

Не раз злетів на поле бою на Чорнобрі – як грізний бог війни, щоб розлити море крови, - і десь загадав в степах. Тремні мурмаїбурга – іноді на поморі скували йому крила, але не на довго.

На волі він мріє і діє знову для добра України.....

Та ворога не спали. Не могли стерпіти лицаря – бачили самі вскалям.

І паде вінницький полковник "славетного войска запорожского" Іван Богун в дні 17. жовтня 1664.р.-розстріляний ворогами під Новгородом Сіверським.

А слава про нього живе у піснях та думах,у серцях українського люду, та співає невмирущі мрії про Волю ,Свободу і Чин України.

.-.-.-.-.-.-.-.-.-.

А Ви тую славу буйну козацьку високо підніміть,
-Та славного лицаря у свої знамена вберіть
-Лицарські чесноти його за свої приймiть
І куйте долю Вітчизні.....

/за нар. піснею/.

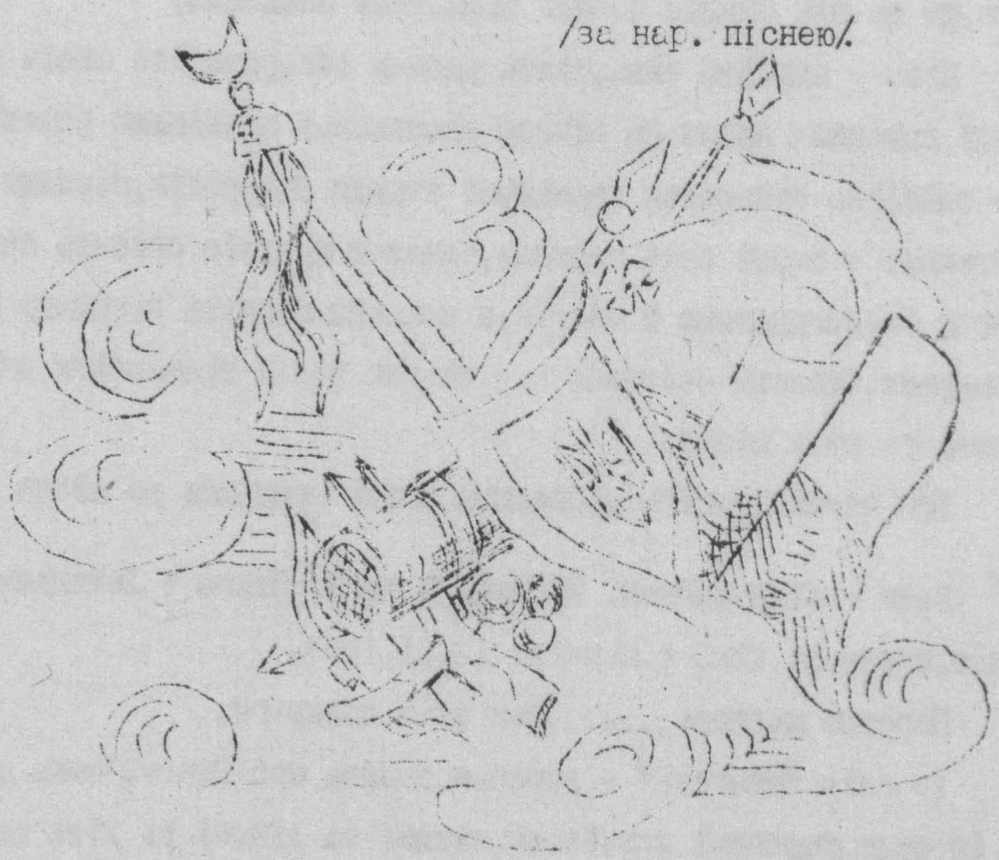

Написала: Е.Ц.

Дня 13.II.1935 р.о год.8-й ранку три молоді жінки прямують засніженою доріжкою цвинтаря при Янівській вул.у Львові - до могили,що на ній видніє чорний марморний памятник.

Мяко - пушиста зима,білим рядном обгорнула те святе місце, де душі померших лягли на вічний спочинок.В проміннях рожевого ранку спокійно купаються засніжені кущики кипарисів,перлами обмерзлі блищать у сонці сухі бадилля,блиском каменів світять памятники,кругом безлюддя,тиша й спокій,а смереки шепчуть невпинну молитву за померших.Здалека несеться притишений голос трамвасних дзвінків та раннього руху міста.

Три жінки спокійно,поважним ходом прямують до місця своєї цілі.

Вони - біля могили. На камені напис:Ольга з Левицьких Басараб,уроджена 1889 р.померла 13.II.1924.

Коротка молитва ..... так тихо довкруги.

Із днів "змагань" - виринає спомин про Ольгу.Дочка священика із села Щуровичі пов.Броди,дитячі та дівочі її літа це час навчання та підготови до великої громадянської праці,в якій вона

пізніше як студентка і зумужня жінка бере живу участь.Найкраще виявила себе як взір точности,великої видержности та сили волі вже в часи змагань У.В.Організації - як її член.

Прапор боротьби за волю Вона вміла високо нести.

Арештовано її 7.II.1924 р.,тайни не зрадила,відійшла серед мук - як герой,як взір - для тих,що поклали собі за завдання - жити і вмерти для Батьківщини.

..... "Струнко. Тіням героїні громадянки - ми пластунки гуртка "Червона Калина" складаємо поклін .... Прирікаємо Тобі,що в цілому житті буде вести нас ця ідея,за яку Тебе замучено ....

Мовчанка .....

Шумлять смереки,кругом безлюддя - тиша.

Три пластунки йдуть мякими,засніженими стежками до цвинтарної брами - а сонце золотить їм шлях.....

- - - - - - - - - - -

НЕЗАБУТНІЙ...

Написав:Баж.

Знову відзначаємо одну з важливих дат,що не можна її оминути мовчанкою а спеціяльно нам - пластунам.

Пластовий закон підкреслює багато рис,що служать до вироблення національного характеру - "Бути вірним Богу і Україні,помагати другим,доручені діла якслід виконувати.

Такою людиною в нашому недавно минулому була Ольга Басарабова. Згинула вона не зрадивши її доручених тайн.

Рисується барвно велика постать жінки,що виросла на тлі боротьби за державне вільне життя по першій світовій війні,щоб до-

вести свою ролю покладену на неї.

Басарабова це виконала. Із затисненими устами пройшла всі муки й тортури в підземеллях при вул. Яховича в келії ч.7 1924 р.

Кілька років пізніше про цю смерть оповідав своїм співтоваришам в тюрмі єдиний свідок, що залишився з учасників процесу "басарабівців". Появилася література, сьогодня її не маємо, маємо одначе живих свідків тієї події.

З нагоди річниці її смерти пригадуємо пластовому братерству цю величню постать.

Беріть все те, що великого й сильного залишила вона нам, - нашкрябавши на тюремній стіні останні слова: "Вмираю замучена ..."

Найкраще згадаєте героїню - коли її чесноти сплетете із вимогами пластового закона, а вони стануть вам дороговказом в житті...

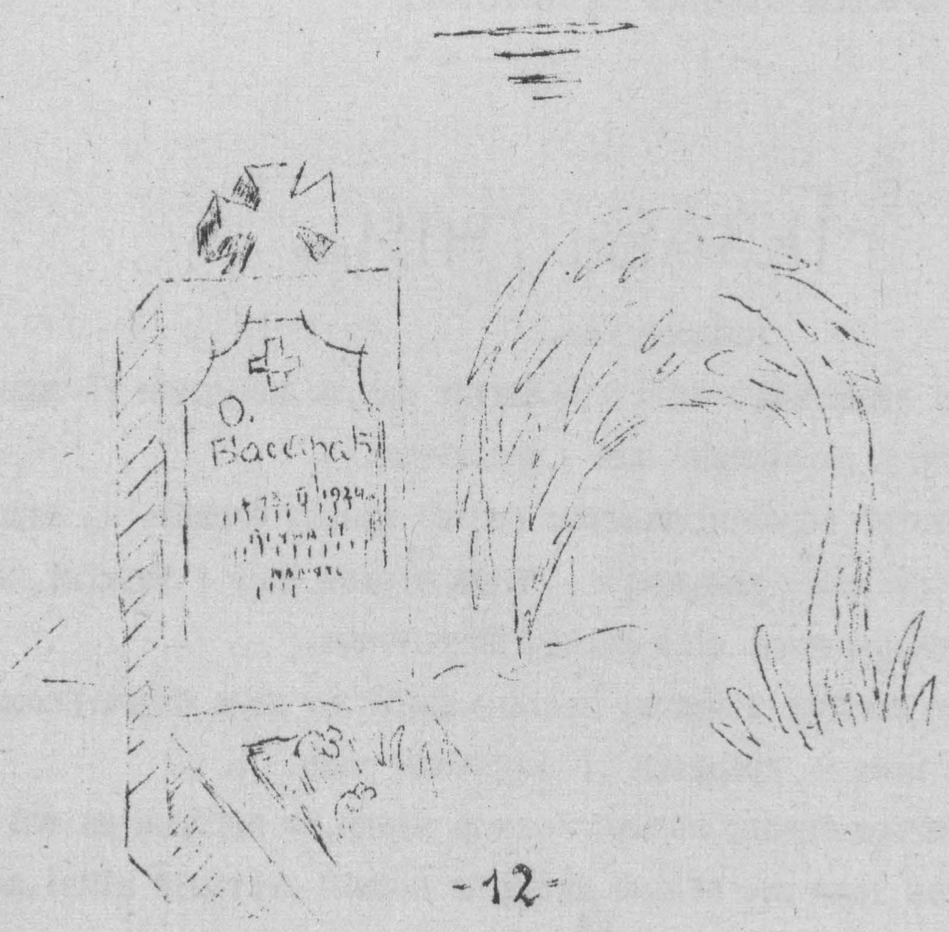

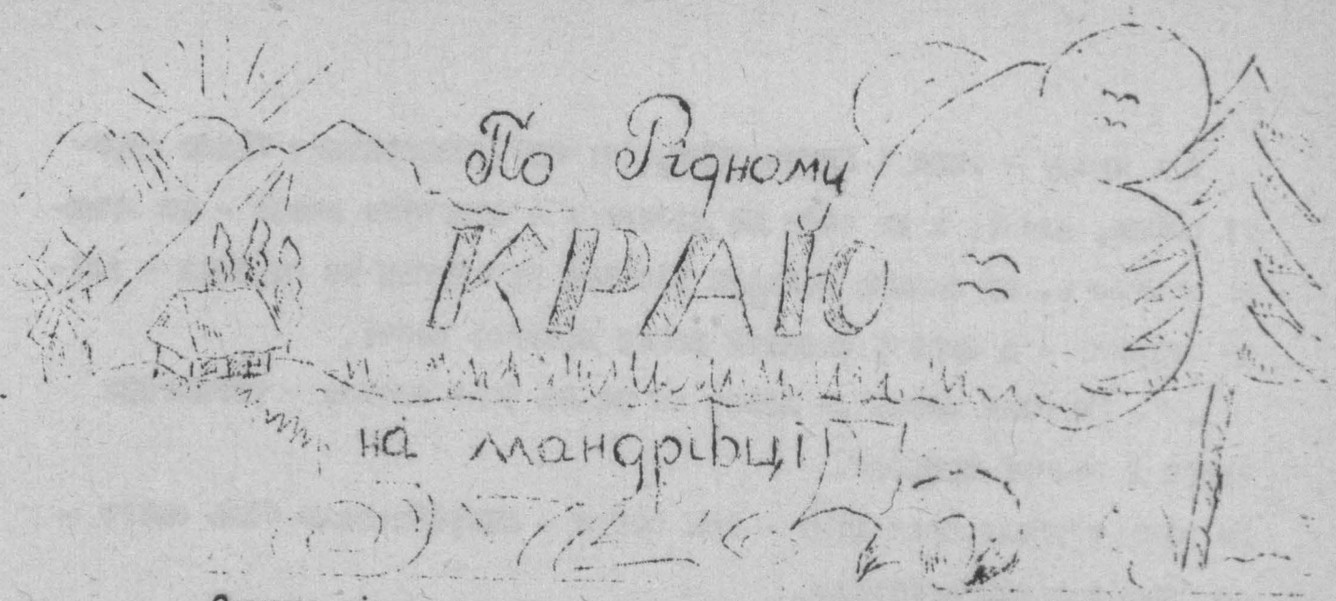

Одного пізнього зимового дня - ранком - ледве на світ -зоріло - ми висіли на залізничій станції в Сн.

А нам - у вічі - краса скільських - гір - верти Парашки, Ключ та їхні менші побратими.

Мороз залив нам краскою обличчя а інеєм зкрасив - усе довкруги.

Покриті білою габою гори, ліси, доми, скрипіт чобіт та лаптів - зрідка прохожих бойків, і наш веселий гомін - та думка, що ми уже в горах - на мандрах - дали нам відчуття легкости і свободи.

І дійсно - блиск сходячого сонця, що сяєвом збілив білі гори, а там де ще не сягнув - синява тіни,- звеличував силуети верхів і чудацькі гейби із заслони виринаючі - інеєм вкриті краєвиди і дерева, будівлі довкілля - ще більше, ще яркіще-унаявнюють красу наших гір.

Дорога від станції - селом, яке тільки димами із коминів - дає про себе знати, бо сніг геть, геть покрив і дахи і городи а навіть стежки замів. Дорога від станції і село - уже за нами.

Ми пнемося - окружними підходами на верх. Перед нами - ліс.

А в ньому - тиша і велич зими, стрункі, непорочною біллю вкриті сосни, ялиці, а де сніг не дістався - пожовкле листя - як згадка минулого, як спомин літа; на лісових просмиках та стежках - сліди звірини - а скрізь таємний шепіт лісової пісні.

Ми йшли мовчки,- якось не можна було словом - руйнувати краси і величі природи.

Де тінь згубила свою міць - там сонце - посріблювало біль снігу - до болю, тай нас огрівало.

Пнемося на верх .....

Наплечники, лещата - щораз важчі. На звиді безлісного верха - серна здивована нашою появою - на мент - застигла в безруху, мов статуя.

Ми йдемо - ліс за нами, сніжні верхи вже ближче, треба пробиватися глибоким снігом; хтось впаде і вибухи безжурного сміху, жарти сковзають в низ і гинуть у нетрах лісів.

Нарешті - верх.... мета нашого мандру, ми втираємо піт з облич.

Спочинок, лещата, наплечники в сніг, а з наших грудей мимоволі добувається пісня мандрівника.

Антонич вітає красу рідних гір і наш змаг - звуком нашої пісні.

Під нами - ген, ген синяви тіней і ясні полати сніжних просторів. Тонкими смугами снуються дими із коминів гірського села.

Від низьких стріх , із села, і від замерзлих, заметених снігами гірських потоків - із низів - мов легенькі смужки димів - підповзає до нас мирний, тихий спокій рідної землі - а верхами шумить вихор і несе неспокійну думу будучих днів - днів зриву а може жаху.

Рідна земле - простори рідні , безкраї - ми " летом вірлиних крил Скоба " - на твоїх верхах - снуємо - сміливі думи .....

Наплечники готові, стаємо на лешата, бо перед нами нова мета - - на "крилах лешат" злетіти із верхів, в змаганні з вітрами, злетіти до своїх - на доли - почути людський гомін, принести їм подих вершинного вихру гірського і жвавіший ритм наших молодих сердець.

- . -

А сьогодня .....

сидимо тужно в підніжжі Альп і вловлюємо чуйним вухом шепіт альпейських вітрів - може принесе нам вістку з Рідного Краю .....

Нап.: Він.

Плинуть сніжки з мрячних небес
Зими цариці бранці.
Немов збірник самих чудес
З вітрами їхні танці.
І дує в них пустун-вітрець
Під хмари їх виносить.
А як йому наскучив герць
Сніжкам говорить : "Досить".

І знов падуть вони у діл,
Щоб бруд землі покрити,
Щоб поле, ліс, вершини гір
Вдягнути в білі свити.

Мурує дід мороз на шклі
Якісь дивні палати.
Брилянти він кладе дрібні
В зими хрустальні шати.

Царице біла. Пластунам
Веселий час Ти дала.
Та що тепер далеко там?
Чи теж снігу навала ?

Чи молодь там, як ми осьтут
В Пласті зиму витає ?
Чи може там від зимна мруть
І сніг їх присипає ?

Нап.: Я.К.

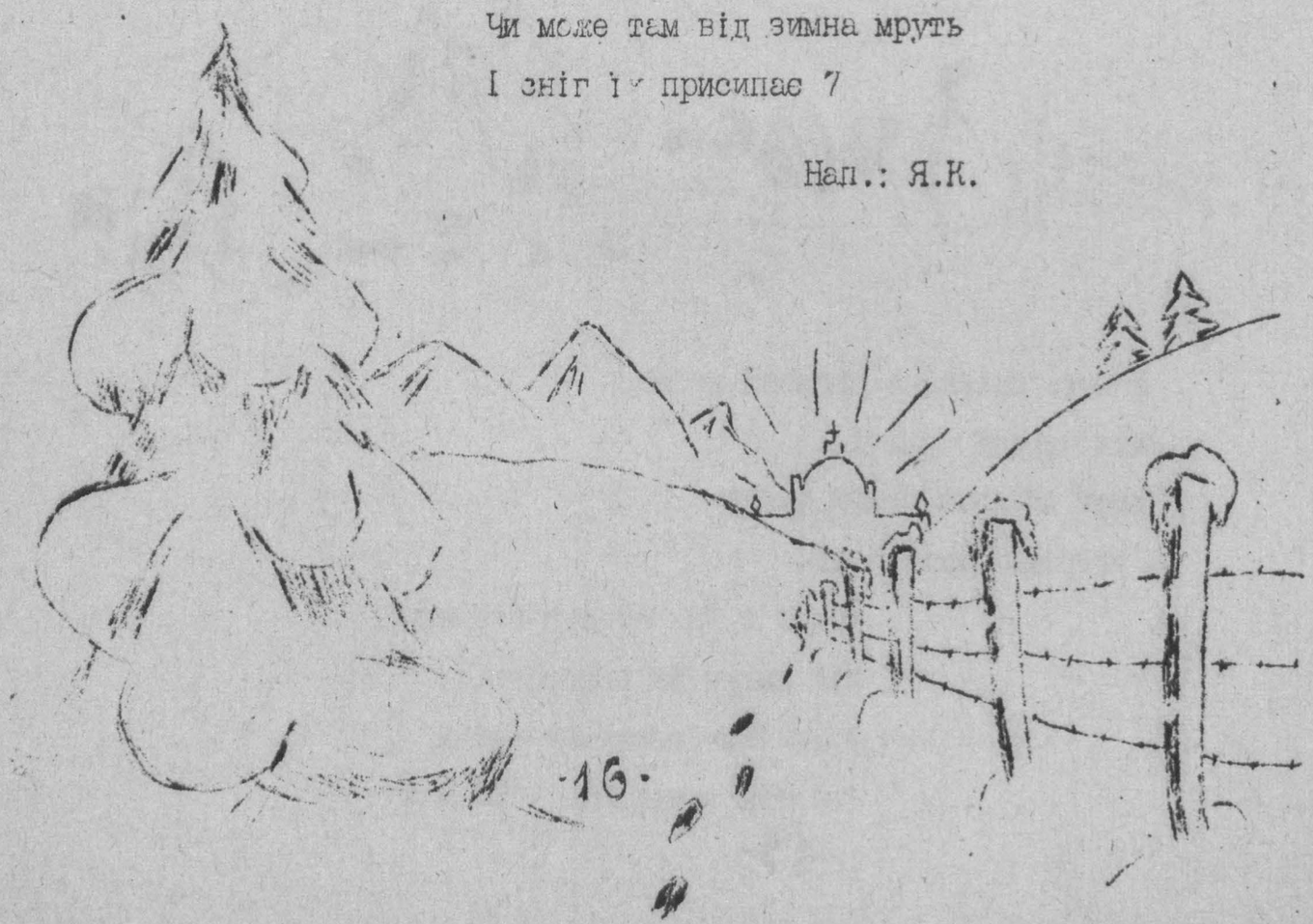

Скоб

Подав: Охрим

Скоб - /лат.галіетус альбіцілля/ - один із найбільш хижих птахів.Довжина його до 0.95 м.,а з розпятими крильми до 2.50 м.його грубий,сильно закривлений,жовтий клюв дорівнує довжиною цілій голові.Ноги - долом неопірені,жовті із сильними пазурами.В молодому віці майже одної темно брунатної краски.Дорослий з яснішою,часом білявою головою і шиєю та заокругленим білим хвостом.Старих скобів стрічаємо над водами,а мандри свої відбувають дуже високо у воздухах для нас майже непомітно.Залюбки ловлять рибу - нуркуючи й в глибокій воді. Скоб живиться усякими птахами та звірятами на суші і воді,однак головною його поживою є риба.Гніздо /1.5 м до 2 м широке а 1 м.високе/ будує з гиляк та гилячок на скалах,високих деревах,в потребі в шуварах.

Скоб це птаха надзвичайно осторожна - з прегарно розвиненими спостережливими змислами.Дуже тяжкий до вполювання.Зловлений та освоєний привязується до людини,а живе в неволі до 40 літ.

- - - - - - - - - - - - - - - -

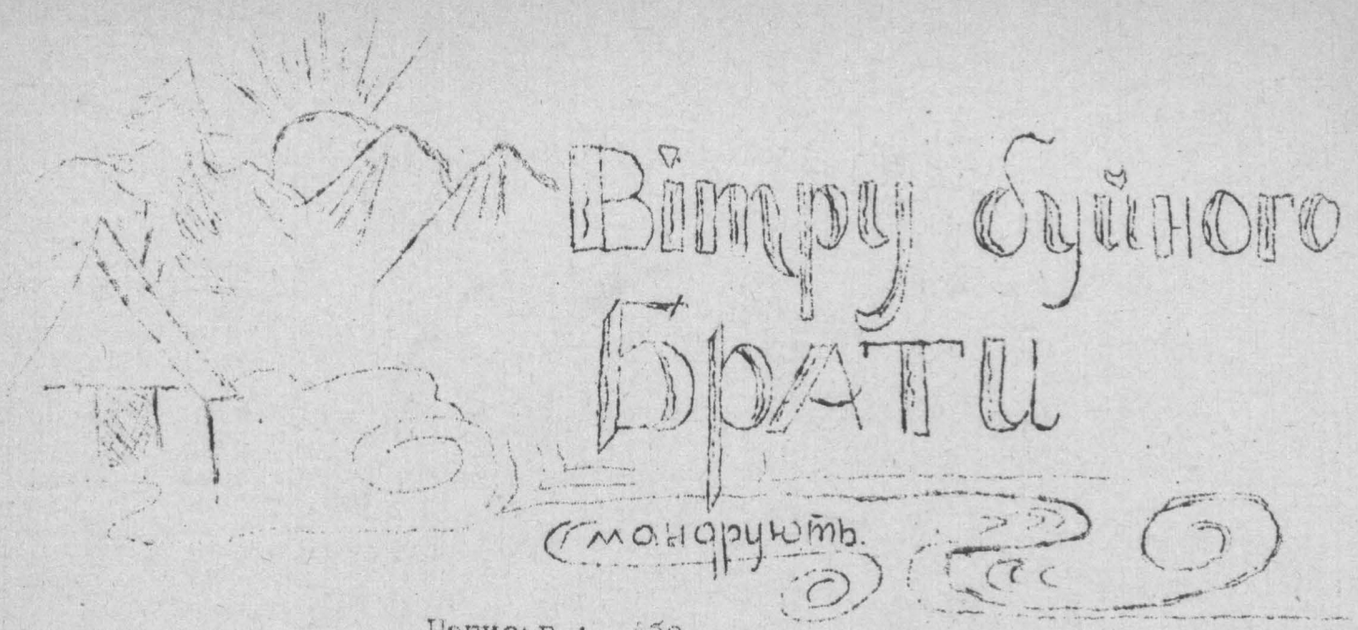

Написав : Або.

Із гір котиться вечірній альпійський вітер, довкруги туман закриває прозоре небо та насичує повітря шарою вологістю.

"Буйного вітру брати" доходять до хатини, яка сиротиною стоїть край поляни під заслоною дерев. Виглядає вона неначе колиба, про яку чули вони із оповідань старших пластунів.

І дехто із них вже сам ночував там, в колибі, що прімає серед шелоту дерев.

І вони нагадують :

.... " На прогульці ночуємо в колибах, хатах, або робимо собі шаласи, чи будуємо шатра. Часом приходиться спати під вільним небом.

Шалас можемо збудувати довкруги дерева із галуззя, практично є будувати такзваний даховий шалас. Робимо це тоді, коли приходиться нам ночувати під вільним небом, а не маємо шатра, та не хочемо ні змокнути, ні змерзнути.

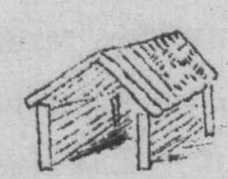

Мандрівник вибирається на прогульку із шатром. Є багато різного роду шатер. До сталого табору надаються рівні, але до

мандрівного табору найкраще надаються малі на 2 -3 особи /т.з. австрійські /, що складаються з двох полотнищ. В мандрівному таборі шатра ставимо просто на землі, але у сталому, де пластун живе довше, треба збудувати шатро із підсадою, обкопати його рівчаком та влаштувати його в нутрі. Шатро можна не лише купити, але і самому зробити. Добре і практичне шатро: держиться сильно кілків при натягнених боках, має багато линв, якими можна натягати шатро, або його опускати / в часі вітру, дощу ітп./ має з долу підшиття т.є. подвійний пас матерії, яку можна заступити по знищенні новою, не перемакає, дається легко провітрити, дається легко зашнурувати, або позапинати, є вигідне до паковання та легке до несення."

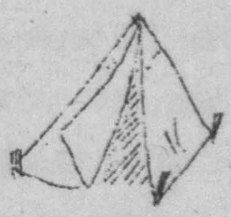

І радісно усміхаються "Брати" і тихо перекидаються словами, щоб своїм гамором не сполошати звірини, щоб бути приятелем звірят і шанувати тишу лісної гущавини.

"Наказ" і гурт задержується ... Наплечники уложені один біля другого говорять про те, що не молоді це мандрівники, хотяй молодечий вогонь палає в їхніх очах.

"Чергові' мають заняття, інші із любовю оглядають природу, яка викликує тугу за красою рідної землі. Черговий виймає із наплечника пластову сокиру.

А з гутірки про "піонірку" - ще й досі у памяті вказівки впорядчика.

"... Вона на кожному кроці потрібна. Її шанувати треба, не засікати в землю, не кидати на землю або в траву. Поліна треба рубати скісно. Гіляки ніколи не обтинати проти напряму, а завжди в напрямі росту. Гострити можна її не

лише на округлім бруці, а й на звичайнім каменю з ріки. Щоб сокира не злітала з топорища, треба її заклинувати. Топорище робимо з твердого дерева / бук, граб, ясінь /, та намочуємо в конопляному олісві.! В тому часі решта пластунів оглядає довкілля, в якому прийдеться їм ночувати.

"Веселий Брат" тихо співає :

" Добрий вечір тобі,
Зелена діброво.
Переночуй мене, молодого..."

а опісля :

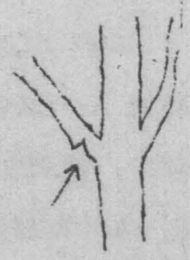

" Крутий берег, крутий,
Річенька бистренька
Далеко від мене
Рідна сторононька.."

.... палає вогонь, вариться в казані каша....

"Бувалий Брат" користаючи з вільного часу - говорить :

...." Таборова ватра, це найкращий момент в нашому житті. Вона гейби ті старинні ігрища, що зєднували колись соняшну Геляду. Огонь... символ життя, чистоти і натхнення. Відколи перша людина перестала його боятись і навчилася давати йому початок, то вже ніколи не випускала його з рук. Від тої хвилини він вабить до себе людину. Людина пізнала, що він дає її тепло. Людина пізнала, що він помагає її удосконалювати свою зручність. Людині стає легше з його поміччю жити.

Таборова ватра це є святочний обряд. Культ святочної ватри, це символ вищих пластових ідеалів.

І тому святочної ватри не підпалюємо папером, не кидаємо до неї нічого крім дерева, не варимо на ній і т. п.

- Місце на вогонь вибрати вільне від дерев по можности на камяному підложжі. Довкруги вогнища в замкненому крузі розмістити місця таборовиків.

Великої ватри старатися не робити, коли розгориться робиться дуже гарячо.

Так само не підкидати сирого дерева, щоб не чадила. Вогонь має бути ясний, веселий, бездимний.

Таборова ватра має вже принятий церемоніял, освячений традицією, спомином. Таборовий вартовий дає сигнал: "Збірка на ватру". Всі займають свої місця. Приходить комендант. Призначує "опікуна вогню", який розпалює вогонь і при першому заблиску всі стають на "струнко" й співають пластовий гимн.

По закінченні слід загасити ватру та присипати землею."

Скінчив - а "Брати" полинули у спомин минулих років і тих часів, коли то творилось у перше пластове життя.

"- Вечера "- стійковий розділює, в руках кожного - - їдунка. "Задуманий Брат" таборовим звичаєм бажає всім смачного, на що всі відповідають: "Смачного -о"

По вечері збірка, звіт та молитва. Нічні стійки виставлені, кличка подана - решта порядкує свої речі, миється в холодній річці та йде спати.

Сплять - а сяйво місяця золотить заграву десь там на обрію, де котиться гірський вітер, де несеться подмух дерев.

"Бувалий брат" при помочі свого "динама" освічує частину колиби, щоб в нічній тиші, під звук мельодії дрімучого ліса, писати свій пластовий щоденник.

...." Щоденник його, це неначе його пластове життя. І тепер додає до нього ще дещо із пережитого. Ще дещо про

свої враження, юні дні - дні весни. Його щоденник це альбом - - памятник, це спомин того, що зробив, пережив, про що мріяв - - снив, про що леліяв, чого бажав.

Колись впорядчик - цей перший його друг говорив : „Пластун провадить свій щоденник. До щоденника записує не суху програму дня, але свої враження та спостереження, бо щоденник це - не суха хроніка. Прикрашує малюнками та рисунками, вліплює знимки, списує таборові вірші та пісні..."

- Н і ч - .....

" Буйного Вітру Брати " під охороною своїх вартівників - -"стійкових" сплять - в альпейській колибі, а над ними багрянить сни Батьківщини зов.

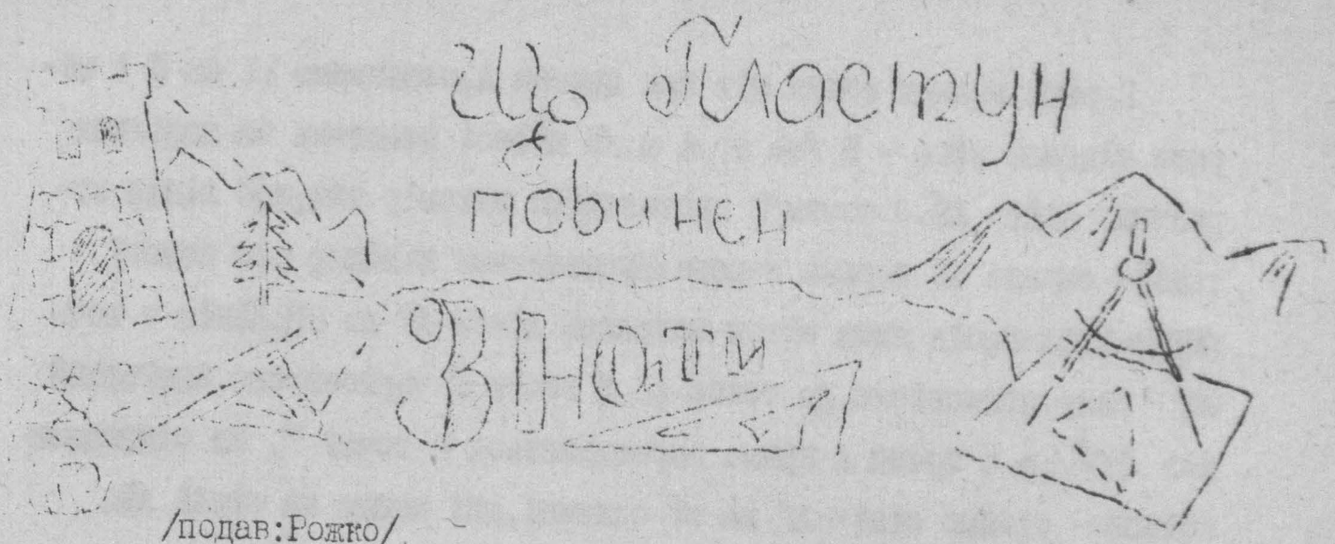

/подав:Рожко/

Як визначити висоту предметів: будівель,коминів,дерев і т. п.,коли не можна виміряти їх звичайним способом

Щоб виміряти висоту предмету,потрібно деревяного кутоміра, якого лінія дорівнює 30 - 40 см.Кутомір цей прибивається цвяхом до дощечки довгої на 70 см. Кутомір прибити так,щоб був рухомий,а до вистаючого цвяха привязати пйон,який вказує кут.

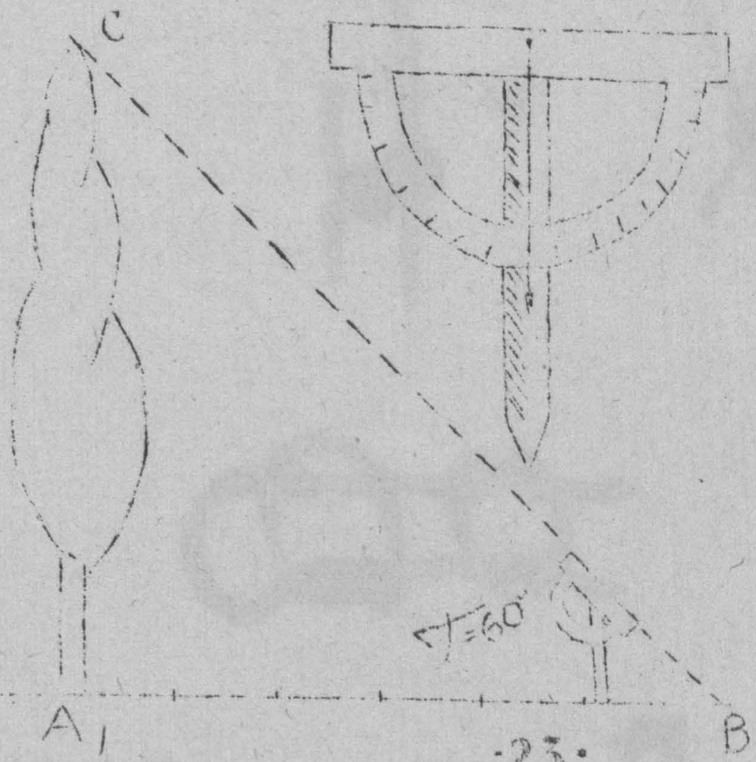

Взаємник пластуна
под: 1:600

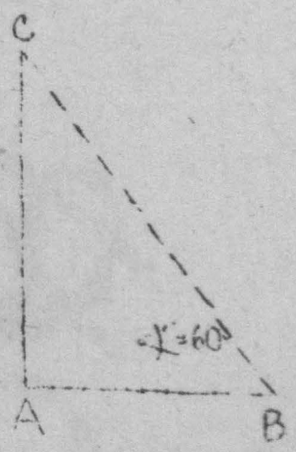

Беремо вільну точку від пня дерева А, означуємо її як Б і міримо віддаль від А – Б /на пр.6 м./В нотесі пластуна за поділкою рисуємо лінію АБ. З точки Б наставляємо кутомір так, щоб лінія кутоміра сягала до вершка дерева. Наставлений кутомір при помочі пйона вказує, під яким кутом нахилена лінія АБ до БЦ. Лінія з точки Ц паде прямовісно до точка А. З точки Б зарисовуємо знайдений кут /50°/, а з точки А пряма перетинається в точці Ц. За означеною поділкою ділимо лінію АЦ на ті одиниці, які маємо на лінії АБ. Кількість одиниць на лінії АЦ вкаже висоту.

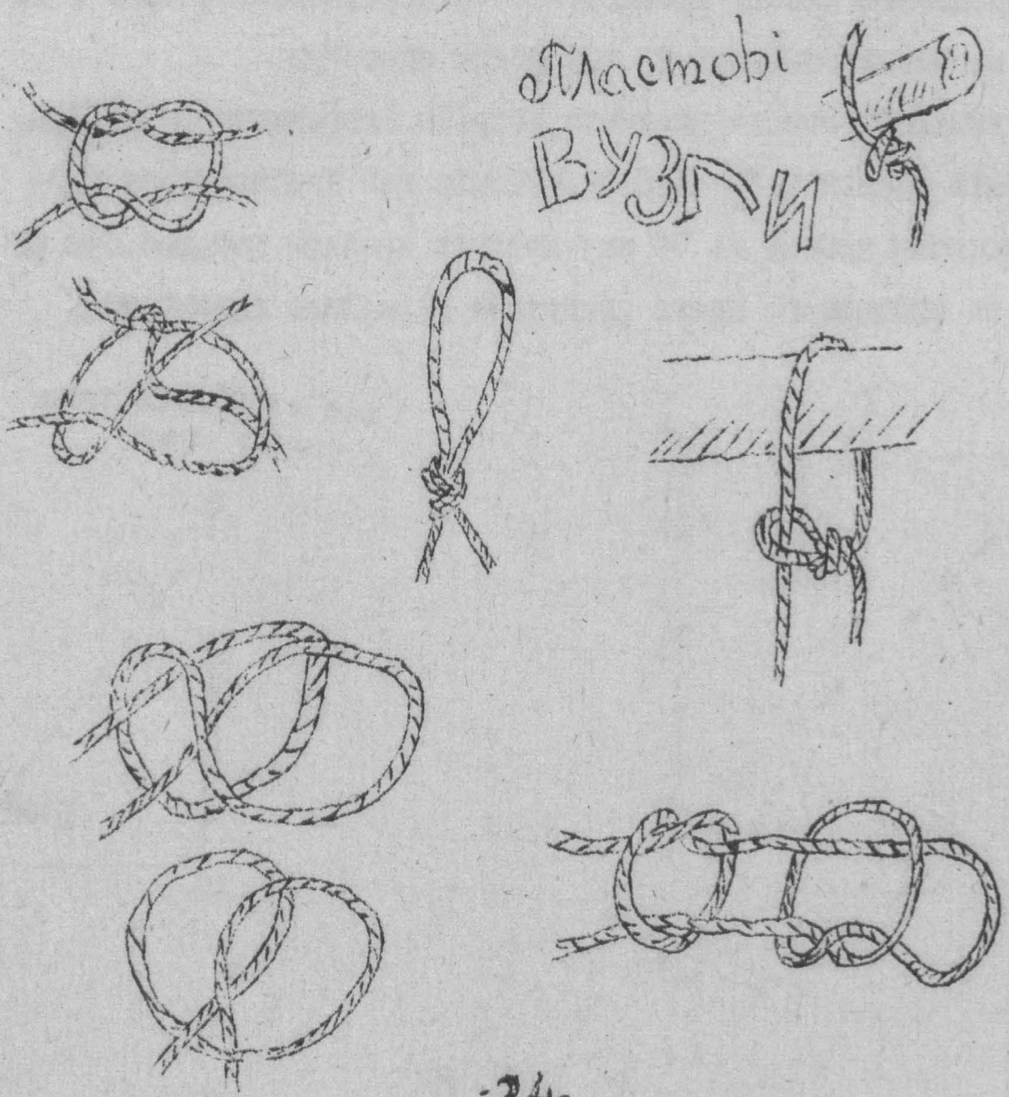

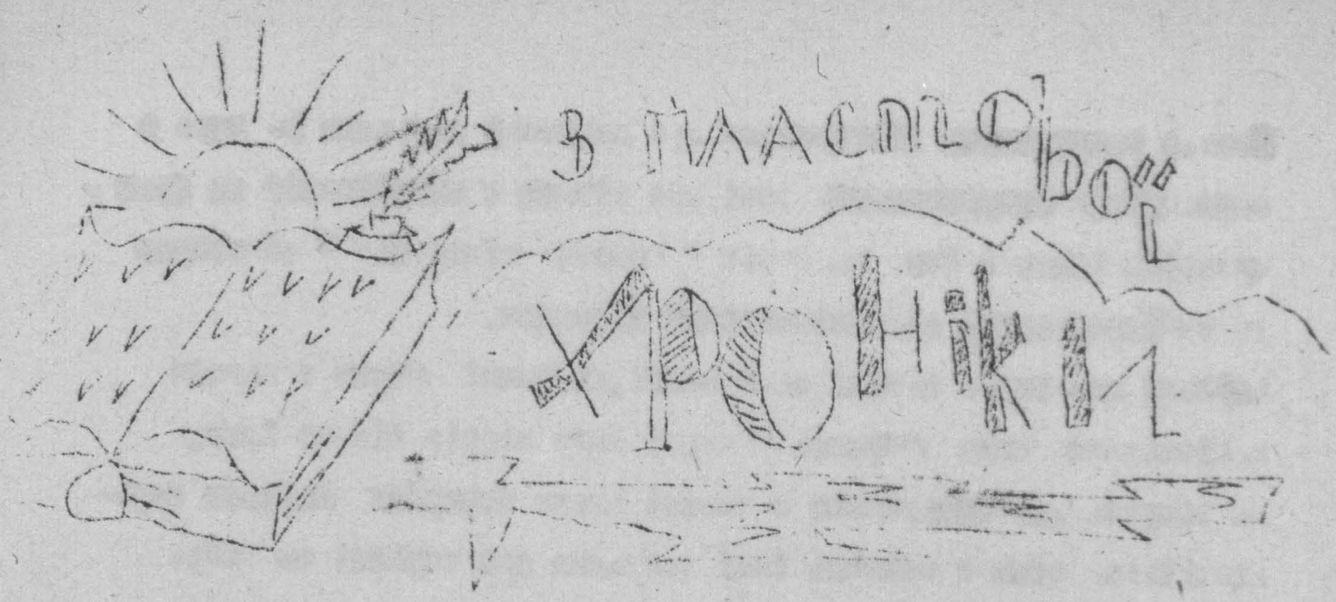

Із праці Коша в Карльсфельді.

В останніх днях грудня 194 р.та в перших днях січня 1946 р. відбувся в пластовій домівці "пластовий курс "улаштований командою СУПЕ для тих,які проводять та працюють в юнацьких гуртках. 3 січня 1946 р.улаштував Кіш прощальний вечір для учасників курсу. Юнацтво не забуло навязати знайомства між собою.

Цікаві " Орли " запросили пластунів з Регенбурга на сходини,щоб розвідати як працюють вони у себе,та розказати їм про свої успіхи.Всі говорили,але найбільш вдоволений був хронікар, в руках якого пишалася,груба оправлена:"Хроніка гірських орлів " прийшли свята а з ними коляда " пластового братства ",яка радісно лунала в темних коридорах карльсфельдських бараків.Гурток " Пугач" ходив із дбайливо підготованим вертепом.В часі свят юнацтво занялося кольпортажею:колядників,святочних карток,газетою.

В томуж часі загостили до нас перші пластові вигання авсбурського Коша:" пластун "і " Новак ".

В пластовій домівці відбуваються періодичні наради "субреферату УПГО ",які скликує референт Команди СУПЕ.

Приїзджані гості - пластуни відвідують "пластову домівку ", розказують про свою працю та інформуються про стан праці нашого

Коша. І таким чином довідуємося що пластові осередки не лише в окупаційній американській зоні, але рівнож в англійській та французькій. Команда Коша на своїх " Кошових підправах " обговорює та узгіднює працю між поодинокими Куренями.
Спільні молитви в неділі та в свята, святочні збірки з нагоди національних свят збирають у парні лави членів цілого Коша.
На імпрезах, як впорядчики є заняті члени чотирьох юнацьких куренів. Рівнож вони виконують інші завдання для користі чи добра других чи табору. Працює рівнож Редколегія Кошової газетки " Скоб ", яка останніми днями тішиться досить великою кількістю дописів місцевого юнацтва.

Пластуни сеніори та сеніорки крім праці в куренях УУПЮ. розпочали відновляти діяльність своїх давних куренів: " Лісові Чорти ", " Ті, що греблі рвуть ", " Санітарки ".

Старші пластуни зорганізували зимовий табір в Авґкірх коло Навґбоєрн, та приступили до праці у своєму гуртку. Частина із них працює впорядчиками в юнацьких гуртках.

Новацькі гнізда, почали вже працю на підставі нових інструкцій УУПЮ. Новацькі рої відбувають сходини не лише в теплій домівці, але зі саночками вимашеровують в поблизький лісок, щоб " морозець їх гартував, а сніжок забавив ".

Юнацькі Курені, яких Кіш нараховує чотири працюють вже вибраним шляхом.
І. курінь підготовляється до І-ої пл. проби, робить прогульки із тереновими грами, відбуває стійки, та раненько відбуває руханку, в якій перед ведуть ініціятори її, матуристи із гуртка " Лис ".
Гурток " Орел " їздив на стрічу до гостинного Регенсбурга і звідтам послав новорічні бажання карльсбельдським пластунам.

Гурток "Пугач" не лише підготував " Вертеп ", з якого дохід призначено на студіюючу молодь, але зорганізував цілоденну прогульку, на яку запросив гурток " Лев ". Прогулька та відбулася із наплечниками, пластовими палицями, шатрами та казаном. Гурток " Лев " навязав переписку із гуртком "Тарпан" із Авгзбурга. Гурткові пісні щораз краще лунають на сходинах та збірках гуртків. В загальному в курені ім. п. Богуна праця йде добре.

II Курінь

веде працю із своїми молодшими гуртками, бо члени гуртків матуристок звільнилися з огляду на матуру. Найжвавіше працює гурток "Калина" /т.зв. горна /, який і на стрічу їздив, і до ліса із линвами, шатрами ходив. Також працює гарно гурток "Чайка".

III Курінь

поправляється. Гурток "Олень" не лише сходини переводить, але ранній біг вправляє / що середи /. Побіч "Тигра", почав працювати новозаснований гурток "Крук"

IV Курінь

переводить I-шу пл. пробу. Всі гуртки / разом чотири/ працюють добре: дають дописи до кошової газети.

[Обо]

Стріча в Регенсбургу.

Написав : Я. К

" Чи справді їдемо до Регесбурга " . Ця думка мучила кожного з "Оглів". Але врешті довідуємося, що наші мрії сповняються, бо завтра з гуртком "Калина" відїзджаємо. Цілий день горячкові приготування, ніхто не сидів даром. Але найбільше праці мав наш маляр "Панько". Він бідака не спав майже цілу ніч.

Врешті так довго очікувана хвилина. З піснею на устах вимашеровуємо під проводом звязкового поза колючі дроти "Карлового поля". Всі веселі, жваві, на рукавах зелених блузок видніють гуртко-

ві знаки.

- - -

Вечоріло. Дрібний дощ стукотів монотонно у вікна вагону. Десь далеко на обрії виднілa невиразна червона смуга заходячого сонця. Всі пластуни були в дуже веселому настрої, танцювали, співали і жваво гуторили. А на мене не вплинув цей загальний настрій. Притуливши лице до холодної шибки вагону, я ствердив, що була така сама погода, як тоді, коли я в останнє виїжджав зі Львова. Якраз тоді валилися старі будівлі княжого города Льва, бо ескадра літаків виводила над ним свої грізні танки. Який чудовий, а заразом дикий образ представлявся тоді моїм очам. На згадку про це, я мимоволі прошептав :

" По рейках колеса гуділи
І в путь незнану потяг мчав,
Думки у рідний Львів летіли,
Що в димі бомб з очей зникав."

- - -

"Регенсбург - місто дощу і болота". Ми дійшли до такого висеку, встаючи другого дня рано з приготованих нам регенсбурськими пластунами леговищ. Поправда запевняли нас, що бувають тут також погідні дні, але це нас не потішило, бо було жаль прогульки на " Вальгалю", яка через цей дощ відпала.

Придержуючись твердо пластового закону, в якому сказано, що пластун вірний Богові, по спільному сніданні ми вирушили до церкви.

Відтак відбулася коротка стріча з пластунами Регенсбургу. Ми вручили привезені нами дарунки і запізнавшися з їх дотеперішньою діяльністю, розказали про наші успіхи праці.

Обід, який приготували нам "господарі", був доказом справності пластунок в кулінарній штуці. Особливо подивугідний був "торт"

який всім так дуже смакував, що навіть дехто зробив з нього запас на дорогу.

По обіді ми оглядали місто і приготовлялися до властивої стрічі.

Під вечір всі "Орли" вичищені, зачесані, виминаючи більші калюжі, рівним кроком подалися в напрямі залі, де вже чекали регенсбурзькі пластуни. Перше місце до попису дістали ми.

Вимашерувавши на підвищення, що заступало сцену, ми відспівали пісню нашого гуртка. На гітарі приграваз Фік - "Орли готові вже до лету". Відтак віддеклямовано цілу низку віршів уложених членами гуртка. Особливої слави зазнав "Панько", який з приводу своєї "Біографії", на бажання зібраних мусів вийти на сцену і всім показатись. "Панько" з міною мученика вийшов, показався і знов пірнув в гурт зібраних. Також гурток "Калина" відспівав свою пісню. Пластуни Регенсбурга виставили кілька добрих точок, з яких найбільше подобалося нам сольо Миросі. Її голос дзвенить мені до тепер в ухах декого з "Орлів".

По записах почалася забава. Всі бавилися дуже весело. О девятій годині прийшов "старий рік", який, лишивши свого наслідника і попрощавши зібраних , відійшов. Всі здоровкалися з новим роком. "З новим роком"- сказав і я, підходячи до одної "нової знайомої" з Регенсбургу. Я стиснув їй обі руки і пішов дальше вітати товаришок і товаришів.

Забава скінчилася спільною молитвою. Потанцювавши ще трохи в бурсі, ми пішли до нашої кімнати. Загасили світло. Поволі стихли оповідання вражень сьогоднішної забави. Врешті спало все. Чути було тільки ритмічні віддихи сплячих. Я довго не спав. Роздумував над подіями минулого дня.

ще темно було, як ми з вікон вагону прощали Регенсбург : "Чому так скоро кінець прогульки!." Ця думка мабуть кожньому дошкулювала. Але годі. Треба запанувати над своїми почуваннями і з новою силою й охотою взятися до праці. І ми це зробимо.

Ми-ж Пластуни.

З ЖИТТЯ ГІМНАЗІЙНОЇ МОЛОДІ.

На закінчення півріччя улаштувала Дирекція Гімназії в таборі на Карльсфельді в дні 3.II.1946 р."Руханковий Попис Гімназійної Молоді".Відбулася ця імпреза у великій залі табору під вмілим проводом професора руханки п.А.А.Дуже мило вразила нас точність та дбайлива підготова.По вправ виступило кілька сотень гімназійної молоді - у вирівняних лавах,в народніх отроях,і з піснею на устах.Найкраще пройшли вільноручні чотиротактові вправи хлопців і дівчат та гагілки.Зробили вони гарне враження і оставили спомин на довго своєю масовістю та одністю рухів.

Поворні колони,ритмічний тупіт соток ніг,повні запалу молоді обличчя - нагадали нам ... з Рідного Краю - котрийсь там із черги із сокільських здвигів.Може дехто призабув хоч на хвилину - що він у таборі вигнанців.-

Хочемо більше таких імпрез,але на вільному просторі.

ПЛАСТОВА ПРЕСА.

В Авгсбурзі появилися:"Пластун" часопис українського Пласту В першому числі зредагованому чисто і з смаком цікаво заповідаються нариси п.н. "Пластун мандрує", "Пластун серед природи".

"Новак" - часопис для новаків виданий пластовою командою.Треба признати його велику виховну вартість для наших наймолодших,підмітити влучне підібрання матеріялу та мистецьке оформлення.

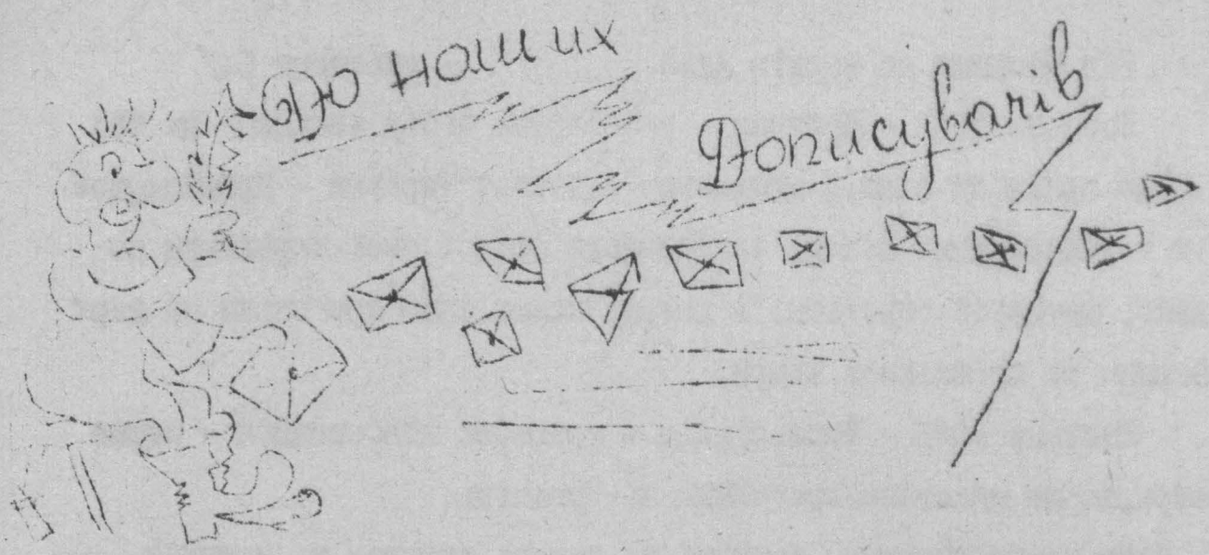

До Ред.Колегії - "Скоба" приходять дописи від юнацьких Гуртків.Не всі вони можуть бути поміщені в цілості або не все надаються до вміщення в пластовому журналі,тому відкриваємо в нашому часописі куток,в якому будемо писати про ті дописи,що прийшли до редакції,та подавати свої завваги.

Вступна заввага така,що деякі дописи замало опрацьовані, замало в них пластового підходу.Під працею розуміємо солідне опрацьовання того,що хочу дати до газетки.

Багато слів,багато говорення а зміст убогий.
Якщо йде про саму тематику,то вона різна і це її добра сторінка, але й вона вимагає ще багато труду,щоб стати такою,яку хочемо бачити в пластовому журналі.Але ж деякі праці вдатні та навіть зраджують письменницький хист,а не вміщено їх тому,що своїм змістом не надавалися до поодиноких випусків "Скоба",тому що й він мусить мати на кожне своє число намічену програму.

Але Ви пишіть, дописуйте до свого пластового журналу на Карловому полі. Творіть покищо пером легенду пластового життя на чужині. Кожний Ваш допис,вірш,спомин,статтю - приймаємо із радістю і постараємося використати.

Від Яворини до верхів Альп / учасниця С./

Жовтень 1942 - Криниця - вишкільний табір юначок - це ті:
..."що приїхали сюди,в найдальшу закутину України - Криницю,щоб тут у вишкільному таборі загартувати себе і свої характери до тяжкої життєвої боротьби."А дальше маємо опис прогульки на верх Яворину та прощальної ватри.

Жовтень 1945 - Карльсфельд - пластова конференція - перша ватра,перша пластова прогулька на Цугшпіце.
..."між прогульковцями були ті,що колись пнялися на верхів'я Яворини. Але тут непривітні альпейські скали суворо дивились на наших орлят,які замандрували так далеко від Рідного Краю"...

Допись є цікава тим,що розказує про працю в гуртках молоді ,яку прийшлося нам провадити в останніх роках - роках воєнної хуртовини.

Звіт - Хроніка із прогульки на"Цугшпіце" та на "Венцельштайн" частинно був використаний.

Бог Предвічний народився - оповідання із Різдвяних Свят про хлопчину та лікаря,списане із дійсної події. Зміст цікавий, змушує до застанови та дає науку для тих,які не хочуть ставитися в положення других. Написала Е.Л.
Наша заввага:пишіть дальше в тому напрямку - маєте запоруку успіху.

Два роки на чужині - вірш - написала Кудлата із гуртка "Зозуля".Розповідає про виїзд з дому,працю в фабриці,а кінчає про табір в Карльсфельді,

..."Тут ми ходимо до школи
І вчимося гарно
А й у Пласті ми працюєм
Весело й справно

бо гурток наш всюди перший,
це мусите знати,
і ніхто у нас не сміє
неправди сказати

Написала Е.Л.

Чи чували добрі люде,що в Карльсбельці сталось

Вірш розказує про виступ гуртка "Зозуля" та про її членів.Є це віршована проза,яка має дещо із гумору та сатири.

Із дописів гуртка "Бджілка".

Вірш про двох друзів - пластунів,що залюбилися в одній пластунці - подала О.Б.

У двох ви не кохайтесь
У дівчині одній
Бо знайдеться ще "Бджілка"
"Бджілка" молода,
Пропаде ваша щирість,
Пропаде вся дружба.

Вірш - пісня нічим не замітна,лише може тим,що змінено її,вкладаючи пригоду із життя пластунів.Авторка забула про пластову тайну.-

С.Х. подає народну пісню.Те саме зробила Н.О.та хтось,хто забув підписати свою допись.

"В таборі уложила І.Д.

Нема краще,як в таборі
В Карльсбельці у Пласті,
Юмба,юмба,юмба раз
Юмба,юмба,юмба два

Багато є "юмби",а замало змісту.Чекаємо на доповнення.

З"Рідних Сторін" написала О.Ц.

Опис природи зимою,за якою тужиться тут на чужині. Краса і любов,радість і туга віє із рідних сторін... "Всі - чи старий, чи малий вітають життя,радісно,погідно підкасавши рукави,беручись до праці. Ясно,легко,привітно,свіжо на нашій рідній землі, бо ніде так сонце не сходить,ніде так життя не кипить."... Спомин гарний,але закороткий.

Дальший тяг нашого листування подамо в наступному числі.

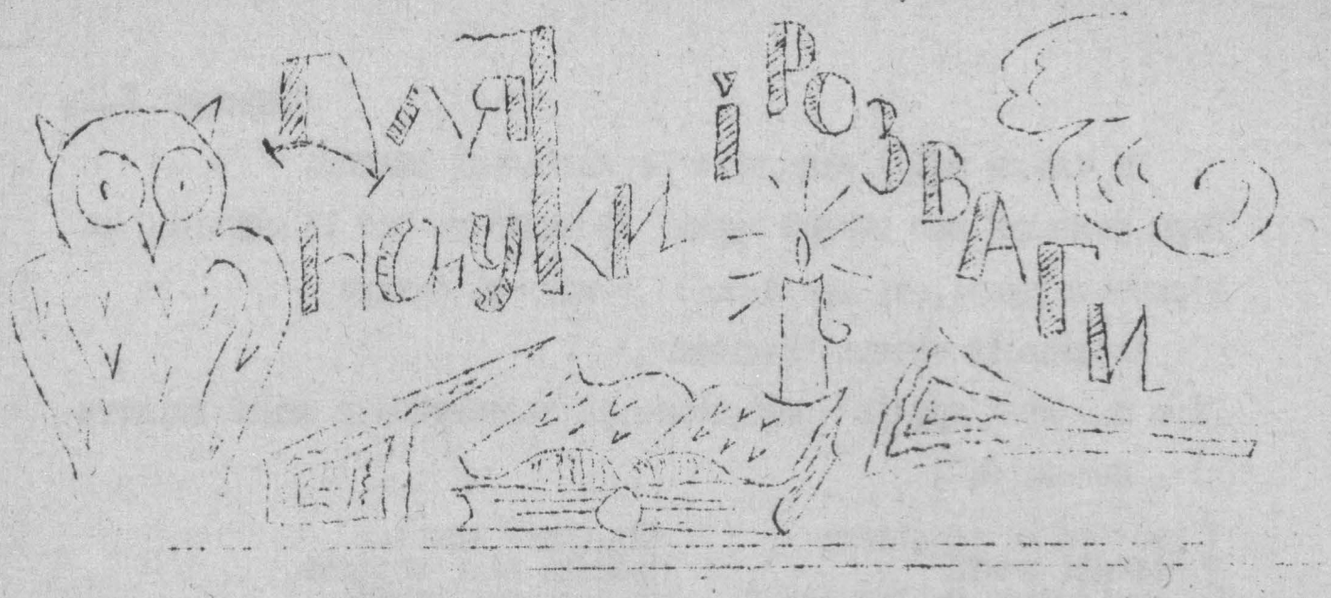

"НАГОДА ЧИ ЗАСАДА"

/До Хроніки - "Яструбам"/

/АСЗ/

Свята,- нехай на чужині, але свята. Все тоді мусить бути. І зїсти, і випити, і закурити.

Святкував Карльсгельд, а з ним сотні пластового юнацтва. І було б все в порядку, якби не нагода, яка винятками хотіла підважити засаду.

Хтось говорить: „Винен Пласт, бо має Пл. Закон без винятків", -а інші: "Винна латинська граматика, яка без винятків не могла б існувати".

Святкували всі, і "Яструби" між іншими теж.

Але як випадає бавитися, зриваючи із традицією чарки та цигарки, забуваючи про прийнятий "бон тон" наших днів.

І сталось те, що нагода збунтувалася проти засади, і прийшло до компромісу, яким був виняток. Може перший раз .... але нагода перемогла.

Хтось опісля говорив: "Ігор був чесний із собою".....

Минули свята, забулась чарка, і знову прийшли шарі дні, дні без нагод. Засада минулась, і все йде своїм шляхом дальше.

Але спомин зі свят залишився. І лишиться теж в памяті постать якогось Ігоря, чи Євгена, чи інших, які зуміли може вперше станути віч - у - віч нагоді і дати змогу перемогти засаді.

ПЛАСТУН ДБАЄ ПРО СВОЄ ЗДОРОВЯ

Гурток "Олень" - 2/III.У.У.П.О. влаштовує кожної середи о 7.год.ранку біг "навпростець". Недовга траса - терен майже рівний.

Треба трохи раньше встати. Але за те ми здорові й веселі, як слід бути бистроногим "Оленям".

Охочих просимо до нас, до гурту. Приймаємо радо. Збірка о 7.год.ранку в середу, біля Каплиці.

Олень.

ЗИМОВИЙ ТАБІР СТАРШИХ ПЛАСТУНІВ.

В днях від 17.I.46 до 26.I.46 р. в Авкірх біля Кавєбауерн.

Учасників 20. Завдання табору: пластування та лешетарський короткий курс. Приміщення: привітний дім лісничівки на чудовому гірському верху, де красувалася стариння римська башта.

Таборове життя почали ми відчитанням кошового наказу.

Програма наших занять: гутірки, а після обіду їзда на лешетах.

22.I. відсвяткували ми влаштованням святочної ватри, а на закінчення з верхів підальпейських гір полинула стрілецька пісня, як вияв наших обітів, мрій та туги - для рідного краю. Опісля присвічуючи смолоскипами вийшли ми на стару римську башту, і там помолилися Богові нашою піснею "Боже Великий".

В часі існування табору відбули ми прогульку до Ноєрбах'у.

Табір тривав 10 днів, але полишив нам незатерте враження спільно прожитих, веселих днів. Своє завдання сповнив як найкраще, бо учасники табору карльсфельдці та мюнхенці зжилися в одну пластову родину.

Учасник.

Відродженецька пропагандивна

стаття .

нап.Перо.

Поміщуючи цю статтю даємо нашим прихильникам Пласту до рук матеріял для переведення пропаганди за поширенням відродженецького руху серед молоді.

/Ред./

В місяці лютому цілий культурний світ присвячує багато місця пропаганді абстиненції.В цей місяць усі абстинентські організації скріплюють свою пропагандивну акцію ,видають обширну літературу ,влаштовують зібрання та покази , аби переконати широкий загал у тому ,що вживання алькоголю й нікотини не приносить не то користи ,але дуже і то дуже шкодить людському організмові.Ці починання абстинентських організацій находять видатну допомогу державних урядових чинників та церковних кругів, не оглядаючись на визнавану релігію.До цієї акції долучується багато людей доброї волі й так круг абстинентів або хоч симпатиків цього руху поширюється і захоплює щораз нових прихильників і визнавців.Абстиненти це в більшості

люди, на яких можна покладатися, можна мати до них довіря, бо вони вміли дати собі раду з собою, побороли свої злі нахили й налоги вміли опертися спокусам життя, тож зуміють побороти всі труднощі й перепони, виконуючи доручені їм завдання.

Великі люди, провідники народів у визвольній боротьбі, про потребу абстиненції висловлювалися дуже прихильно, а то й самі були активними абстинентами й пропагаторами повної абстиненції /Масарик, Гувер/.

Про шкідливі наслідки вживання алькоголю, нікотини та інших наркотиків немає потреби говорити. Це підтвердила вже давно наука. Через уживання отсих отруй людський організм не то не кріпшає, але ще терпить і нидіє. А крім цього вживання алькоголю /та й інших наркотиків / дуже й то дуже відємно впливає на характер людини, на її мораль.

Статистика виказує, що більшість злочинів виконують люди по пяному. Знаємо з досвіду, що пяна людина звичайно робить те, чого не поважилася б часто навіть подумати по тверезому. Крім цього люди, що не ростаються з алькоголем, є слабовільні, підпадають під чужий вплив та дуже часто стають знаряддям злих людей у виконанні різних неморальних учинків.

Пластова організація, спираючись на точку пл. закону, в якій говориться про обовязок пластуна дбати про своє здоровя, стоїть за повну абстиненцію серед пластунів. Пластун має бути природною людиною, та користується всіма дарами їй Богом даними, свідомий свого призначення пластун користується тільки тими плодами землі, що дають силу його тугим мязам та ясність і непорочність

думцям.

У відновленній пластовій організації, що так буйно розвивається на наших очах - ми маємо великі завдання. В першу чергу усі ми мусимо стати правдивими пластунами, отож слід нам як тим, що дбають про своє здоров'я - глибоко і раз на завжди прийняти ідею абстинентства. Але це ще мало - наш обовязок дбати і про других, про своїх друзів. Тому нашим завданням ширити відродженську ідею між товаришами шкільної лавки - все і при кожній нагоді не забуваймо, що в Пласті "росте новий люд". Тож до діла. З нагоди місяця лютня присвяченого боротьбі з алько-голем і тютюном, поведімо ударну пропаганду серед молоді за Відродженським рухом.

--- " " " ---

В пласті "росте новий люд" - але працею і трудом кожнього пластуна над виробленням свойого характеру і сильної волі - щоби осягнути те, що хоче в ньому бачити кожний непластун.

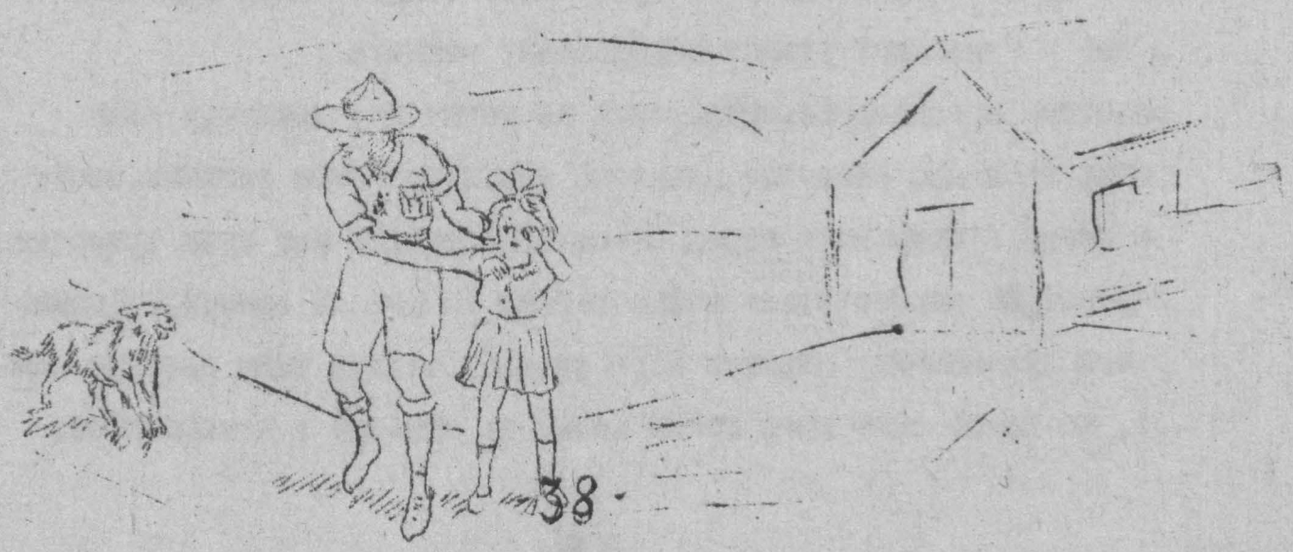

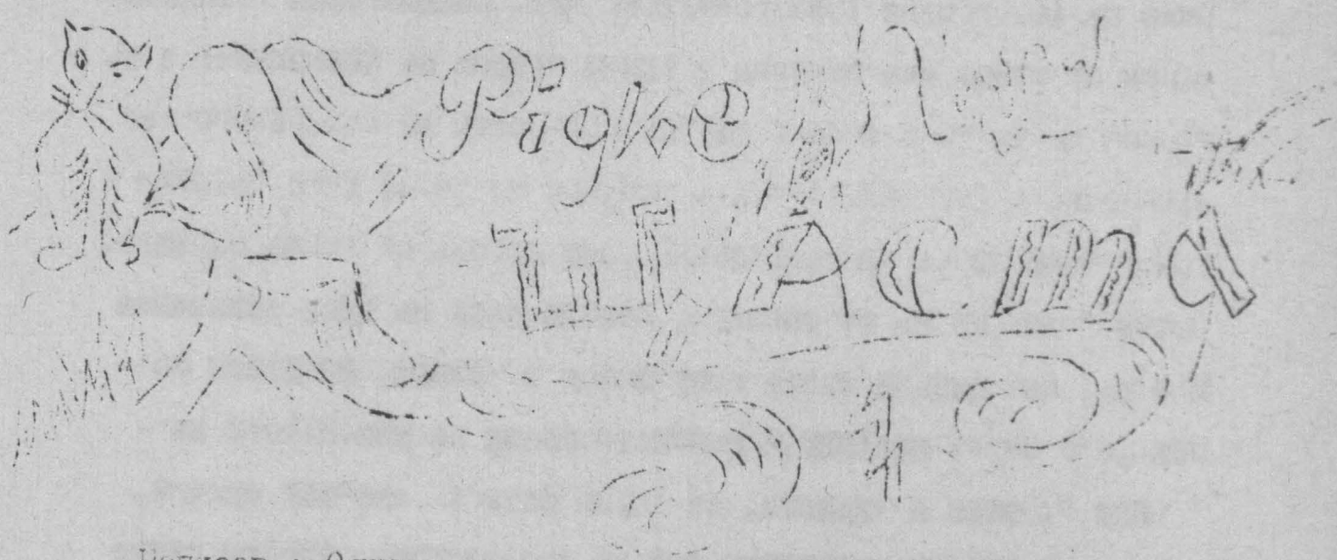

Написав : Отрим . / Ловецький спомин /

Хто не читав "Лиса Микити". Хто не одушевлявся по мистецькому описаними помислами того хитруна в усяких прикрих хвилинах життя це він завжди - навіть у безвихідних хвилинах находив для себе "фіртку".- А ще як хто наслухався різних історій з життя того псотника з уст власників курників, той мігби собі подумати, що справді Лис - це той прехитрий Микита, що і "скараний на горло" через повішення на сухій галузі ще в останній хвилині находить викрут. І то не лише спасається, але й ордер дістає

В дійсності ж дається лис, чи не з гордощів на свою обережність та хитрість, не тяжко зполювати. Сам стріл до лиса не представляє труднощів. А ще на засідці, на стерві. Дещо трудніше буває на полюваннях, де мисливий мусить відповідно приховатися, щоб взагалі прийти до стрілу. Убити лиса, це для ловців добрий успіх. А ще як пощастить кому св. Остасій покласти кілька шкідників, то не один завидує щастю того вибранця - ловця.- Належати до таких доволі рідких щасливців дозволив раз ловецький патрон і мені. І цею історією хотів би я поділитися з молодими читачами, з яких не один певно мріє стати мисливим.

Було це 16. грудня 1943 року/такі дати памятаються /.Морозний ранок привітав нас пекучим східним вітром на польованні з нагінкою на зайця і лиса в горбовинній околиці с...ського надлісництва в Станиславівщині. Було нас чи не 11 рушниць.Полювання було добре зорганізоване ,лиш погода не конче сприяла. Зайця було ,як на ту околицю, обмаль-десь не десь показався Микита, але завжди якось викрутився з халепи, вийшовши боком ,або через нагінку.Я особисто щастя не мав.Нічого не " йшло ".Бачив я здалека, як іншим Остаґін сяк-так щастив, бачив, як нашому тодішньому шефові лис-злодюга хвостом перед самими лицями мачнув,поки ль цей отямився....Найближчий сусід погладив в останній хвилині ще в гущавнику золотий кожушок шротом,але на кількох краплях "фарби"й скінчилося .Очевидно, що й гумору в мене не було-тимбільше, що мороз з мрякою і вітром дошкулював.І кажу я вкінці до провідника полювання :"Юрку, дай хоч раз стрілом кров загріти."

"Чекай,ще стрілятимеш.Якраз проходять останні два гони-там певно пощастить."

Діставши обіцяне " добре місце " -я зовсім не був вдоволений. Представте собі :високий ліс попереривaний молодняком на узбіччю невисокої гори. Ми устаьлені до подвійного гону на доріжці ,що біжить з гори легкими кривулями до потока.Доріжка не більша 1-1/2 м. завширшки,переді-мною і за мною яких 20 метрів широке пасмо молодняку, густого як щітка, мало що не в хлопа заввишки.Можете собі уявити яка лють мене огорнула, як я побачив себе на такому невідрадному становищі.Ні шонебуть побачити, а як побачиш на доріжці, то при найбільшій меткості

ледви прийдеш до стрілу.Словом стоїш перед стіною.
Не стану розказувати тут про передостанній гін , де знову було " ніщо " - бачив лише здалека, як здоровенний темнавий Микита , що його мій сусід негостинно привітав олиґяним бобом, з місця завернув і ... тільки його й бачили.Але опишу докладно останній гін-"відвертаний", в якому мені Остаґій таки не посупив шастя.
- Перейти гушавник і станути в високій сеглі - майнула в мене думка.Я зараз перевів думку в діло - тимбільше, що не добачував у тому нарушення ловецької карности.Стаю під крісла - тою ялицею - клапанею, надломлюю гілля для кращого вистрілу та втоптую місце. Ледви освоївся я з окружаючою природою в зимовій одежі, а вже і донісся здалека звук трубки, знак, що нагінка рушила, Як це прийшло, не знаю , але було "воно" менше-більше так :кілька мінут по трубці бачу зправа здалека в сеглі Микиту, який скоком "садить" просто на мого правого сусіда . "Спробую" -мигнула думка.Оцінюю віддаль - 130 кроків - підношу рушницю і провадду - 100 кроків, 80, а тут - о . леле.- корчі, пропале!Потискаю - бум .відзивається в лісовій тиші стріл і бачу, як Микита "змолов млинка".Не відкладаючи рушниці вдивляюся -ні, не рушається, значить лежить.
Набиваю і з новим вдоволенням вдивляюся в природу, чи ще дещо не біжить. Нагінка ще не чути- кругом зловіща тишина.Аж тут - прямо переді мною- здалека в сеглі замиготіло...що....Невже ж і справді .Напружую зір - так, таки й другий " пан "Микита тим разом дещо зліва- добрим "трухцем' шнурує", витягнувши голову вперід та звісивши хвостяку.

Бездушно - але відважно, без обережности.прикладаю рушницю, проведу, скільки лиш досягне поза себе,щоби не "попасти" в свого долішнього сусіда, потискаю язичок і на віддаль яки 60 кроків принишк другий Микита,мов вдарений громом, ма нувши раз на прощання пухнатим хвостом.Кров у мені заграла - рука попестила " бельгійку ",і з гордою міною побітника вичікую кінця.За кілька мінут перебігає далеко рідкою сеглою на вскіс згори надолину заєць- чую два стріли під берегом-відтак той самий заєць майже тою самою дорогою для мене за далеко.-"дере" догори ,що ноги витрмують.

Тепер чути вже нагінку.Гарно - гадаю собі- два лиси, але ні, ще ще не кінець, бо в засягу мого зору з'являється постать ще одного Микита,притисненого нагінкою,- просто мене,- прикладаю рушницю - віддалення швидко меншає -стріл і лисюга перекидається млинком та тріпнувши лапками кінчить своє розбишацьке життя.

Більше стрілів в тому гоні не було.

На збірну точку явився я в товаристві трьох лисів.Можна собі представити обличчя "наших" стрільців.

Радник Ю. не втерпів : "А чиє бажання. приносить таке щастя. Я дружині не скажу."...

"Лесі" - відповідаю сміючися - " а на мою дискретність теж можете числити."...

На розкладі того дня було 13 зайців і 3 лиси.

/Пластуни-приятелі звірят,підстерігають у них усі прикмети звірячого хисту, що моглиб їм стати в пригоді.Вони слідкують за життям звірини і вживаються у їхнє сприймання усіх зовнішних з'явищ.Пізнаючи життя звірят,пластуни стараються пізнати природу.Це оповідання вміщуємо ,щоби показати,як легко та необачно може згинути великий звірячий філософ,коли загубить свій хист,свою сторожкість.Це сумна пригода.А Ви,читаючи подумайте про другу ,кращу пригоду./ /Ред./

Загадки

Розбите коло.

Уложив : Грек

Букви :а,а,а,а,в,е,і,і,і,и,и,и,л,л,л,л,л,м,м,н,н
н,о,о,о,о,о,р,с,т,у,у,ч,ш,ю ;
З цених букв утворити слова так х значень

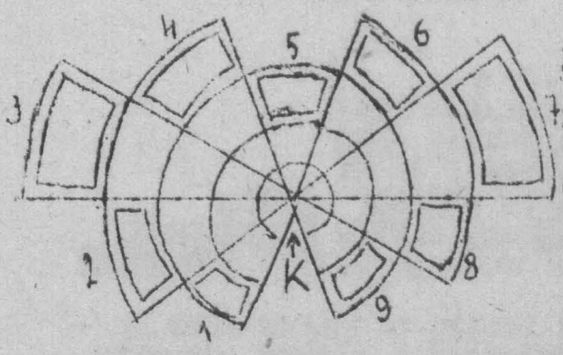

1.Буває в гаю
2.Місто в Карпатах
3.Рід куща
4.Свята книга мусулман
5.Прилад,щоб відмикати замки
6.Рід вовняних тканин
7.Частина ноги
8.Буває в кухні
9.Ріка на Підкавказзі

Буква К спільна для всіх слів і являється початком кожного слова.
Букви в зазначених кратках,читані від 1- до-9, дадуть імя і прізвище одного з основників українського Пласту.

Зигзаг.

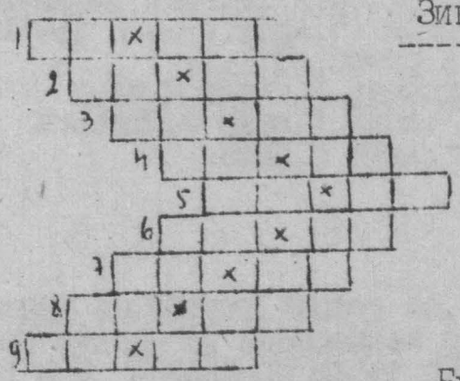

1. Провідна верства -вибранці
2. Озеро поблизу Криму
3. Здрібніле жіноче імя
4. Ріка в Кубанщині
5. Рід знижки на товарах
6. Метал
7. Нічний птах
8. Сґавець-хижак полудневих країв
9. Місто на Лемківщині

Букви в означених квадратиках, читані згори вниз, дадуть імя і прізвище одної визначної постаті з козацьких часів.

" " "

— — — — — —

За влучно розвязані загадки доручені Редколегії до дня 20. лютня ,одержать як нагороду матеріяли до I пл. проби.

/Ред./

Буква " Л ".

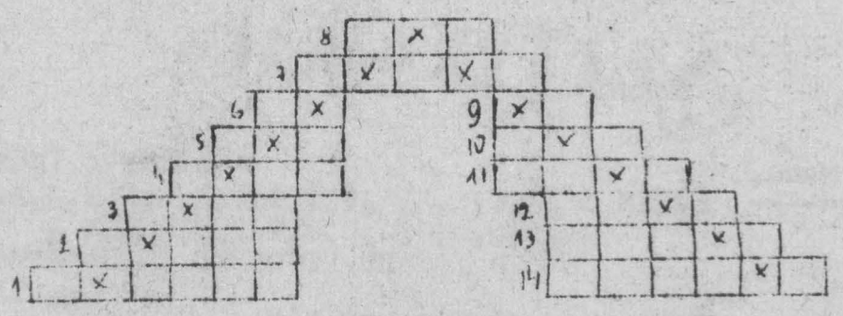

1.Грецький філософ
2.Звіря наших Карпат
3.Конечне в льотерії
4.Мужеське ім я
5.Прилад до ловлі риб
6.Ріка в північній Азії
7.Уживають при таборуванні
8.Комаха
9.Ноша/музична/
10.Простір поля
11.Ріка в Чехії
12.Рід гірських орлів
13.Можна набути в цукорнях
14.Голова держави в Туреччині

Букви, в зазначених кратках, читані вгору, а опісля вниз дадуть імя і прізвище відомої жінки,суспільної діячки останніх десятьріч на Україні.

Розгадки з попереднього числа.

Магічні сходи : поземо : 1.ладо 2.риса 3.мара 4.дама 5.Куба 6.рата 7.Тома 8.нога 9.раса
доземо : 10.ар 11.дим 12.осад 13.арак 14.Амур 15.абот 16.Арон 17.амор 18.ага 19.ас

Числова загадка : "Слава не поляже, а розкаже"....
Ключ: 1.Ярослав 2.проказа 3.Нерон 4.кожа

Подвійний магічний квадрат : 1.доля 2.опир 3.лико 4.Ярослав 5.люпа 6.Аміа 7.Вася.

Пластун є чемний.

Вулицею йде батько із сином на прохід,по дорозі стрічають паню з песиком.Проходячи - хлопчик ввічливо кланяється ,а батько теж. Коли минули ,батько запитує синка : "Чи знаєш цю паню"? Син відповідає :"Я знаю ,татусю ,лише цього песика."

Рожко

Надсилайте свої дописи до Редколегії-таборова заля-Карльсгельд-пластова домівка. Пишіть читко.

Усміхнися

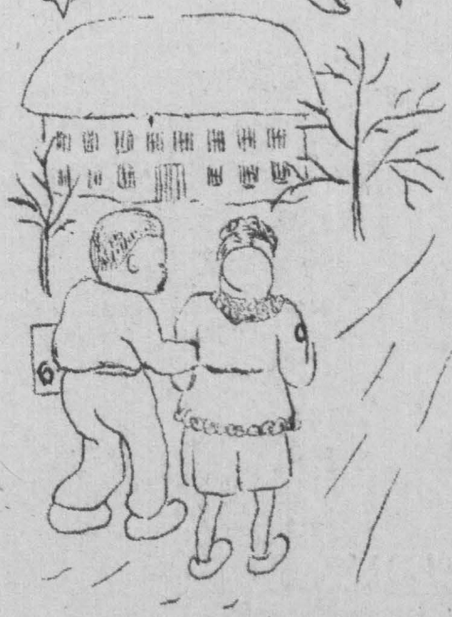

Хвала Богу. Вже скінчилися сходини Редколегії.....

Ось Вам матеріяли, потім знайду інше місце на .....гніздо.....

Зимовий спорт на "Карловій толоці".

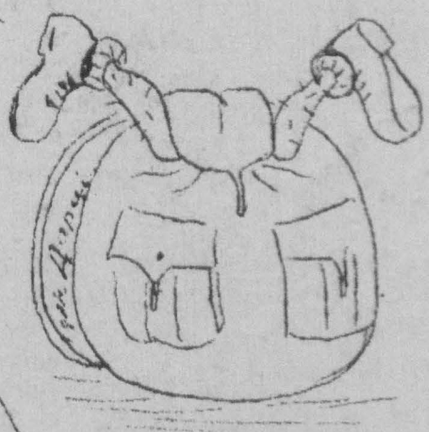

Запасові ноги й черевики на мандрівку..

183
14 II 46

СКОБ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО КОША В КАРЛЬСФЕЛЬДІ

/1/2-3/ грудень 1945 - січень 1946 Рік II

З.З.

Летить в срібній зброї лицар

Понад степом, понад лісом,
Над вершини диких гір
Летить в срібній зброї лицар
На буйнім білім коні.

- Тисяч девятсот сорок і шостий,
Які дари ти приносиш? -
Але вершник мов не чув,
Вдарив у дзвінкі остроги
І... помчав у далину...

Ми стояли у розпуці,
А вихри гули довкола,
Рече демонів гурт злющий.
І в хуртовині вчулось слово:

"Хто не ломить рук в відчаї,
Не кличе і не ридає,
Лиш бореться й здобуває -
Цей пізнав мету життя!"

ЗМІСТ: Дороговказ на життєвій мандрівці - р, 22-січня, Б-ко-г...у Митрополита Андрея - шефу, Кошове свято - іт, Андріївський вечір в Ш-кур. - Це-Ро, "Б.В.З." прямують до гір /Або/, Д.Буковинка: В нашій домівці, Куток новака, Спорт, Пластова молодь 1945.

УКРАЇНСЬКИЙ
Ц.....
МУЗЕЙ-АРХІВ

ДОРОГОВКАЗ НА ЖИТТЄВІЙ МАНДРІВЦІ

Перехрестилися шляхи й не знаєш, молодий друже, куди спрямувати твої втомлені ноги. За тобою пройдені закурені дороги биті й вузькі круті стежки, серед яких часто так важко знайти цю, яка не зводить. Перед тобою - знов невідоме: широкі магістралі й ціла низка ледвепомітних, невиразних стежок, що криють в собі стільки непевности, небезпек і зради.

В минулих роках, як ти широко відкритими невинними очима пізнавав цей красний світ, тобі нераз здавалося, що ось настали щасливі дні, в яких кожне зачате діло мусить завершитися успіхом. І підходили до твого народу з широких битих шляхів посланці, обіцювали золоті гроші на вербі та, прикриваючись облесливими словами, пили його кров. Замість раю - творили пекло, замість правди й любови - вносили брехню і ненависть. І ти бачив, як твої брати овіяні чадом трійливих гасел кидались один одному на горлр, як злющі пси за недогризену кістку.

Оці благодаті прийшли до твого народу з широких шляхів многолюдну, на яких перехресті стоїш тепер ти. Принадно розмальовані дороговкази пролобить: Схід, Захід, Свобода людині, Цивілізація! Та це лиш офіційні написи, які вказують у зовсім другу дійсність. Бо ж з північного сходу принесли твому народові поневолення, якого не записала ще історія, а з заходу насунули на твій край дикунські орди, що визнавали релігію новітнього варварства. Одні й другі прийшли з оливковими галузками на лезах, багнетів. Оливні галузки, символ любови зовнали, а залишились лиш штики, що немилосердно ранили живе тіло твого народу.

Розгублено глядиш кругом себе. Ось - вузький зелений плай, зарослий терням, то завалений важкими зломами каміння, на якому тут і там стрінеш заставлені таємні вовчі ями. Це шлях Вірности Богові й Рідній Землі. Не злякайсь цих лих і перешкод. Ти не один. Ці шляхи знайшли й вибрали твої брати й сестри, ціле Пластове братство. Дружньо усунемо й переборемо всі труднощі нашої мандрівки та дійдемо до бажаної мети, "До щастя, слави і свободи".

Не дай штовхнутися на биті широкі шляхи, молодий друже, бо їхня дорога - зрадлива. Не згуби вибраного невтертого сліду, якого здалека - невидимий дороговказ зачув ти у шумі ялиць і потоків на екої Рідної Землі, зовсім у сальвах до неповинних жертв: Вірність Богові й Батьківщині!

З нагоди Різдва Христового

пересилаємо

Команді СУПЕ

Команді Карльсфельдського Коша

й всім Пластунам в Україні і на чужині

по рождественне

ХРИСТОС РАЖДАСТЬ

ЗА ПЛАСТОВЕ »ВІРУ«

написав: Голт.

До Вас Слово -
Молоді Пластуни й Пластунки.
По роках мовчанки і воєнних переживань до Ваших молодих душ промовляє знову " пластовий закон " своєю ядерною недвозначною, глибокою своїм змістом мовою.
У ньому знайдете все те, що дасть Вам спромогу знайти в житті правильний шлях і на ньому вдержатись.
Він - цей пластовий закон - взиває Вас - і кличе до кожночасних діл і чинів, що в них Ви мусите виявити своє пластове " Я ".
Та справа в тому, що на смісте сприйняти їх як навчальний матеріял, як памятену задачу - але мусите засвоїти їх як своє " вірую ", як закон життя, як вимогу буднів, як суть Ваших думок, точок і начало у переведенні кожного Вашого діла, кожньої Вашої праці.

Інакше Пласт і праця в Ньому стане для Вас бездушним гайнуванням часу, стане причиною накопичення для Вас нерозв'язаних проблем, що їх так багацько дає життя, а так мало або пізно

розвязує. По роках воєнної хуртовини в яких потоптано права Божого закону і природи, права людської гідності, свободи думки, по тих важких у переживанні роках - грубих-нагальних впливів і розпанування безідейних кличів новітнього поганства і варварства закрашених тотальними вигуками і неповинною кров'ю міліонів жертв, а між тим чи не найбільше жертв нашої Батьківщини і по світлому дні упадку - загину - Ви мусите підняти ті потоптані ідеї людства - до гідної величі і висоти якраз не чим іншим - як сповненням вимог пластового закону, що в ньому вони знайшли свій вираз.

Ви мусите станути до праці над собою і в гурті на основах тих твердих точок пластового закону, щоби рятувати український народ і людство.

Зважте, що кожна точка пластового закону - це клич і вимога цілого Вашого життя, що має і мусить стати сумлінням кожної Вашої думки і чину - а не пустим кличем Вашого пластового записника.

Зважте, що кожня точка пластового закону неначе палаючий смолоскип заткнений на Вашому життєвому шляху "до слави, щастя і свободи", що ідучи за ними - напевно не зійдете із шляху, яким Ви мусите прямувати, якщо дорога Вам наша Батьківщина.

Пласт - це гра - але "на поважно" - що в ній виховуються і гартуються молоді характери - гра, в якій Ви не глядачі, але учасники - змагуни. Гра - в якій "старт" починається Вашою заявою при принятті Вас як прихильника - а мета - почерез моменти буденного життя, небитим шляхом вигладженого асфальту - але прямим, стрімким - пластовим шляхом - в конкретних ося -

22-СІЧНЯ

" В своїй хаті своя правда і сила, і воля"!

Ця дата сиволізує два великі моменти у нашій новітній історії. В кінці січня 1918 р. в столиці України Києві під гул важкої боротьби українського війська і шкільної молоді за кожну пядь української землі Українська Центральна Рада проголосила ІУ Універсалом незалежність Української Республіки. В загроженій ворогом столиці, недалеко памятника великого гетьмана Богдана Хмельницького многотисячна товпа почула торжественні слова:

" Від нині Українська Народня Республіка стала самостійною, від нікого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу".

Проголошенням цього Універсалу Центральна Рада раз назавжди зірвала з федералістичними тенденціями, відновила відвічні українські самостійницькі традиції й виявила дісно волю українського народу. Цей державний акт посилив становище України серед інших держав, підняв великий ентузіязм українського війська, якому в короткому часі вдалось звільнити майже цілу територію України від ворогів. Ю незалежність вже 29-го січня було посвячено гарячою студентською кровю. Велась затяжна і жорстока боротьба між молодою Українською Державою та її ворогами. Бо ж проголошення незалежности було одночасним виповідженням війни цьому відвічному ворогові, що так довго старатиметься не позволити на самостійне життя України, поки збройною рукою не буде покараний.

Героїське зусилля української молоді, пролита кров не пропала намарне. Вона створила леґенду Крут, доказала всьому світові, що ніякі безпощадні рейди коліс історії не здусили й не здусять волі українського народу жити свобідно и самостійно.

У барабанному вогні артилерії, у рохкоті кулеметів і рушничних сальв проминув один рік боротьби і наступає другий величний державний акт за час Визвольних Змагань. 22-го січня 1919 р. на історичній Софіїській площі у Києві Директорія і представники західньо-української території проголосили зєднання всіх українських земель в одну нероздільну державу. В Універсалі говорилось:

" Від нині зливаються в одно віками відділені одна від другої частини України - Галичина, Буковина, Закарпаття і Придніпрянська Україна в одну Велику Україну. Сповнилися відвічні мрії, для яких жили і за які вмірали найліпші сини України. Від нині є тільки одна независима Українська Народня Республика. Від нині український народ, увільнений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу обєднати всі зусилля своїх синів для створення нероздільної Української Держави, на добро і щастя Українського Народу".

27 років пройшло від того часу. Та слова Державного Акту одинокого леґального Українського Уряду стали для українства непорушним законом. Нема вже галичан і придніпрянців, є тільки один великий Український Нарід, що боровся й бореться за свою суверенну незалежну Державу.

ПЛАСТОВА СВАСТИКА ВДЯЧНОСТИ НА МОГИЛУ ЇХ ЕКСЦЕЛЕНЦІЇ МИТР. АНДРЕЯ

Літо 1928. Пластовий табір на Соколі. Широка поляна на схилі гарпатського пасма Горганів. З масивних блокгавзів - курінів біжить пластова молодь на збірку. Команада "Струнко". Обозний Янкель відбирає звіт. Своїм різким голосом намагається надати студентській, юнацько-хлопчачій постаті відповідної поваги. Слід бо сьогодні добре "зібрати" пластунів на привітання великого Приятеля Пласту Митрополита Андрея. Бистрі очі обозного падуть на запятки, коліна, ремені, сорочки, пластові капелюхи, а навіть на вуха й нігті пластунів. Під здержуваний на силу сміх сусідів "вилітає" пластун з ряду за занедбання своєї особистої чистоти, не час бо ждати на карний звіт, порядок мусить бути зроблений негайно. Вкінці впорядковані і виструнчені лави двох сотен пластунів для проби гукають пластовий привіт...б и с т р о с о повторяють гори чіткою луною. Хвилина тиші "що дзвоном дзвонить", ні...тільки шумить відвічним шумом столітнього смерекового бору понад куренями і розгнузданого в долі потоку Сокіл, що біжить по неглекой своєї матері ріки Лімниці, сиплячи перлами своїх брисків по білому камінню.

Здалека чути свисток залізнички, що нею має приїхати Митрополит. Повільною, поважною хоцою виходить з куреня комендант табору, по дорозі підпоручник настороженний був б. отамана УГА, а тепер професора гімназії і скавтмастра УПЛ. Тихим голосом відбирає звіт від Янкля, муштрує своїм ще вправним оком пластунів, чи Янкель нічого не занедбав. Не має заміток, ласкавий усміх грає під строго виструнченим вусом команданта.

З-за світлиці, де містяться варгати, виносить вісім пластунів сьогоднішнє ліжко своїх душ, на скоро збиту зі свіжих ящиць лектику для винесення Митрополита від залізнички на гору табору. Два довгі дрючки держать на собі великих розмірів крісло, в яке має вміститися могутня постать представника славної української родини на Бентицях Шептицьких. Мало українців дорівняє Митрополитові не тільки духом, але і імпозантною поставою тіла. Комендант пробує лектику: в лектику влазять чотири пластуни, двох пластунів, що несуть це крісло, дефілюють з ними перед гостями. Лектика міцна, видержує... Комендант сміється. За ним вибухає довго стримуваний регіт пластунів. Знов типа. Свисток залізнички вже під табором. Скорим кроком спішить з почесним гуртком комендант. Янкель обіймає команду, сьогодні він наспонійний, сквильований. Він поправляє комендант, полова УУСП, студентський промовець, але повитання о. Митрополита і подяка Йому за Його дотеперешню владичу опіку над Пластом - це не потрібне діло. Перший з залізнички вискочив агент лісової мудрости, старший пластун з вічно усміхненим лицем - Нік. він уже встів провірити лектику і ...ро побіг на гору по табору, де Янкель його інформує.

На долі вітає о. Митрополита комендант з почесним гуртком. На горі перед фронтом таборовиків він, "Янкель", з опаскою Взорковий Орел, ...пне на груди Митрополита Пластову Свастику вдячности. Свастика ...но вроблена - срібна, лискуча, на ній пластова лілея сплетена з трьох ...За хвилину вбігає дижурний до табору. Обозний підає негайно на зміну другу дванадцятку пластунів, бо перша не зможе без змін занести лектики на гору.

Тільки як зявилося на узліссі чоло походу, здоду рвуться вдаль ...за пластового привіту. Щиро з повних грудей, бо пластуни знають енерг...ний шлях, який ішов о. Андрей для добра української Церкви і Народу, знають і про Його діла для добра Пласту.

Уже Янкель промовляє. Велика постать о. Метрополита дещо вдалі. Біля Янкля стають Верховний Отаман і командант табору... Їх Ексцеленціє Великий Добродію Української Пластової Молоді!... падуть перші слова Янкля. І пливуть речення за реченнями про великі задуми і діла Князя Церкви, Великого громадянина України, про Його ролю в Пласті. Про першу зустріч з пластунами у Львові при повороті зі сибірського заслання, про великий дар сокільської поляни під пластовий табір, про Його виховні гутірки з пластунами юнаками і новаками кожного літа біля Кедрової Палатки в Підлютому, про Його добре слово про Пласт при різних нагодах і перед різними людьми, що нераз уборонило Пласт перед затіями ворожих Пластові людей... і на кінець... Дозволь за ці Твої заслуги для Пласту прийняти Пластову Свастику Вдячности до інших Тобі признаних і непризнаних відзнак - яка зобовязує в першу чергу нас пластунів бути Тобі за Твої заслуги Вдячними, іти Твоїм шляхом, шляхом ідейної праці для добра Церкви і нашої Батьківщини!...

Митрополит, що похилений в задумі слухав цих слів, підніс голову і дав знак згоди. На чорній рясі засріблилась пластова відзнака. Слова Митрополита до пластунів були короткі: "Будьте вірні Богові, своїй Церкві і Батьківщині. Будьте вірні все своє життя юним своїм заповітам. Хай Бог благословить Український Пластовий Улад, його провід, всі його почини та працю."

Німо схилились під благословення Владики голови всіх пластунів. Пластова пісня "Гей пластуни гей юнаки" надала фінал цій першій частині пластового прийняття свого церковного Владики і Добродія.

Ввесь день пробув тоді о.Митрополит між пластунами. Довкола Його лектики збирались гуртками пластуни, бо того дня для кожного пластуна мав о.Митрополит своє добре слово. Треба було бачити розгорячені обличча юнаків, щоб зрозуміти, яке значення мала така особиста зустріч із о.Митрополитом.

Пізно в ніч відпроваджували пластуни свого Владику до залізнички, кожний у руках мав наборзі зроблений смолоскип. Два довгі вужі вогню вилися в діл до Лімниці. Свобідно гукали тепер пластуни, співали свої пісні, поки не зникла на закруті залізничка з Дорогим Гостем.

Ішли роки, падали важкі удари на Пласт, та Пласт не подався. Не подався він і тому, бо опіка о.Митрополита була завжди жива. Два роки після описаної тут зустрічі одержав Пласт нову велику поляну посеред ґорґанських лісів "на Остодорі" і там згодом вибудував чудову оселю під назвою "Палатка новиків", в якій що літа кипіло пластове життя, аж доки друга світова війна не внесла великих змін...

Палатку на Остодорі більшовики розібрали до основ, курені на Соколі понищено, а могилу Великого Митрополита засипує сьогодні сніг.

Був звичай у пластунів покривати домовину своїх Добродіїв жовто-блакитною китайкою з Пластовою Свастикою Вдячности. Та не могло це статись на домовині о.Митрополита. Одначе не один пластун кинув свою грудку вдячности на могилу Його. Кладемо й ми свою китайку на Його могилу і хоч грубий сніг покриває сьогодні і Карльсфельд і могилу о.Митрополита ми свято віримо, що в одну весну злетить з Великої Могили пластова пісня:

..... Не зломимо своїх присяг
веде нас гордо вільний стяг
до щастя, слави і свободи.

Шерш

КОШОВЕ СВЯТО

Ранок, 16 грудня 1945 р. Збірка точно в 8-й годині. Всі курені якось святочно настроєні, відчувається велика подія, що має сьогодні статись у житті нашого Коша.

Вже пятнадцять хвилин пізніше перед уставленими в похідних колонах куренями сеніорів, юнаків, новаків, на чолі яких - національний прапор у руках хорунного, почалась Богослужба перед заімпровізованим полевим престолом у великій залі табору. Лад, точність і дисципліна. Прапор віддає почесть, курені стоять наструнко, пластун, отець сеніор Б. Смик відчитує Св.Євангелія.

"Слава Тебі Господи, Слава Тебі" лунає спів хору, під керуванням п.др. Ставничого. Прекрасне виконання підносить торжественність хвилини.

Точ. 8^30 кінчається Богослужба і в 10-и хвилинній промові о.сеніор в палких глибокозмістовних словах ще раз зясовує 8-м пластунам і цілому Колеві повагу події і зміст пластової присяги на національний прапор.

Присяга. 5 пластунів і 3 пластунки складають пальці на полотнище прапору й під проводом кошового Піка складають Пластову Присягу, як колись складали її ті, що в боротьбі за Україну, за її волю життя своє молоде склали на жертвеннику Батьківщині.

Стають знов у лаву. До кожного підходить Пік, закладає Пластову Хустку і потискає ліву руку. Ще пластовий гимн, кілько слів твердої команди й курені у ладі відмаршировують із залі. Свято заприсяження 8-ох пластунів і пластунок, що здали 1-у пластову пробу - закінчене.

іт.

АНДРІЇВСЬКИЙ ВЕЧІР В П. КУРЕНІ.

П-й курінь юнаків зробив гарну несподіванку, влаштувавши святоандріївський вечір. На імпрезу попросила команда куреня учителів своєї школи та представників усіх одиниць пластової братії нашого Коша.

Кімнати, в яких відбувся цей вечір "дві кл.торг.школи" були гарно прибрані, діло метких рук пластунок, що вміють з найпримітивніших засобів зробити направду мистецькі речі. Та й пластуни тут не сиділи без діла, це ж перший прилюдний виступ свого куреня.

Наперед попросили господарі своїх гостей до тієї кімнати, де були ясно заставлені столи солодкими сухариками й посадили всіх до чаю. В часі перекуски один з пластунів вичитав короткий але змістовний реферат про святоандріївські звичаї українського села. Після цього промовляв один з учителів, висловлюючи радість з того, що українська молодь хоч далеко від рідного краю, не забуває про свої традиції. За оживленою розмовою, що велася за столом, минав якийсь час. Натягнули цигани десь аж з-над Дунаю та ворожили гостям та господарям. Всевладно запанувала безжурна атмосфера, що її може створити тільки молодь та молодощі.

У другій частині вечора відбулись дівочі ворожби, а після цього веселі забави. Час до часу вікнивнися доно, сесі гості й своїми співами та танцями підносили й так уже піднесений настрій.

Забава, що тривала майже до півночі, полишила по собі міцне враження завдяки добранню підпитовки та направду пластовій поведінці господарів і гостей.

Пе-Ро.

"БУЙНОГО ВІТРУ БРАТИ" ПРАМУЛЬ ДО ГІР.

Швидкість поїзду меншала, а велика кількість разголужень, на яких нерегулярно вистукують колеса заповідає станцію. Висіли і йдуть вузькими, крутими вулицями. Дойно поза осередком старинного міста виходять Брати на широку вулицю нової фабричної частини. - Рівні, простірні вулиці, - промовив Говірливий Брат, питомі для нових міст - промислових осередків. Молоді міста можуть мати форму шахівниці, або неправильну, де напр. до одної вулиці збігаються всі інші. Інакший характер мають історичні, старі міста, які сьогодні збільшилися новішими частинами. Їхній осередок - це гнок із вузькими крутими вулицями.

Автобус, в якому Братам вдалось знайти для себе місце, видобувається з ш лірів камяниць, минає ще підміські вілі та городи й їде в край краси та природи. Ось - село посеред піль, над річкою. І не дивне це, бо справила майже завжди так буває, що оселі не будувались в просторах далеких від рік. У нас найчастіше зустрічаються такі форми осель: гуртова, одновулична, або порозкидувана /зокрема на Гуцульщині/.

Проїхали село та опинилися серед поля. Ще тільки кілька хат, що творять присілок, а там, під ліском окремо одне велике господарство, це т.зв. хутір. Раптом автобус почав важче гудіти, після перелучення під гору бігів у моторі. Потім легко зїздить в долину й зупиняється. Гурток "Буйного Вітру Брати" швидко покидає його й далі йде вже пішком. Після півгодини маршу зупиняються біля містка на кілька хвилин, щоб кожний міг поправити собі, що треба, й далі рушають одним рядом доріжкою, позначеною туристичними знаками, які на певній віддалі один від одного розміщені на пнях дерев, поруччях або придорожніх каменях. Є це на білому тлі одно, або двокольорові паски, які ведуть аж до цілі туристичного шляху. Гурктковий провірює на карті "бо і на карті такі туристичні шляхи відмічені", чи гурток на правильній путі.

Йдуть далі. Краєвид стає щораз кращий, а поземелля гористе. Просування по середньо-гірському шляху, при марші в гору зповільнюється на кожних 400 м на одну годину, - пояснює всім гурткковий. Брати розглядаються уважно в довкіллі, щоб затямити дорогу. Тихий Брат, що веде цілий похід, в ряди-тоди оглядається назад, бо часто здається, що при нашім звороті на 180 град. краєвид стає неначе інший. Та довга їхня тінь пригадує, що давно вже пополудні й виголоджені шлунки домагаються своїх прав.

Три довгі та два короткі свистки /азбука Морзе - чекай/ і гурток задержується. Відпочинок та обід. А потім усі засідають гуртом, Буйалий Брат проводить гутірку: "Довкруги нас гори, а там в долині, де пропасть обривається схил гори пливе рвучкий потік. Все це поземелля або терен. Аналізуючи поземелля та всі предмети, що є на ньому розрізняємо: 1/форми поземелля, які бувають вигнуті /височини, горби, гори/ та вгнуті /яр, сідло, провалля/. 2/Поземімет, що охоплює все природнє і штучне покриття терену.

У нашій мандрівці постараємось запізнатись з поземеллям практично вивчаючи його та навчитись орієнтуватися в ньому. Ген там в долині, де над річкою розкинулось село, бачите т.зв. рівнину залишкового походження, що повстала шляхом вирівнювання раніш нерівньої місцевости дорогою т.зв. річкової ерозії. Крім цього зустрічається ще акумуляційні, або насипні та вулькалічні рівнини.

Ось там розкинуті горби /висотою до 20 м від довкілля/, а направо від нас біліють верхи гір, які тягнуться одним ланцюгом. Лінія, що лагідним вглибленням хребта лучить два верхи, а радше це вглиблення - називається сідло. Вершки гір, як бачите - гострі, це переважно скалисті шпилі.

Хребти ж мають різні склони, і їх розподіляємо за степенем похилості на: лагідні /до 15 град. приблизно/, стрімкі /до 45 гр./ і дуже стрімкі /до 60 гр./. Ось бачите, хребет цієї гори, на вершку якої ледве помітний хрест, легко переходить у рівнину, яка там далі прорізана яром. Стіни яру - стрімкі, збігаються на дні його як обі рисочки літери У.

А тут, направо, де залізнича лінія протискається через найбільш обнижину точку ланцюга бачите провал. Місце, де збігаються два гірські ланцюги - теж догідне для комунікації, туди звичайно прокладається залізничий шлях, або автомобільне шосе.

Брати почали кожний окремо розглядати краєвид і підшукувати відомі їм форми терену. Але довго це не тривало, бо гуртковий свистком дав знак щоб всі готовились до дальшої мандрівки. Здоровий шмат дороги пройти їм ще сьогодні до вибраної гірської хатини, де заночують.

/Або/

Д.Буковинка

В нашій домівці

Лідка натискає клямку, обережно відхиляє двері й вмить приголомшена повертається назад. У майже непроглядній хмарі порохів, під акомпаніямент вигуків, яких не постидалося б найкрикливіше з племен загангесової Індії, шаліють у вирі найбільш невичікуваних, здавалося б, у домівці рухів дивні люди. Лідка заткавши обома кулаками вуха згідна погодитись, що заблудила, мати завжди ж каже, що вона така "розтріпана". Та - ні, на дверях виразно написано "Пластова домівка". Ще раз входить і непевно розглядається довкруги. В однім кутку - сходини. Гуртковий вготе, мабуть, кидає наче громами, грізними поглядами вправо, вліво, розпучливим рухом поправляє чуприну, а коли все це не помогає - ловить у руку здоровий кусень дошки, мабуть недобиток з якогось бурсацького стола, й періщить нею з усіх сил... ні не лякайтесь, це не пластунів-спортовців, лиш по столі. Це змінює ситуацію. Всі завмирають, включно зі слухачами скрипкового сольо, що у відділеній від домівки стінкою з порожніх сінників концертовій залі. У дверях за Лідкою зявляється білочуприно-бровобородий "погромца дзеці". Питає за дижурним. Так, це вона, Лідка. Та розмову їхню заглушують опритомнілі спортовці. Вона - безрадно розводить руками, він - грізно трясе неземською бородою. Один ще погляд у недалекий куток, де відновили свою діяльність два боксери /змагання полягає в цьому, що кожний хоче спробувати твердість носа свого противника/ і "погромца" зникає, як і зявився, тихо, наче дух.

Лідка старається непомітно протиснутись у куток, де грають в шахи. Тут - найбезпечніше. Сидять насупившись, немов хотілисб розгадати тайну атомової бомби. Що було в першій половині домівки, ще, звідки вже вспіла дижурна висмикнутись за охорону двох шаф - казати мабуть зайве. "Пінґ-понґ"! Стук, пук, пук, стук. Голови глядачів вліво, вправо, вправо, вліво... - Дзр-ррр... мячик вилітає десь у куток під калорифери й глядачі масують зболілі мязи шиї. Клич "спорт в маси" завдяки "пінґ-понґ" оволодів всіма. Всі грають в "пінґ-понґ", старі, молоді, грубі, малі - словом всі. І всюди. В їдальні - "пінґ-понґ", у Ґаврі "лєвиць" і "левів" - "пінґ-понґ", в школі - це саме, дома - "пінґ-понґ", ну і в пластовій домівці. О, чуєте - стук-пук, пук-стук... Лідці важко всидіти за шафами. Кортить, ох як хочеться вхопити палетку..., але вона дижурна. Ще одне "тихо", губиться у загальнім гаморі. Вимахує безрадно руками - все дарма. Сідає за стіл, розгортає книгу дижурного і пише: "В пластову домівку вперлась небезпечна пошесть "пінґ-понґ". А в завважах: "Чи нема проти цього ніякого застрику?" Олівець випадає з руки. З-за шафи чути ентузіястичне - 8-ес... 21 - 19 ! Схоплюється, хто виграв? Курінна, чи... - але нагадує собі, що вона дижурна. Понурює чоло в долоні й вичікує кінця своєї служби.

До Альт - Еттінґ

Дня 8-го грудня 1945 р. відбулась чергова прогулька пластунів Карлового Поля. Взяли в ній участь: Ш-й Юнацький Курінь, Самостійний Г-ок "Зозуля" та новаки, загальним числом 49.

В 13 год.15 хв. попрощали ми наш табір і рушили в напрямі залізниці. Було холодно, зимний вітрець потягав, а ми сміялись йому в вічі. Ось і поїзд. Свисток льокомотиви і Карлове Поле никне в білій мряці. В Мюнхені пересідаємо й їдемо в східному напрямі. В вагоні тепло,гумор зростає, кують "Зозулі" /цим разом річ - про пісню/, "Соколи" підхопили баском і - не вчулись ми, як опинились в Ной-Кайзер. Висідаємо. Перед станцією збірка й з піснею на вустах маршуємо до готелю, де маємо заночувати. Місцевий український табір гостить нас як може й дбає мов про дітей.

На другий день в 9-ть год. ранку взяли ми участь в українській Богослужбі, яка відбулась в церкві оо.Капуцинів, а опісля оглянули мощі братчика Конрата. Далі побачили ми ще ряд інших церков та памяток німецької культури, між іншим панораму Страстей Христових, твір славного маляра Фугля, старинну каплицю, побудовану ще в УШ сторіччі, музей Капуцинів та базиліку. В 4-й г.мусіли ми покинути це старинне місто й прибули до Мюнхену аж після 9-ї. Трамваю вже не було і з самого двірця помаршували ми в Карльсфельд. Попереду новаки, а далі старші. З невідступною піснею ввійшли ми в браму нашого табору. Прогулька скінчена, остались тільки спогади.

О.Лесів

На Вендельштайн

Чітко лунає команда, прочитано наказ і вирушають колони пластунів Карльсфельдського Куша. Бадьорі, веселі дівочі й хлопчачі обличчя, це ж їхня четверта прогулька. Ще якслід не розспівалось товариство - вже Мюнхен. Хоч на поїзд що йде в напрямі Розенгайму доведеться ще підождати - між пластунами веселий настрій. Ось і діждались. Засіли в окремому вагоні і українська пісня наповнила залю залізничого двірця. Їдемо. - Висідаємо в Рарбінґ, звідки після години маршу дістались до українського табору в Нойбоєрн. На високій горі з чудовим замком у старинним саді відбулась стріча з місцевими пластунами. Привітались коротко, по пластунськи і пішли оглядати замок.

В 5-й год. по полудні відбулась пластова ватра в якій взяли участь і наші пластуни. Сеніор проф.Драган пояснив зібраним значіння ватри у пластовому житті. Звязкова куреня з Нойбоєрн оповіла історію леґенди про замок. З цікавістю ловили прогульковці її слова, а спеціяльно зросло заінтересовання, коли оповідання зійшло на духів, які бушують що ночі в мурах старинного замку. В годині 19-й відбулось в одній із замкових заль свято в честь Біласа і Данилишина. Повні нових вражінь пішли пластуни на вигідний нічліг.

Другого дня оглянули пластуни каплицю в бороккoвім стилю і поспішили до поїзду. Ще мить і було б запізно. Скоро "вискувались" у вагони і не задовго були вже на станції Брансбург. Тут ждала "зубчатка", яка мала завести на верх "Вендельштайн"-у. Погода дописала. Щораз то нові краєвиди кидались в очі - наші фотографи - аматори мали багато роботи. Час скоро минав і ця прогулька мала свій кінець. А відбулась вона 22-23 грудня 1945р.

Учасник

КУТОК НОВАКА

Пластун є ощадний

Памятаю себе від 5. р. життя. Батьки купували мені безліч іграшок, книжок із образками і т.п. Деякі перейшли на мою власність по братові. Він - 6 літ старший, але мав себе за 10 разів розумнішого від мене і вже ними не бавився. Забавки були понищені і я хоч малий, та дуже гнівався за це на нього. Якби так від закуплення були мої - були б у зовсім ще добрім вигляді й більше заховав би їх до сьогодні. Я вирішив тоді шанувати свої речі, знайшов для них затишний куток за шафою і після скінчення ігри ховав їх дбайливо туди в коробці. Книжечки складав окремо в шухляду.

У першій клясі я заприязнився з одним хлопцем. Він був бідний і його менший брат не мав жадних забовок. Як же зрадів я, коли подумав, що зможу братчикові мойого товариша подарувати частину збережених речей. І дві користі були з цього: хлопчині зробив я велику приємність, а сам переконався, що від наймолодших літ не тільки треба привчатись ощаджувати гроші, але й нічого не нищити, ні книжок, ні одежі, ні ніякого приладдя, а все це колись пригодиться.

А трохи пізніше, коли став пластуном-новаком, навчився я ще більшої штуки - щадити час, не витрачувати його намарне. Я розподілив собі день так, щоб на все знайшлася вільна хвилина: і на науку, і на Пласт, і на майстрування вдома, на читання цікавих книжок та на спорт.

Кінчу, бо шаржу місце в "Скоб-і" та й не хочу вас нудити.

Любко

Козаки чи Половці?

Упав сніг. Всі хлопці так і заглядають крізь невеличкі шибки домівки надвір, де чекає їх сьогодні після сходин щось нового. Впорядчик ще не сказав, що саме там відбудеться, але Лиси знають, що він хлопець лепський, і якщо це буде гра, якою недавно він ще забавлявся, то діло, значить, вийде велике!

А ось і скінчені офіційні сходини. Всі вибігають надвір. Юрко - гуртковий, що один знає вже в чому справа розділює гурток на дві групи, на Козаків і Половців. Одна стає проти одної в двох лавах у віддалі 15 кроків.

Коля, що гарно малює, з доручення Юрка рисує посередині коло. Туди складають всі свої шапки. На данний свистком впорядчика знак вибігає два козаки Ромко й Олесь. Біжать до кола щоб схопити шапку котрогось Половця. При цьому мусять добре уважати, щоб не схопити козацької шапки. Але ж Половці цілять в них кулями із снігу, кого по дорозі до кола, або при повороті попадуть, цей "вбитий" і шапка його ставляється назад. Не пощастило Ромкові, але Олесь одну таки приніс, хоч половецька куля Зенка просвистіла прямісінько таки йому в голову, й коли б не схилився вчас - пропав би.

Тепер біжать Половчани, Славко й Володько. Непогано козаки ж цілили, бо нікому не вдалось здобути добичі.

Тричі вибігали Полові, і тричі кидались в атаку Козаки, бо шість їх було в кожній групі. Перемогли Половці, бо здобули 4 шапки, тоді як Козаки тільки 3. То ж то сміху було і радости. Гру ще раз повторили і тоді вже перемогли Козаки, здобули всі 6 шапок.

А коли гру закінчено Лисенята порішили визвати на гурткову змагання "Зірки". Дадуть же їм бобу малі Лиси та й відстань між лавами збільшать до 20-ти кроків, щоб трудніше було цілять.

— Спорт —

МІЖКЛЮБОВІ ЗМАГАННЯ В КАРЛЬСФЕЛЬДІ

Дня 8-го і 9-го грудня відбулась у нашому таборі цікава спортова імпреза. Участь брали українські тспортові товариства "Лев"- Карльсфельд, УССК -Мюнхен та запрошені гості: спортові клюби УНРРА- Мюнхен, Фрайман, Логенгрін /литовці/. Конкуренції відбулись у приємній товариській атмосфері. Правда були деякі інциденти в боксерських змаганнях, але це можно зарахувати на карб неумілости судді.

Висліди з поодиноких конкуренцій:

Відбивванка

чверть - фінал

Лев: УССК - 2:0 /I5:I/ /I5:4/
УНРРА: Фрайман -2:0 /I5:8/ /I5:3/
Лев: Логенгрін2:0 / I5:0/ /I5:I/ /Пів - фінал/.

Фінал

Лев: УНРРА - 2:0 /I5:I0/ /I5:I0/

Кіш

чверть - фінал

Логенгрін: УССК - /7I:II/ /35:5/
УНРРА: Лев - /29:19/ /I3:7/
УНРРА:Фрайман /I6:6/ /6:4/ /пів - фінал/

Фінал

Логенгрін: УНРРА- /I5:I2/ /5:8/

Бокс

I. Марков - Павлів	2:0	/н.п./
2. Джемаледінов-Марків	2:0	"
3. Мороданчук -Кохан	2:0	/під.прот./
4. Мойсеєв - Друмяк	0:2	У.О.

Загальна пунктація УНРРА- Лев6:2

Стук - Пук

чверть - фінал

Данилюк, Лев - Грибовскас, Лог.	/I8:2I/	/I4:2I/	
Шумбакіс,УНРРА-Скангіскі Лог.	/I9:2I/	/2I:II/	/2I:I8/
Бешкатаус,Фр. -Якимчук -ст.	/2I:I6/	/2I:I7/	
Шкляр - Лев -Веслявський Фр.	/2I:I2/	/I9:2I/	/24:22/
Назімов УНРРА-Винар ст.	/25:23/	/2I:I9/	

пів - фінал

Шумбакіс УНРРА Грибавскас Лог.	/2I:I7/	/2I:I0/
Шкляр -Лев -Бешкатаус,Лог.	/2I:I9/	/2I:I8/

Фінал

Шкляр, Лев - Шумбакіс УНРРА	/2I:I9/	/I9:2I/	/2I:I6/

В загальній пунктації побідила УНРРА, Мюнхен. На другім місці спинився Лев, Карльсфельд, перед Логенгрімом, Фрайманом і УССК-ом.

АНУ РОЗГАДАЙМО!

Магічні сходи

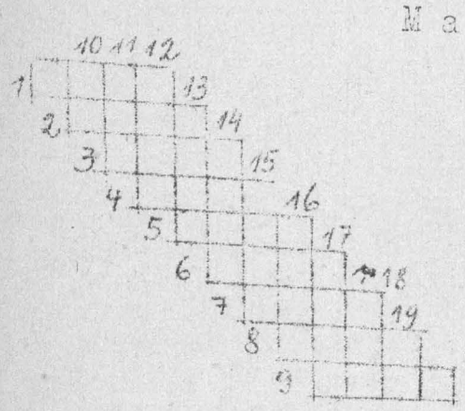

Поземо: 1.Поганський бог 2.Шрам 3.Привид 4.Елегантна пані.5.Країна в півд Америці.6.Частина заплати.7.Один з Христових апостолів.8.Частина людського тіла.9.Місточко коло Львова.

Доземо: 10.Міра площі.11.Продукт вогню. 12.Інакше „фуси".13.Алькогольний напій.14.Ріка в Азії.15.Католицький ігумен.16.Св.гора в Греції 17.Оклик на знак здогаду.19.Карта

Числова загадка.

1-2-3-4-3;5-6-;7-8-2-9-10-6;3;11-8-12-13-3-10-6;

При допомозі даного ключа,замінити числа відповідними буквами так,щоби ви зли слова одного з наших поетів.

Ключ:

9-11-8-1-2-3-4-	-	чоловіче імя
7-11-8-13-3-12-3-	-	хвороба
5-6-11-8-5-	-	римський імператор
13-8-10-3-	-	інакше шкіра

Подвійний квадрат

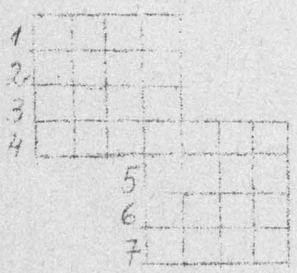

1.Інакше вчинки.
2.Ночами страшить.
3.Частина дерева.
4.Чоловіче імя.
5.Побільшаюче скло.
6.Єгипетський бог.
7.Здрібніле чоловіче імя.

Два дядьки їхали возами до міста і кожний мав на свойому возі по одній порожній банці, один- 5.літрову,другий - 3.літрову.По дорозі стрінули третього дядька,який відпродав їм 8.літрову бочілку вина.Дядьки задумали поділитись цим вином пополам.Як зробили це без ніяких інших посуд?

Упорядкував П.-ів.

-х Х х -

Пластуни!

Надсилайте свої дописи на руки пластуна проф.Бережницького, табор в Карльсфельді,5.барак кмн.24.Пишіть читко і не стиснено, залишайте вкраю сторінки вільний маргінес.

Видає Пластовий Кіш в Карльсфельді Редаґує Колегія

Журнал „С К О Б" появляється раз у місяць.

47

СКОБ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО КОША В КАРЛЬСФЕЛЬДІ

Ч. 1 Листопад 1945 Рік I

x x
x

Жовтневих днів останні. Йдуть хвилини
Поміж імлистими туманами заглад,
Я зустрічатиму знов Перший Листопад
Серед рівнин чужої нам країни.

Знов присниться казка проміниста
Про осінь золоту на межах рідних нив,
Про віддих чорних піль після райдужних жнив,
Шепіт лісів у багряних намистах.

Вітри несуть сріблясте павутиння
І сонце сипле лагідне проміння
Попад узорчастим мереживом левад.

Ми віримо: минуться дні печалі
І там, у безконечній синій далі
У рідним краю стрінем Вільний Листопад !

П л а с т у н и !

Ні промовляти, ні писати не вмію. Ніколи й не доводилось – бо не треба було. До цього були "спеціялісти".
Сьогодні, однак, не можу змовчати. Переживаю велике свято, свято випуску пластової газетки після 15-ти літньої перерви. І хоч у міжчасі видавали різні журнали, яких ідеологія спиралась на пластевій ідеї, то все одно це не були пластові газети.
Тому то з появою сьогоднішнього першого числа пластової газетки вітаю сердечно цей гарний почин пластунів з Карлового поля й бажаю нашій Редакції якнайкращих успіхів.
Хай наше Пластове Слово несеться баварськими мряками далеко – далеко, і грімко як дзвін ! Хай почують його всі пластуни, де б вони не були, і хай згадають славне пластове минуле, і хай на давніх традиціях відбудують наше пластове життя у кожній закутині, де лиш бо кілька сердець, готових прийняти пластову ідею за свою. І сподіюся, що якраз для цього діла наша газетка віддасть великі услуги. Буде цим цілющим джерелом, звідкіль носії пластових ідей будуть черпати свіжих сил.
Знаємо і те, що одне буде в тій газетці краще, друге – менш удатне. Але не треба цим знеохочуватись, лиш змагати, щоб кожне наступне число було все краще і краще.
Тож – до діла Пластуни !
Не лиш читайте, але й пишіть. Наша газетка буде для Вас найкращою нагодою попробувати і на цьому полі своїх молодих сил.
Ми не маємо претенсій, щоб наша газетка стала офіційним органом пластунів на еміґрації, а тільки журналом, на якого сторінках зможуть пластуни поділитися своїми думками й досвідом з другими в формі писаного слова.

ЛЧ Пік Пясецький
/ коковий /

~ перший ДЕНЬ ~

Спадали золотаві листки клену.Цих,що ще на деревах колихав ранішній холод,.пролітаючи безжурним леготом по камяних вулицях.На блакитне небо ось - ось виплигне круглобоке сонце з-за верхівя сіро-чорних смерек парку на Личаківській горі.Як тоді...

Спокій налягає недоглядним тягарем;пуєткою сіріє ранок Ховаючись у вузьких перевулках,позачинюваних брамах та тісних подвірях виповзує ніч.
Всюди ще тихо,тільки кроки підкованих вояцьких черевиків святково зазначують,що хто силу має - має все.
В повітрі зависла велич.
І знов чути ступання - зявляються з-за скруту.Двох,з великим звитком білого паперу під пахвою й - крісами на плечах.Здисциплінований спокій заховує десь глибоко,на дні душі хвилювання;лентки аж надто нагадують листопадове чисте небо неозоре і сонце.
Чорними літерами говорять великі слова: - народ збудився й від сьогодні сам дбатиме про себе!
Ідуть далі,віщують тим,що ще не знають.
Хвилювання й захоплення поруч заскочення й досади,
- Чому не чути співів завзятих? Хиба нема молодих?
- Наказано спокій додержати,і - не діточа це забава!
Вузькими вуличками швидкою ходою спішать на Рутовськрго ґімназисти: - в костелі Єлисавети сходиться багато молодих,- на Зеленій в одній камяниці збираються студенти,- тут... - там, - звітують хлопячі ще серця.
Бо сьомаки й восьмаки на це часу не мають. - Ось кількох старших колег Юрка на подвірі металеві частини чистить.Зараз відходять на місто...
Вперше,мабуть,знайомляться у практиці з цим,про що стільки говорилось у теорії.З напругою всіх нервів,немов з набожністю якоюсь.
Тільки старець на ратуші спокійно,начеб нічого не сталось вибиває час.
Часом перешкодить йому якийсь самітній постріл.
Дедалі такі постріли стають частішими...
Сонце відходить у брюховицькі ліси.Захід немов криваве мариво закрила амарантом хмара.
Темніє селідинава синь,стає гранатом.Щирою рукою розсипуються мерехтливі зорі.
На них замріяними зіницями глядять молоді очі,а в безлюдних вулицях ви - стукують твердо чіткі кроки стеж.

ОР

В.С.

Листопадове

Гей !
Зірвалась хуртовина із вогнем,
Закосичилось в калину сто знамен.
Котить листом зжовклим буря... Листопад...
Буревієм рине,рине сталі град...
І пошарпались знамена,як той лист...
Закосичує на сон зловіщий свист...
Стелять хлопці постіль в полі,-
Гей на сон !
Колискової співає гайворон !

Щоб не пили круки очі молоді
Посадять калину,явір в голові...

Гей !
Зірвалась хуртовина із вогнем.
Гей !
В крові сто пірваних знамен...
Котить снігом сніговія по полях
І присипує багряний крові шлях!...

-х-

Ярослав Гриневич
пластун-сеніор

ТРИ ЕТАПИ

Рік 1911. У львівській Академічній гімназії йде між молоддю по шкільних залях шепотом розмова. - Що? Пласт? Що це таке? Чи справді будуть англійські однострої?
Гурток молодих людий одягнених у короткі темнозелені штани, гранатові вовняні сорочки, на головах ширококрисі в бік відігнуті оливкової краски капелюхи, на ногах попеляті вовняні панчохи, туристичні черевики - викликав одного дня серед мешканців Львова неабияку сенсацію. Згодом львівські міщани привикли до цього, що українських пластунів зустрічалось і на Кайзервальді, і на Сагарі, і на вулицях міста. Навіть ц.к.поліціянт,що парадував по місті в високому чако на голові та півмісяці на грудях став поблажливіше дивитись як пластуни розкладають мапи, споглядають на компас, перемаршовують, чи пробігають містом.
Наш пластовий гурток в Академічній гімназії вів проф.др.Олександер Тисовський. Спочатку ми всі числом около 40 були пластунами - прихильниками. По першому пластовому іспиті,до якого потрібна була деяка скількість хрестиків за пластові діла, уміння вязати пластові вузли, читання мап і т.п. Частина нашого гуртка, в тім і я, одержали степень пластуна-учасника.Чи сходини в домівці, чи прогульки за місто - все робилось старанно і серіозно, хоч у невимушенім, здоровим гумором націхованім настрою.

Ті,що критикували організацію Пласт - мали нагоду вже за кілька літ переконатися про її справжню вартість. Пласт виховував людину, яка вміла зорганізувати своє життя, людину з характером, влюблену в красу природи, сильну та проте обережну й бистру.
Рік 1914. 28 червня у Львові величавий здвиг Соколів і Січей. Тисячі наших соколів веде сокіл- батько професор Іван Боберський, а кошовий наших січовиків др.Кирило Трильовський їде на білому коні, з булавою в руці, на голові козацька шапка, в шараварах, вишиваній сорочці і оксамітньому жупані. Орхестри грають! Місто Львів стало наче рідніше.
У поході маршують і дві чоти пластунів. Груди випрямлені вперед, ясні чола піднесені вгору, зір палкий, ноги вистукують під ритм музики.
Та на блакитний горизонт неба надтягнула з півдня чорна хмара. За кілька тижнів вибухла перша світова війна.
Чимало наших пластунів з першого гуртка найшлося тоді в рядах Українських Січових Стрільців, а згодом - в УГА, щоб боронити свою Батьківщину.
У війську пізнати було пластуна зразу. Пластуни знали найкраще впоряд, теренознавство,картографію, вміли жити гуртовим ладом, розпалити ватру, приготовити їду. Все охочі до товариської помочі, скромні, веселі, шляхетні - зєднували собі скоро симпатію командантів чот, сотень, чи куреня. І не один з пластунів став скоро сам командантом чоти, чи сотні.
А скільки пластунів згинуло в Чотирокутнику Смерти, скільки тихих, майже невідомих жертв у роках останнього лихоліття!

Рік 1945. Сотні тисяч українців опинились сьогодні через воєнні події під чужим небом, по таборах на еміграції.
Перед українською молоддю велике завдання - гоїти рани, що їх зазнав наш народ. А це станеться тоді, коли пластова молодь буде виконувати якслід свої обовязки в громаді, в школі і вдома. Завжди працьовита, ввічлива и охоча до помочі другим мешканцям табору, хто б він не був, якого стану, віку та з яких не був би сторін України.
Тоді вечірня пластова молитва буде завершенням не витраченого намарне дня.

МІЖНАРОДНЯ СКАВТОВА РАДА В МЮНХЕН

Дня 8.листопада ц.р.відбулась у Мюнхен, в домівці УНРРА/Дойчмес Музеум/ чергова конференція Міжнародньої Скавтової Ради. В програмі конференції було між іншим: Вибір секретаря Ради та його заступника, встановлення порядку наступних реґулярних сходин Ради та обговорення інших актуальних справ. На конференції відчитано письмо Інтернаціонального Скавтового Бюра в Лондоні, після чого приступлено до вибору. Першим секретарем вибрано п.Ґальского /росіянин/ а заступником - п.Казімеру Троянек /полька/, та рішено,що сходини Ради відбуватимуться в кожний другий четвер.
На конференції були поруч українських представників - латвійці,литовці, естонці,росіяни і поляки. Крім цього - чотири представники УНРРА,між ними два - з карльсфельдського Табору.
При цій нагоді слід підкреслити, що організація скавтінгів цих народів на чужині завдячує своє існування у першій черзі УНРРА, яка з правдивим зрозумінням, дійсно по батьківськи опікується та допомагає у всіх можливих формах пластунам у реалізуванні їхніх великих задумів серед важких обставин на чужині.

IT

В АЛЬПАХ
Спомин з першої трьохденної прогульки Карльсфельдського Коша.

Потяг рушив в напрямі Мюнхену, віз в одному з вагонів пластунів нашого коша. Кожний старається робити веселу міну, але жаль, як жаль уже покидати країну білих гір.
Мені вдалося здобути місце коло вікна й любувався я чудовими краєвидами. В сяйві вечірнього сонця вічні сніги й білі скали на найвищих шпилях гірських масивів мінилися міліонами найрізнородніших кольорів. Узбіччя нижчих гір покриті, наче золотими килимами, зівялою травою і листям.
У моїх очах щераз зявлялися образи з нашої прогульки, що нажаль вже добігала до кінця.
Ось ми спинаємось на шпиль Цугшпіц. На руках і ногах повземо по закутанім снігами хребті гори. Все сповите мрякою. Один невдалий крок, один неуважний рух і летиш в бездонну білу пропасть. Вкінці здобули шпиль і на хресті, який стоїть там на знак побіди людини над дикою природою, вирізьбили поруч цілої мозайки різних написів: "Тут були Гірські Орли".
Опісля нічліг у колибі зі сіном. Чудова, місячна альпейська ніч, стійка при жевріючій ватрі, палаючі якоюсь дивною тугою очі стійкового. Неодин тоді в своїх молодечих мріях линув до далекого рідного краю...
На другий день - марш на лещетарський стадіон і до чудової розколини між двома височенними стінами скал. В глибині шумить потік, до якого впадають спінені водопади.
Використовуючи до решти час, виїздимо линвовою залізничкою на не дуже високу гору Ванк, звідкіля простягається чудовий краєвид на містечко Ґарміш і на дальші масиви Альп.
Прогулька кінчалася: Могутність дикої природи витиснула глибоке враження в молодих душах юнаків. Кожний був вдоволений. Але я певний, що всім нам дорожчі, хоч, може, не так величні Карпати. І кожний напевно повторить за мною:

"Чудові ви Альпи, й могутні як море,
В вас дика природа уся;
Однак я не дав би з пасма Чорногори
За вас ні куска камінця".

Ярема Купчинський

ЯК САМОМУ ЗРОБИТИ КОМПАС

Візьміть голку й магнет. Одним кінцем магнета проведіть 10-20 разів від середини голки до її вістря, другим - стільки ж разів проведіть від середини голки до її вушка. Голка намагнетизувалась.
Проткніть цією голкою вузеньку смужку паперу, складену у вигляді даху будинку. Підвісьте посередині хребта "дажка" зроблений вами прилад на несукаїй нитці. Після кількох похитувань прилад заспокоїться і голка показуватиме одним кінцем на північ, другим - на південь. Перевірте ваш прилад за справжнім компасом і добре запамятайте, який кінець голки завжди звертається на північ. Ваш прилад готовий.

Б

"БУЙНОГО ВІТРУ БРАТИ"
вибираються в дорогу

Гурток "Буйного вітру брати",якому гамір міста та мельодія трамваїв вже набридла рішив вибратися туди, де володіє ще свобідно дух природи.
Гурковий "Задуманий Брат",що все міряє холодним осудом і цим разом примушує Братів тверезо обміркувати справи."Добре, підемо, але щоб наші ноги не вибивали додаткових кілометрів мусимо докладно визначити наш маршрут".
"Бувалий Брат",що де лиш був і що бачив - у окремому записнику нотує,займає голос: "Підемо,але куди? Гір багато, а доріг ще більше. Нам треба вирішити ось-такі питання: з якою метою вирушаємо, на як довго, яка наша грошева спроможність, і який виряд треба взяти.
Хвилина мовчанки, згодом вотає "Щирий Брат".Метою їхньої мандрівки є відпочати по цілорічній шкільній праці та навчитися лісової мудрости, про яку стільки говорилось теоритично на сходинах. Їхній плян - зорганізувати власними силами мандрівний табор для свого гуртка. З грішми - не є погано. Кожний навчився вже ощадности і тому їхня спільна каса, це гордість цілого куреня. І про виряд не треба журитися, бо і те вже в них є.Дещо гірше з туристичними мапами, але всі постановили розглянутися за цим.
На другий день зійшлися знов в бічній алеї парку, без спізнень, майже всі разом і тихо наче духи. А коли на вежі годинник вибивав третю, гурковий відчинив сходини. "Тихий Брат" повідомляє, що має вже мапу. Всі скупчуються в момент біля нього.- Картою /мапою/ називаємо рисунок в поземім меті даної частини терену разом із предметами, що на ньому. Вона зображує терен у відповідним зменшенню, про що говорить мірило /масштаб/. Числове мірило є подане в формі дробу, де чисельником є 1,а знаменник вказує, скільки разів віддалі між двома точками на карті зменшені порівняно з дійсністю. Крім числового мірила, в більшості карт застосоване лінійне. Це лінія поділена звичайно на см /на старих картах - на дюйми,1 дюйм - 2,54 см/. Кожний см лінійного мірила відповідає якійсь віддалі в терені. Міру довжини /н.пр.см/ називаємо основою мірила. Чим менше мірило, тим докладніше зображення терену і так розрізнюємо: плян - до 1:20000 /1 см - 0,2 км/, топографічні карти від 1:10000 до 1:100000.Крім цього часто доводиться користати з карти від 1:250000.
Але не досить знати про роди мап, продовжував "Тихий Брат", найважніша річ - уміти їх читати. На карті крім написів є ще різні знаки, з допомогою яких позначаються різні предмети терену. Це т.зв.умовні знаки,а пояснення до них бувають подані на березі деяких карт, але не на всіх і тому треба їх добре знати напамять. Пояснення до карт називаємо легендою. Наука про карту називається картографією а знаки уживані на карті - картографічними.
Топографічні карти мають характер військових, або туристичних. Крім цього бувають різні інші,які мають своє призначення. Вам треба постарати туристичну карту та вивчити пояснення до неї і самому пробувати її читати,щоб зуміти на основі вирізка карти доклано уявити собі частину терену, яку цей вирізок зображує. На мандрівці часто треба визначити на основі карти і різьбу /рельєф/ даного терену та різниці в положенні точок понад поземом моря. Різьба є представлена за допомогою т.зв.верствових /кривих одної висоти/, або методою рисочок. Про висоту говорять цифри, які є подавані при даних місцевостях, при верствових, чи на верхах гір. Є це висота абсолютна /від позему моря/. Часом треба нам знати висоту даної гори від її підніжжя, тоді треба самому обчислити таким робом, що віднімаємо абсолютну висоту підніжжя від такої ж висоти гори.

"Говірливий Брат", що всім завжди цікавиться питає, як треба знайти якесь місце терену на карті та визначити дальшу дорогу в терені при її допомозі.
"Тихий Брат" - першусього карту треба зорієнтувати, а робимо це за допомогою безарду або компаса за сторонами світу. Узгіднюємо напрям півночі на карті /уставляючи її відповідно/ з цим же напрямом у дійсності. Тут треба памятати про степень деклінації, цебто відхилення магнетного бігуна від земного. На східній півкулі є відхилення - /мінус/, тому коли голка вказує північ властива північ буде пересунена від цього напряму трохи на схід /1 - 2,5°/.
Можемо також визначити наше становище на карті при допомозі точок в терені, які вдастся нам відшукати на карті. Найкраще є визначувати своє становище при допомозі трикутника, то є знайдених трьох пунктів /три виразні предмети/, які стояли б до себе найрадше під прямим кутом.
Коли вже маємо визначене наше становище - підшукуємо на карті найбільш пригожу дорогу, розпізнаємо її в терені і идемо далі. Однак часом доводиться просуватись у бездоріжжі, де до цього і обставини не дозволяють побачити якогось дальшого, важнішого предмету /н.пр.в лісі/,на якого можна б орієнтуватись. Тоді просовуємося за кутом напряму. Визначуємо кут, який творить напрям до мети нашого маршу "насліпо" з напрямом півночі /на карті/, запамятуємо його і далі йдемо за безардом /як його не ма,мусимо послуговуватись компасом/ перевіряючи час від часу правильність нашого напряму.
"Тихий Брат" закінчив, та роздав Братам виготовлені на картках паперу топографічні знаки, щоб кожний їх пригадав.
Гуртковий, відповідаючи на поставлений запит, повідомив, що за два дні вирушає їхній гурток на мандри. Збірка біля останньої трамваєвої станції лінії 22 в год.7. рано.

/Або/

---x---

З НАШОГО ЖИТТЯ

Дня 9.IX.1945 на нараді Ініціятивного Гуртка вирішено зорганізувати в Карльсфельді Пластовий Кіш і вибрано Кошову Команду.

11.IX,ц.р. відбулась перша Перша Пластова Молитва.

6.і 7.X.1945 - конференція пластунів - сеніорів, на якій вибрано Команду СУПЕ. У другий день вечером відбулась Святочна Пластова Ватра.

12.X.ц.р. вийшло 50 пластунів нашого Коша на трьохденну прогульку в Альпи на Цугшпіц.

28.X.ц.р. відбулася друга така прогулька, в якій взяла участь друга частина пластунів /молодші/.

Дня 1.листопада ц.р.відбувся ранком Перший листопадовий Пластовий Апель, а пополудні - листопадовий гуртковий марш, в якому взяло участь 22 пластових дружин з нашого Коша та дві інші. У цьому ж дні відбувся теж біг навпростець на 1,5км, в якому взяли участь 3 трійки пластунів і 3 інших.

Д.Буковинка

Ватра

Довкруги деревяного бурсацького стола засіли "веселі Відьми" . Ще всіх немає ...Та ось, двері рип -і на тлі темного коридору зявляється останній неприявний ще персонаж-наш "Смочок".-А, ааа,-на його привітання . "Смочок" засідає на довжезній лавці,не забуваючи ні на хвилинку про свій кусок хліба з пахким сиром.Весело розмовляємо про шкільні справи.Слаба жарівка кидає жовтяве світло на наш невеличкий гурт,на поверхові ліжка і на височенні , в одному ряді,шафи.

Одна з "Відьом" затягає пісоньку.Всі підхоплюємо її .Тихі,сумні звуки мельодії розлітаються ген,аж до темяних закутків.На обличчях замість безжурного ,веселого вигляду - вдумливо-мрійний.Це спомини недавно ще пережитих днів...

Сиділи під тихим зоряним небом,вдивляючися широко розплющеними очима у ватру й співали цю саму пісню.В перервах чути сухий тріскіт хмизу и блудні іскри відлітали кудись у невідоме гранату .Серед вогню,що грав цілою ґамою кольорів блистів скелет золотої ялинки.Чудова картина!В душу вливається якесь лагідне тепло.Думки линуть в країну фантазії:на освітлених золотавим відблиском нашої ватри скелях уявляються недоступні замки й в мідяній зброї лицарі на вороних конях.Грізно глядять на них пащі гарматніх дул,готові в кожний мент сипнути червоним вогнем на непрошеного гостя.А лицарі вільно зносячись все вище і вище співають півголосом тужливої пісні про страшну смерть ,що прорідила їхні ряди,як стали за землю рідну...

Але буяння фантазії роспорошує радісна пісня.Це хлопці завели веселої. Підхоплюємо:"...в темних проваллях глибоких з шумом ялиця хиляє..."

Та гори не розуміють нашої пісні,стоять чужі ,далекі і недоступні.Це не рідні Карпати .

Пісня міняє пісню,весела-сумну.Доріжкою,що перебігає попри нашу поляну проїздить авто.Дивуються ,напевно,побачивши серед групи чорних постатей вогнище.Хлопці,мов червоні примари перелітають понад вогнем і знов никнуть у темряві ночі.З гір тягне свіжий холодний вітерець і ми щільніше затулюємось у чорні коци.Виглядаємо як справжні відьми.Ватра тріщить . Її маленьке світло замнене в долині гір ,де всевладно царить вже ніч подібна до якоїсь чарівної червоної лямпочки.

Лямпочка потроки пригасає.Звідкись береться думка -може б так піти спати? Мозолі нагадують про недавніи марш по бездоріжжях .-Збірка! Стаємо в лави.Звіт,вечірня молитва,пластовий гимн...І стає чегось немов жаль.Ще тихі останні тони настроєвого "Ніч вже йде..."

"Струнко ! -Розхід! "

Півголосом визначують нічні стійки.Влазимо в нашу повну запашного сіна попу и востаннє обтулюємося невідступними коцами.Стає тепло .Ще хвилинку верзеться в голові :Цуґшпіц,озеро,ліси,скали,ватра...А потім все блідне і розпливається в твердому сні.

Все це було так гарно і так недавно.А тапер ми знову разом-"Веселі Відьми",та наш краєвид -сірі бараки,замість гірського леготу-"дух"сушеної риби, а помарпана багато ілюстрована латинська граматика,що лежить на краю стола,побіч величезної гранатової таблі розіллятого чорнила-нагадує дійсність.Ох,та граматика,мало їй ще наших мук!Та підожди,ще скинемо тебе у пропасть з Цуґшпіцу,і не оглядаючись навіть ,помчимо на лещетах у білий пил,в долину, де "Смочок" в таборі чекатиме на нас з запашним обідом.

Першелистопадовий біг навпростець і марш

Для 1.листопада відбувся в Карльсфельді першелистопадовий біг навпро - стець /1650 м/та 6 км гуртковий марш -для юнаків від 15 -ти літ та 3-и кілометровий -для юнаків до 15 літ і для юначок.В бігу перше місце здобув КЛК /Карпатським Лещетарським Клюб,студенти/,в маршах :на 6 км С.Т. "Лев",на три км-у юнаків гурток Тигр/Пласт/у юначок г-ок Зозуля/Пласт/. та

Таблиця вислідів.Юнаки.

Біг на 1500 м	час	Марш на 6 км	час
1/КЛК-клюб	6- мін	1/"Лев"-клюб	39,5 мін
2/"Лис"-Пл.	6,5 "	2/"Яструб"-Пл.	42- "
3/"Лев"-клюб	6,7 "	3/Учит.семінар	42- "
4/"Орел"-Пл.	7- "	4/"Орел"-Пл.	43- "
5/"Яструб" і "Вовк"-Пл.	7,2 "	5/"Лис"-Пл.	44- "
6/Чайка-гімн.	8- "	6/"Вовк"-Пл.	44- "
7/Учит.Семінар	8,5 "	7/"Пугач"-Пл./мали йти 3 км/	46- "

два гуртки не добігли до мети

Марш на 3 км/до 15-ть літ/		Марш на 3 км/ до 12 літ/	
1/"Тигр"-Пл,	26,5 мін	1/"Сокіл"-Пл.нов.	24- мін
2/"Лев"-Пл.	27,3 "	2/"Орел"-Пл.нов.	24,5 "
		3/"Лис"-Пл.нов.	25,5 "

Юначки

Марш на 3 км /від 15-ть літ/		Марш на 3 км/до 15-ть літ/	
1/"Зозуля"-Пл.	27- мін	1/"Журавель"-Пл.	25- мін
2/"Горлиця"-Пл.	27- "	2/"Чайка"-Пл.	26- "
3/"Чапля"-Пл.	28- "	Марш на 3 км/до 12-ть літ/	
4/"Маки"-Пл.	28- "	1/"Конвалія"-Пл.	28,3 мін
5/Бджілка -Пл.	28- "	2/"Чайка"-Пл,	29- "
6/"Сенічка"-Пл.	30- "	Два гуртки змилили трасу.	

- - - - - - - -

Кажуть ,що :

-гурковий III -ого юн.г-ка з таким запалом біг в бігу навпростець,що товариші мусіли держати його за руки.

-Ізза недостачі місячного світла не відбувається вечірний звіт і молит - ва у Коші,бо писар не зміг би відчитати наказу.

-Кошовий бібліотекар не знає ,як усистематизувати книжки ,щоб хоч одна полиця в шафці була повна.

-закуплений Конем циклостиль є дуже добрий до капітального ремонту.

-Звязкова новачок ,щоб мати в Коші більший голос,користується свистком.

-Звязкові новаків розпочали пояснювання Пластового Закону від "Пластун є славний".

Б

З останньої хвилини

В Мюнхен зорганізувався Ініціятивний Гуртов Старших Пластунок /студентки/, щоб відновити діяльність куреня "Ті,що греблі рвуть".

ПУТОК ІНОВАЦІЯ

"Маленькі наші ноги,
та знають свою путь..."

Їх бачили цього вечора,коли вперше пластуни станули до молитви,пластуни самого Коша.Їх було шість,стояли гордо поруч своїх старших братів та сестер, а на самому кінці стояв малий Олесь .Їхні голосочки дзвінко співали слова гимну Закарпатських Пластунів:

-"не зломимо своїх присяг..."

З часом повстали дальші гуртки та поруч них,поруч малих Левів,Яструбів, Орлів і Соколів стояли малі Лиси гордо так,як на першій молитві .

. - .

Перша пластова ватра,старші пластуни-кругом неї .Не в одного голова вже покрилася сивим волосом.Лісові Чорти,спомини з давніх часів ,коли ще горіли ватри на Сагарі ,на Маківці і на Соколі...
Малі Лиси сидять скупчившись і слухають.В їхній уяві проходять княжі дружинники,запорожці,Січові Стрільці.
Ватра горить,полумя бє високо, як колись...

. - .

Далеко на чужині - Листопадовий марш.Лисинятя стають поруч інших,вони наймолодші.Дружина ч.І.Маршують гострим ,впертим кроком.Не випередять їх! Сонце супроводжає цих малих Лисів,золотить їх своїм промінням.Так,як колись княжих дружинників,запорожців,Січових Стрільців...
Так,як золотило прапор на львівській ратуші...

- / х / - -горох-

Їдальня для птахів

Всі товариші Василька заздрили йому,ще б пак не заздрити !Синичка,яку він вирвав із кіхтів шуліки,звикла до хати.Василько зробив їй зо старої пачки гніздо,і там вона щебетала.Годував її ,насипле насіння й синичка довбає. Літає,лазить вона всюди,в кожну щілину загляне.Всі комахи в хаті виловила. Їй тепло,а надворі -дощ,краплі бють об шиоки і вітер осінній свище-свище. Прийшов до Василя його товариш Миколка.Дивляться хлопці,а синичка стрибає. Миколка каже:"Добре цій птичці.Вона в теплій хаті.Скоро впаде сніг і тим, що в полі буде важче.Буряни снігом замете будуть,мабуть,голодувати."
Тоді Василь аж з місця схопився:"А що ,коли для пташок їдальню зробимо?"
"Яку їдальню?"Нерозуміючи запитав Миколка.
"Підшукаємо таку дошку невеличку і повісимо знадвору при вікні .Щодня будемо насипати зерно,окрушок ,чи листя з капусти.Нехай їдять собі.
Хлопці завзято взялися до діла.Знайшли дошку и прибили до берегів її низенькі борти,привязали в кутках чотири мотузки до забитих до цього цвяжків, на яких висітиме "їдальня пташки".От і все готове.
У нас буде найкраща їдальня.Пташки гуртом їстимуть дружно .Хлопці ще написали на бортах:Хижакам і шкідникам прилітати заборонено!

Г

Полерпітеризм

Дивне це слово і ви напевно не чули ще його.Це назва забави,яка полягає в тому,щобуложити речення зі слів,що починаються одною буквою.Наприклад: Дідусь Данило дає добрим дітям дарунки.
При добрій охоті и терпеливості можна уложити в цей спосіб невеличке оповідання і з кількох речень.Спробуйте скласти бодай одне гарне і при нагоді передайте вашому братчикові чи сестричці.Найкращі з присланих надрукуємо.

А ТЕПЕР ПОЗГАДАЙМО!

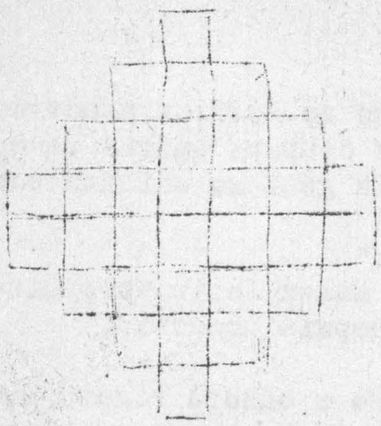

Хрестиківка

1- перша літера назви українського міста
2- витворюється,для захорони перед ворогом пересувань власних віськ
3- ...виорюють на побоєвищі
4- спосіб,якого добирає собі командир,виконуючи боєве завдання
5- ...буває наказ,якого невільно порушати
6- роблять швидкі частини/кіннота,танки,/ щоб дізнатись,якими силами на данім відтинку розпоряджає ворог
7- відгомін самітнього пострілу у лісі
8- кінцева буква назви календарного місяця

Букви на місцях цифр дадуть назву періоду з Визвольних Змагань .

Складанки

Першим міл склад - половина скрині,з другого буває смачна каша.Разом столиця держави.
Перших складів буває стільки,кільком злочинцям доказано провину,другим- назва італійської річки.Першим з другим - чоловіче імя.
Як перший повторити - буде стара жінка ,а другий стає рибою,коли не має риби.Разом вілля в якій живу я,

уложила Марійка Касянчук-Ластівка

Мати доні молодій
Огородчик наділила,
Розкошується доня мила,
Каже меньці-тісно їй:
"В земляній сиджу коморі,
А коса моя на дворі,"
Хоч цей раз штуку втнуть,
Не скажу як доню звуть!
Ви ж до загадки вернітьcя
З краю пильно придивіться.

Глібов

- x X x -

Пластуни!

Надсилайте дописи свої на руки пластуна проф.Бережницького,табор в Карльсфельді,5 барак кмн. 24.Пишіть читко і не стиснено,залишайте скраю сторінки вільним маргінес.

- -

Видає Пластовий Кіш в Карльсфельді Редагує Колегія

Журнал " С К О Б " появляється раз на місяць

Мистер Микимаус
Мистер Пластунович на карловитой
Мистер Пластунович консервирует
Как раз-то царь в наш порт пожаловал...
Ведь-Колонный завод азота
ВФС
RED CROSS
МАГАЗИН UNRRA
XI-год

„СКОБ"

УКРАЇНСЬКИЙ
Ц.....
МУЗЕЙ-АРХІВ

Журнал Пластового Коша
Число 5 || В Карльсфельді || Рік вид. 2
„SKOB" SCOUTS-MONTHLY Karlsfeld

Видає: Пластовий Кіш - Карльсфельд. Редагує: Колегія
Edition permitted by UNRRA
Березень 1946

НА ВЕРХАХ АЛЬП

1945 - 1946.

ГУР. »ЗОЗУЛЯ«

НАШ КІШ НА МАНДРАХ

»ГЕЙ ПЛАСТУНИ-ГЕЙ ЮНАКИ«

НА »ЦУШПІЦ«

ГУР. »БЖЛЖІЛКА«

ПО ПРИСЯЗІ 15.II.46.

IV. ПЛ. КУРІНЬ ІМ. КН. ОЛЬГИ.

А.Гарасевич
пл.сеніор

Є ГАРАСОВУ НІЧ.

Над покореним степом ще північ повзе
Гайвороння кружляє крізь хмари...
І за краплею крапля паде в чорнозем
Й виростають із крапель цих - заграви.

Руки сковані путами,зціплений жах
Сходять кровю роз'ятрені рани.
І про волю,що стане на вістрю ножа
Снить самотня могила під Каневом.

Хай сторожать її! Хай стріляють з рушниць!
/Мабуть чують,що час їхній вибив!/
Бо жорстоким століттям напружена міць
Вже від болю не вдержиться - вибухне!

І з розкованим ревом мотор і мотор
Ген - на північ закрутить півкола...
І дрижатиме пустка від наших когорт,
І блищатиме віддаль від поломів.

Шевченкові дні

Знову Шевченкові дні застають нас на чужині, сотні миль від рідного краю, знову зустрічаємо це свято серед чужого моря, що напливає на нас з усіх сторін.

Не маючи можливости величавіще вшанувати память нашого великого поета-читаймо уважно його "Кобзар" та вчімося з нього любови до України, набираймося віри в наші сили й певности що перемога буде наша !

На рідних землях лютує буря й забирає в жертву кров і життя наших братів і сестер, а ми зневірені дуже часто мріємо про особистий спокій та вигоду, тужимо за далекими країнами, де панує лад і порядок, де панується право людини.

І ось, перегортаючи сторінку за сторінкою Шевченків "Кобзар"--знаходимо відповідь на наші сумніви й вагання, на слабість нашого духа:

"Нема на світі України
Немає другого Дніпра".....

Неважне те, що ми на чужині, що перед нами невідоме-ми тілом і духом звязані з нашим любим, рідним краєм і все, що ми маємо й матимемо належить йому, навіть наш останній віддих.

Ми не находимо спокою в далекій чужині.

Вороги наші, пяні перемогою над нашою країною, знущаються над нами і брехнею та підлістю утруднюють нам скитальче життя. Та:

"Смійся, лютий враже!
Та не дуже, бо все гине,
Слава не поляже,
Не поляже, а розкаже,
Що діялось в світі,
Чия правда, чия кривда
І чиї ми діти".

Геть зневіру ! Учімося від великого Вчителя жити, боротися й перемагати !

Хоч кругом безпросвітна темінь закриває наше майбутнє, хоч безнадія і зневіра підкрадаються до нашої душі, шукаймо поради в нашого Кобзаря, який вірить:

"Встане правда! Встане воля!"

Над знедоленою країною блисне ранок золотий, огріє сонце своїм теплом серце втомленого вічною боротьбою народу. Тоді:

"Оживуть степи, озера.....
І пустиню опанують
Веселії села.....
.....
Не буде врага-супостата,
А буде син і буде мати
І будуть люди на землі".

Перо.

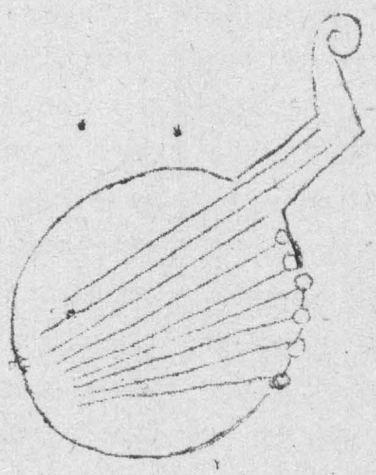

Хронікар III пл.юн. куреня.

/Чому ми вибрали Тараса Шевченка патроном куреня ? /.

Це вже були треті сходини курінної команди.На двох попередніх ми довго застановлялися над вибором патрона куреня й не могли дійти до згоди,а радше до одної думки,бо в цій важній справі не хотіли рішати звичайною більшістю голосів.

На двох попередніх сходинах були різні внески щодо вибору патрона,але внескодавці не зуміли цих внесків оборонити й вони не пройшли.На цих сходинах був внесок ,щоб патроном куреня вибрати Тараса Шевченка.Слово забрав друг Іван,щоби обгрунтувати свій внесок.

...Не буду говорити довго ані дуже вчено - але скажу те, що я думаю і вірю,що мої слова будуть вашими думками.

Ми всі притакнули.Іван говорив:

Я розглядався по нашій історії і літературі і дійшов до висновку,що патроном нашого куреня повинен бути Тарас Шевченко.

Шевченкові думки про різні прояви нашого життя,його сміливі погляди на різні проблеми,дуже часті пророкування - доказують універсальність його соціяльних і політичних заінтересувань.Скажіть, будьласка,чи знаєте когось іншого,що дав би таку ґалерію патріотів, героїв і мучеників за національну ідею,як Шевченко? Як важко карає Шевченко навіть мимовільних,несвідомих національних зрадників у поемі "Великий Льох"? Як гаряче взиває Шевченко своїх друзів до вірности й любови Рідного Краю:

"Свою Україну любіть,
Любіть її...Во время люте,
В останню тяжкую мінуту
За неї Господа моліте..."

Хоч як не старалися наші вороги представити Шевченка як безвірника,то все ж,наперекір їм наш поет е,й буде найбільше віруючим у цілій нашій літературі.Його вияви синівської любови до Бога-Творця,його глибока віра в Божу правду й усемогучість - є спідками глибокої релігійности.

Отже наше " Вірність Богові й Україні " - не знайде ніде вірнішої інтерпретації , як у Шевченковому "Кобзарі".

Ми вповні погоджувалися з Івановими словами і ніхто не перечив.

Іван продовжував :

"Оце я в дуже загальних нарисах говорив про Шевченків національно -релігійний світогляд ,а тепер хочу присвятити кілька слів соціяльній сторінці Шевченкових творів.Ми нераз чули про Шевченка-оборонця недасних,покривджених і пандизняних рабів.Ми захоплювалися Шевченковим настановленням до бідних і сиріт та подивляли його вогненне слово, яким він картав панів і недолюдків , що все зло творили на землі.Якраз соціяльні моменти в його політичних поемах були тим важним чинником ,який допоміг українському народові в добу національного відродження обєднати під національним прапором широкі але відсталі від українського життя,маси.

Шевченко як людина ,був чутливий на чуже горе.Він не поминув мовчки ні одного обдертого хлопчини, щоб не розпитати його ,хто він і звідкілля та допомогти.

Цим якраз Шевченко здійснював другий головний обовязок пластуна: помагав тим, які помочі потребували.

Ми були цікаві що скаже Іван дальше .Він продовжував:

.....у своїх романтичних віршах Шевченко змальовуючи Козацьку добу в історії України, дав нам цілий ряд козаків-лицарів, що вміють воювати за віру й нарід, але додержують порядку та шанують вибрану своїми голосами владу.Зразком цього може бути невеликий образ з козацьких походів " Іван Підкова".Не потребую вам переповідати змісту цього вірша, бо його самі прекрасно знаєте.Зверніть лише увагу на постать отамана та на відношення до нього козаків-побратимів.Я мігби вам ще багато прикладів навести, але це зайве, краще самі перечитаєте Шевченків "Кобзар"- то переконаєтеся, що говорю правду.

Оце все, що я вам досі сказав вистачає ,аби вас переконати ,що патроном нашого куреня повинен бути Тарас Шевченко".

Іван скінчив, а ми мовчали і думали над його словами.Тоді курінний запитав, що ми хочемо додати, або відняти з Іванових слів.До голосу ніхто не голосився.

Усі встали і заспівали Шевченків Заповіт.

Це не був спів, що мав дати насолоду вправному вухові співака, але спів, що пливе з серця і трапляє до серця.

В курінній хроніці записано того дня таке: " Наш курінь вибрав собі за патрона Т.Шевченка.Дивний це був вибір.Замість голосування- проспівано Шевченкове:"Як умру.....".-

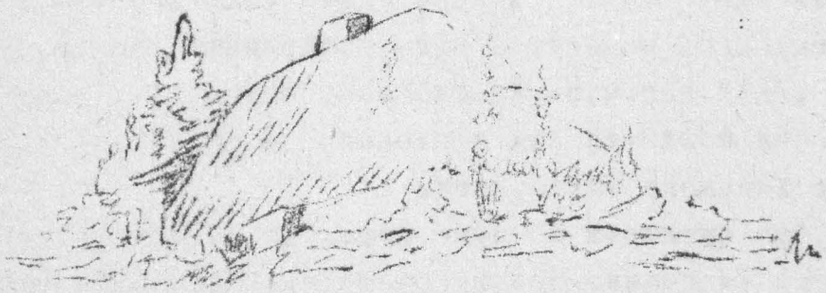

Т.Шевченко.

І тут,і всюди,скрізь погано !
Душа убога встала рано
Напряла мало, та й лягла
Одпочивать собі небога.
А воля душу стерегла.
"Прокинься",каже:"плач убога!
Не зійде сонце.Тьма і тьма,
І правди на землі нема !"
Ледача воля одурила
Маленьку душу:сонце йде
І за собою день веде.
І вже тії хребетносилі,
Уже ворушаться царі.....
І буде правда на землі !

30.Х.1860,Петербург.

А вже весна, а вже красна
Із стріх вода капле.
Молодому козаченьку
Мандрівочка пахне....
/ з нар. пісні/

Зима кінчиться. Дні стають щораз то довші і сонце все частіше виглядає ізза сіро-білих хмар на землю....

І ранки якісь такі чарівні та свіжі, що ви мимохіть скоро збираєтесь, покидаєте людну, задушливу кімнату у свому бараці, переходите через браму таборових загород і ви вже серед природи. А ноги самі таки несуть до недалекого лісу.

Тут життя давно вже пробудилось із зимового сну. Тут голос пташин - на провесні хвалить життя. А щедра царівна весна ось-ось уквітчає землю рястом, барвінком покриє.....
Ось на гілках бруньки вже зеленіють, а під кущем видобулась підсніжка і цвіте передвісник весни.....І ви жадібно ловите в груди ранній, теплий легіт і тоді у вашій душі пробуджується щось і кричить. Це радість, досада і туга.Доведеться зустрічати другу вже весну на чужині.....

І ви йдете ще трохи далі й раптом виринає відвічно важке питання - чому ??

Чому доля для нас така сувора? Чому не знаєте, чи третю бодай весну зустрінете вже там ,де безнастанно бродять ваші думки й спогади ,як вечорами блистять на недосяжнім, безмежнім гранаті зорі?Невжеж якесь неблагане фатум кинуло нас ціле життя скитатись серед гір й безплідних рівнин чужих, убогих країн?

І ви йдете ще далі.

Ось безтурботна вивірка перескочила з галузки на галузку. Щаслива вона. І є мабуть щасливі люди на землі.....

Ви йдете далі лісом і бачите як із зимової мертвоти все відроджується життя. Одне згинуло, але в житті перемагає сильніще й краще. Відвічний закон боротьби й життя вимагає жертв, але він загартовує і кріпить перемогу добра. Слабкі це ті, що не видержують ударів долі й відступають від боротьби, сильніщі не знають сумніву, задивлені в святі ідеали, озброєні у витривалість, силу волі й віру в майбутнє-перемагають.

Пластун є непохитний в добрім! І які несподіванки й завдання принесла б нам доля цієї весни - ми не сміємо сумніватись. Добро переможе й доля обернеться до нас, якщо цього будемо варті.....

Ор...
ст. пластун

Весна

-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-

Я.К.
пл.прих.

Хоч зима
Скувала все в ледяну крицю,
Міць дивна
Веде для нас нову царицю.
Чути вже
Що лопне лід, збільшаться води
Попливе
Весняний дощ-символ погоди.
Знов траву
Шовкову вітер буде гнути
І нову
Красу наповнить запах рути.
Й пластунів
Сп'янілих чарами природи,
Шум вітрів
Овіє вражінням свободи.
Бо нове
В Пласті зростає покоління
До спільне
Здійснити думає хотіння.

+ + +

Сніги таяли, а грізний шум потоків переходив в могутній рев.- З водою котилося каміння і збризґане пінок шукало захисту десь під берегом, щоби хоч на мент відпочити. Смерекові ліси шуміли, а безлисте галуззя кряхтіло від подиху весняного вітру. Тільки стрункі смерічки, зібравшись гуртами в безлистому ще лісі, нашіптували собі щось цікавого, нового-весняну казку.

А в пригибах лісу, на північних узбіччях гір- ще ховався брудний сніг, очікуючи свого кінця.

Полонини, левади й ниви вже залила весна краскою свіжої, ранньої зелені - але верхи ще студені, непривітні, присніжені. Зате сонце веселе, усміхнене, сипле промінням, розганяє останні білі хмарини а на землі підносить усе, що жити хоче- угору, до росту.

І хтоб до нього не звернув свого обличчя . ?
Жайворонок у просторах співав гимн весні а радістю сповнені молоді серця мандрівників, що уже підсохлими стежками - прямували на Гошівський верх, відповіли жайворонкові піснею кількох десяток дзвінких, молодечих голосів.

Вони не спішили, їх тішило життя, підсохла з болота стежина, свіжа зелень озимини, темні сильвети лісів, мета їхньої мандрівки але понад усе - сонце, що золотом сипало довкруги і зроджувало радість, усміх, щастя.....

Мале містечко Болехів із обдряпаними будівлями та знищене війною - втягнуло їх на свою либоїнами позначену широку

вулицю. Була неділя, десь біля 10-ої години. Святочно прибрані бойки, бойкині, молодь - виходили на шлях, прямуючи в сторону Гошівської гори.

І наші мандрівники вийшли на цей шлях - та почали пісню, що в ній говориться про волю і пролиту кров, пісню, що нагадує наше минуле і кличе на змаг.

Всі знають її, знали її також бойки, бо теплими поглядами вітали мандрівників, серця їхні били одним ритмом із серцем дітей міста.

За гуртом мандрівників підбігала дітвора - захоплена піснею і появою незнаних їм людей.

А рівний, твердий хід кількох десяток стіп вибивав свій ритм - такт маршу.

Рідна пісня - на рідних просторах і між рідними.

З Болехова до Гошева - докинеш каменем, при доброму ході й години часу забагато.

Ось воно притулене до гостроверхої Гошівської гори, майже непомітне - своїми малими хатинами. При вході в село церковця, а недалеко ще менша капличка стоять наче вартові у стіп величнього храму Марії, до на верху ясніє білістю своїх мурів.

Під церквою спочили мандрівники, присівши на довжелезні ялиці, що ними завалено придорожний рів. Ґазди махнули папками та поважно, ліниво пішли дальше а молодь пристала до гостей.

Як звичайно балачка зійшла на загальні теми, на поставу села супроти наїзника, на наші завдання. Болехівщина має свої традиції. Саме містечко - віком старе, ще з княжих часів неодно бачило, було свідком боярських затій, тудою пробірався шулікою Тугар Вовк з татарвою в Тухольщину, тут вітає дух Довбуша, відбуваючи свою мандрівку до Пе-

чер-Бубнище. Наш Леґіон Усусусів приймав тут в 1914.р. свій перший бойовий хрест, недалеко звідсіля й гора Ключ- свідок слави Усусусів там і їхня могила, мета мандрівок молоді, передусім пластунів.

Куди не глянеш, чого думкою не заторкнеш, усе рідне, надихане згадкою століть.

Велетень гора стрімко пнеться до неба а над нею хрест й благословення Богоматері.

Скільки уже соток літ топтали до неї шляхи тисячі прочан, а скільки молитов заслухали старезні смереки.

Мандрівники вільною ходою підходили крутою доріжкою на верх...Зближалися до цілі своєї мандрівки, молодь за ними, бо і їм тудою дорога.

Стрімко, серпентиною вється вузенька доріжка від підніжжа аж на верх; возом так легко не виїдеш. Здовж доріжки фіґури й хрести. Уже біліють мури монастиря і брама відчинена. Набожний спів тисячів і гра красок бойківської ночі надають тим образам якогось чару та побожного надхніння.

Мандрівники пірнули у море людських голов і зєднались із ними в молитві.

Служба Божа добігала до кінця, тепер впала заслона із надпрестольної стіни в церкві, а з чудесної ікони глянула на людей Божа Мати .....

І церква і площа перед нею і довкруги церкви - аж до брами й монастирських будов заповнені людьми, що молилися навколішках.

Ця хвилина молитви- хвилина молитовного поту і зітхань, -була хиба найбільшим відданням почести-пошани -Цариці України, опікунці обездоленого народу, що цілими століттями боровся за своє існування. Бо у найважчих для себе хвилинах він звертався до Гошівської Матінки з великою вірою у серці і там находив успокоєння і віру в свої сили і надію, що прийдуть кращі дні.

Тому Гошівська гора для Галицької землі - уже з давніх літ- стала студнею для черпання нових і нових сил до життя й видержливости навіть у найбільш тяжких хвилинах.

Вже стояло пізне пополудне - як мандрівники зібралися в одній з монастирських келій на вечеру - та слухали оповідання одного з ченців о.Василіян - про Гошівську гору, про повстання чудотворної ікони та велике прив'язання і любов до неї нашого народу І вони тут прийшли як прочани, щоб зложити дяку за Божу опіку в літах війни.

Мандрівники - старі, бувалі пластуни нагадували собі свої дні "ясного сонця", коли над Соколом, в Бубнищі, на Остодорі лопотіли пластові прапори, коли пластова пісня буяла на верхівях карпатських лісів - розповідала про молодечі мрії і змагання за "красу і силу".

Завтра ждала їх нова мандрівка на гору Ключ.

. . . . . .

Згадку про цей ясний днеь я вигребав із кошмарних споминів днів війни - для молодих друзів, щоби згадали Рідний Край!

Він

Веснянка

М. С-р.

Весно, алмазе наш єдиний
З ланів розоранто долі
О чую, чую зов нестримний
І бунт братів, і виклик болю.

Та всеж туди, де дим на нивах
Глядять з чужини мої очі
Туди летять мої пориви
Туди вертатися я хочу

До рік твоїх в долини й гори
В ліси глибокі, та співучі...
Дивлюся зором, лютим зором
На прихід помсти неминучий.

\+ + +

Прийми мене із піль далеких
Із піль чужих-з огнем моїм...
Прийду крізь бурю, дощ, крізь клекіт
Прийду до Тебе-блудний син,

Та віддаль манить, розгарне
І вітер-сонливий наказ...
О рідний краю, любий краю
Прийми мене це раз!

Шевченківська Ватра

Щороку святкує український народ Шевченкові Роковини в різних формах, величає память великого поета й цим сповняє його останню волю.

Щороку брав я участь у тих святкуваннях чи то як виконавець програми, чи як глядач. Після кожного такого святкування я переводив його підсумки, старався вишукати те нове, що його ми з Шевченка навчилися, чи пізнали. Різні думки були в мене після цього, але досі не можу забути одного шевченківського святкування в незвичайних умовинах, влаштованого пластунами одного ремісницького куреня в часи найбільшого політичного утиску українців на західньо-українських землях. Я припадково попав на це Свято і ніколи цього не жалував, бо такого свята не доводилося мені більше бачити.

/ / / / /

Наше місто ставало з кожним днем свідоміше. Молодь вела перед у всьому, а головно пластуни ремісницького куреня не давали спочиву ніякій установі чи організації. Цей курінь був недавно заснований, але завдяки незвичайно ідейній курінній команді, та молодому звязковому, курінь випередив у пластовій роботі всі інші пластові одиниці нашого повітового міста.

Одного березневого дня зустрів мене курінний цього куреня і просив, щоб я пішов в найближчу неділю з куренем на прогульку, присвячену святкуванню Шевченкових Роковин. Я радо погодився й став приготовлятися до цієї першої весняної прогульки в цьому році.

Прийшла неділя і я зараз в годині 7-ій ранку пішов у повному виряді на місце збірки.

Курінь стояв уже в повному складі, готовий до відходу. Мені здавалося, що вони тільки чекали на запрошених гостей, що як це в нас звичайно буває. Врешті всі були на місці й ми вирушили в дорогу. Пластуни співали, гості підтягали за ними й плутали маршировий крок. Але це

зовсім не псувало гарного весняного настрою, який не покидає молодої людини в часі брунькування дерев на провесні.
В половині дороги поділив нас провідник прогульки на дві частини. Одна пішла приготовити місце для табору, построїти його, а друга частина мала цей табор порядком пластової гри відшукати і здобути.Я був з другою частиною.

Ми, переждавши пів години, рушили на підбій табору.

В густому лісі розсипалися хлопці й оточили те місце, де мав бути табор.Уважно дивилися за слідами попередників,не минали ні одної дрібнички, яка допомагала б їм знайти правильний шлях до "ворожого табору".Посувалися поволи вперед, замикаючи щораз тісніше перстень навколо цієї поляни з табором.

Нам не пощастило, бо всіх, що наступали, забрали в полон "ворожі" стійки, даючи тільки гостям вільний вступ до табору.
Та це зовсім не попсувало настрою пластунам.Вони з великою увагою прослухали лекції теренознавства й зараз по обіді розбрелися по лісі, виконуючи теренові завдання.
Вертаючись з ліса до табору, нанесли галуззя й розложили ватру.
А як сонце схилилося до заходу уставились пластуни в чотирокутник і підпалили цю ватру з чотирьох сторін.
Полумя лизало сухе патиччя й не чіплялося його зразу, аж пізніше обняло вогненним стовпом цілу ватру.Зникла купа хворосту, посередині стояв і ріс угору вогненний стовп,а кругом нього, як жреці стояли юнаки та повними молодими грудьми співали "Заповіт". Їхні очі ,-задивлені в ватру ,не бачили вогню,але могутню постать Тараса,що так як і вогонь ватри ріс, могутнів і дужчав аж стався вогнем безмежної любови до України; вогнем, що запалив стільки поколінь до найвищої жертви для рідного Краю.Жар ватри відбився в очах юнаків, що не устами ,але душею, серцем співали незабутні Шевченкові слова.Сила, міць і віра були

в тому співі!
Мені тоді стало так радісно, здавалося, що це не один пластовий курінь, а ціла Україна співає цей Заповіт, що це всі українські люди в одній лаві складають Шевченкові поклін.
Тріщав весело вогонь, снувався пасмом дим усе вгору , до ясних зір.
Після проспівання Заповіту, курінний говорив про Шевченка, його життя й його велетенську ролю у відродженню України.Говорив просто, невишуканими словами змалював велику постать поета, але кожне слово мало свою вагу, бо плило з серця.
Поліна догаряли, ватра пригасала.
Круго^м ватри сиділи пластуни й гості й говорили про Шевченка.Кожний оповідав коли й як він уперше довідався про Шевченка.Це була найцікавіша частина ватри, бо з цього ми не довідалися нічого нового про Шевченка,але пізнали ,як люди невчені, ледве грамотні відчули й зрозуміли великого Кобзаря.
Як сумерк окутав ліс ми погасили ватру і рушили додому.Морозний вітер щипав лиця і здержував віддих, але серця в радісному настрою билися в такт походу.
Ми відчували це добре, що Шевченкова ідея скувала нас ув одну цілість, поставила нас на правильний шлях до найвищого ідеалу, за яким тужать і за який борються ці покоління нашого народу.
Ми лишали за собою ліс і холодне попелище погашеної ватри, але в серцях палав вогонь, що загріває дух до льоту, до чину й просвічує темінь найчорнішої ночі.
В ухах нам бриніли Шевченкові слова ,виголошені біля цієї весняної ватри й відганяли всі інші думки, що тиснулися до голови.Здавалося, що темний ліс , що розступається перед нами, ясні зорі, що привітно моргали до нас і рвучка ріка, що плила недалеко- шептали слова Заповіту "Поховайте та вставайте".

Минуло багато літ від тієї ватри.Розбрелися по світу пластуни ремісницького куреня мого рідного міста, але цей спомин не покидає мене ніколи.А може деякі з учасників цієї Шевченківської ватри , виконуючи поетів Заповіт , палять нові вогні в лісах Рідного Краю.
Тим друзям шлю мій привіт С К О Б !

Перо.

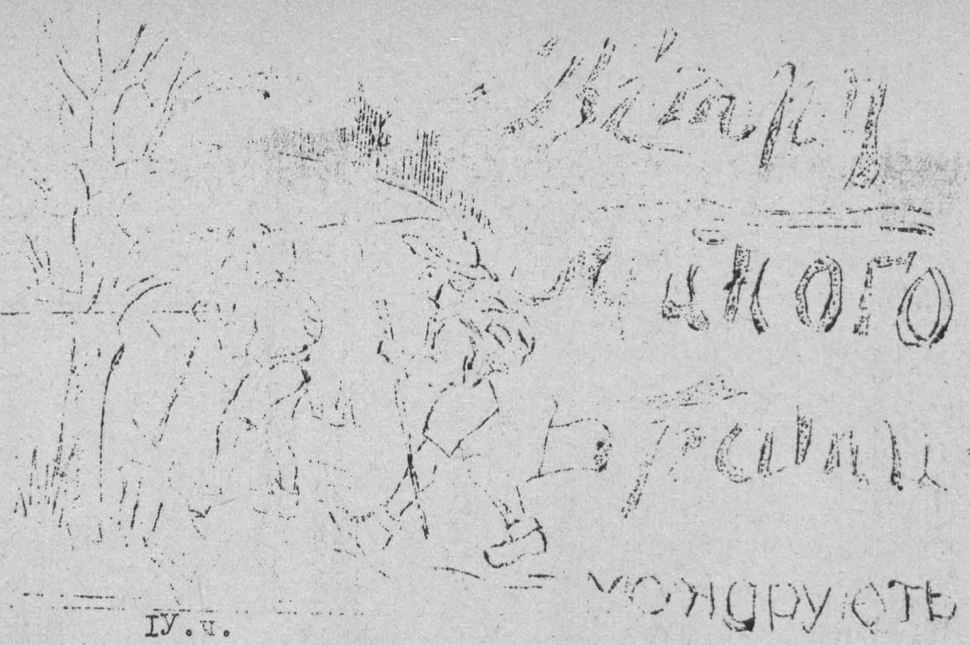

IУ.ч.

Сонце піднялося понад верхи гір і своїм промінням озолотило ліси.

"Чуйний Брат", якому прийшлося мати стійку радісно повернувся до сходячого сонця і при помочі годинника почав визначати південь.

Повернув годинник так, щоб мала стрілка була звернена безпосередньо в напрямі сонця.

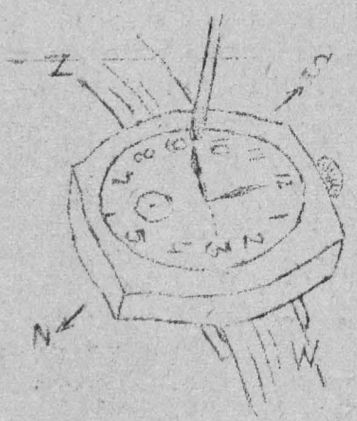

Дугу між годинною /малою/ стрілкою і 12-ю годиною поділив на половину, а напрям від осередка стрілок на одержану з поділу точку на дузі годинника є напрямом півдня.

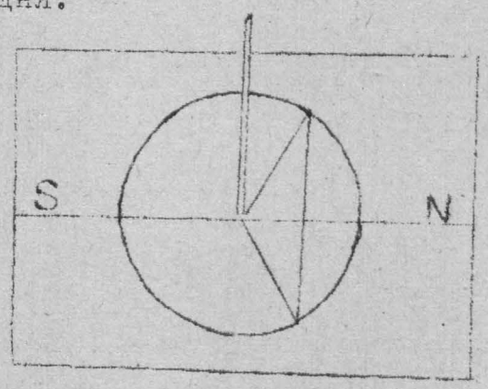

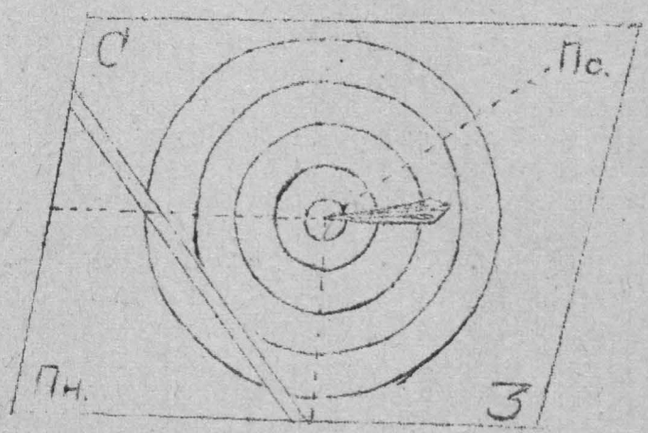

До полудня ділимо цю віддаль по ході стрілки, після полудня-проти ходу стрілки.

До "Чуйного Брата" підходить "Цікавий Брат" і по короткій балачці починають визначувати гномон. Вибрали освічене місце на поляні, вбили вертикально падичку, щоб легше помітити момент і напрям найкоротшої полуденної тіні, навколо гномона описали кілька концентричних кіл та зазначили схід сонця.
Це є простий прийом спостереження, при помочі якого можемо виготовити сонячний годинник.

Рання руханка-збірка-снідання.

"Буйного Вітру Брати" залишили чергових і пішли оглядати тайну лісової гущавини.

Поляна була замкнена чагарником, цебто лісовими кущами, за якими простягався деревостан лісових велетнів.

"Буйного Вітру Брати" увійшли в ліс, цікаво придивлялися до рослинності, що ледви відросла від землі. Її творять мохи, отрісники, проростки різних дерев та інших рослин, вкінці гриби й бактерії. Це низовий поверх.

Дещо вищий поверх займають ці ростини, яким потрібна є вологість а не світло, це є надмірна панівна форма. Деякі дерева невстигають дорости до панівної форми і вони творять собою пригнічені, або приглушені форми.

Рослини живуть самітно, або у гурті з іншими рослинами того самого виду, або різних видів. Скупчення рослин, що мають однакові життєві вимоги, заселюють, звичайно, якусь площу з відповідним для них підсонням.

Вони наглядно бачили боротьбу дерев за своє існування, за кращі умовини життя.

Панівні форми владно володіли над іншими, впиваючись промінням сонця. Внизу молодняк чекав на свою чергу.

"Цікавий Брат" розповідає Братам про вік дерев і як розпізнати його.

Його пізнаємо:

а/ з записів

б/ випитування старих людей

в/ лічення літоругів на пнях, перстенів гильок у шпилькових дерев.

До них належать багаторічні зела т.зв. билини, пашороті й малі кущі.

Рослини першого й II-го поверху творять т.зв. підпиття лісу.

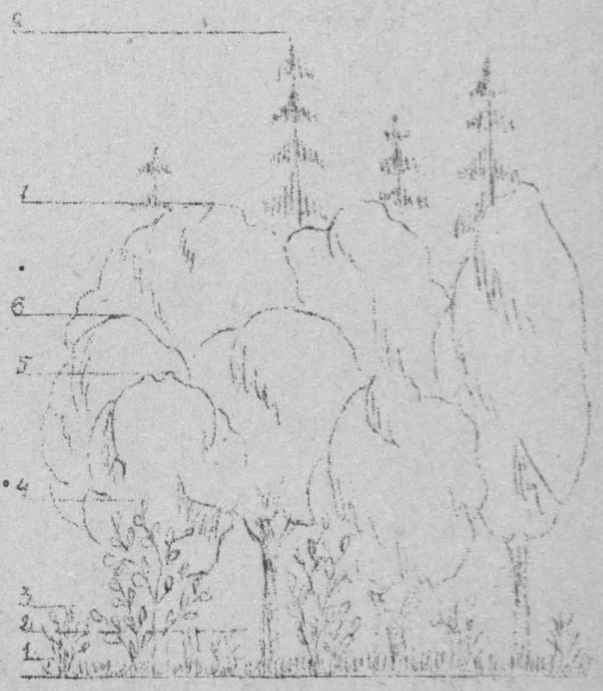

1.Мохи, 2.підпиття, 3-4.підлісок, 5.низькі дерева, 6.середні дерева, 7.лісовий намет, 8.панівні дерева,

Схема побудови мішаного лісу.

1.мох, 2.приземкувате зілля, 3.-4. високі билини й кущі, 5.пригнічені і приглушені, 6.середні дерева, 7.високі дерева, 8.найвищі дерева,

Середний шар, це підлісок, який складається з лісових кущів. Над ним маємо деревний поверх, що складається із самих дерев, які своїм верховіттям творять т.зв. лісовий намет. Дерева, що входять у склад намету, це т.зв. панівні форми. Деякі виростають ще вище та творять т.зв. рослинні, або фітоценозні угрупування.

Усі скупчення лісових рослин укладаються поземними шарами, або т.зв. поверхами, відповідно до віку і висоти окремих видів.

"Буйного Вітру Брати" мандрують дальше чагарниками. Вони мали змогу краще приглянутись деревостанові, який щипався своєю густотою та зімкнутістю.

= = =

Або.

ЗА КРАСУ ТІЛА Й ДУХА

Сильним та могутнім є лиш
той народ, який має сильну
й здорову, до найважчих змагань підготовану молодь.....

Кожний хоче бути гарний - сильний тілом та гарний - добрий душею.
Бо гарна душа і сильне тіло творять оцю красу людини, цей ідеал, до за нього йдуть змагання століттями.
Поняттям цеї краси - зображена сила та її доцільність і спів-гармонійність тих сил: духової і фізичної.

Фізична культура дає можливості виробити, збільшити фізичну силу та випробувати гарт духа, зміцнити волю. Вона розвиває , скріплює - здоров'я, силу, звинність, скорість, загартування, відпорність організму на хвороби, -але скріплює також бистроту в реагуванні на ярища оточення, відвагу, рішучість, витривалість, зарадність.
Саме ці психічні вартості складаються на формування характеру у молоді, яка має бути сильна тілом та багата душею .

Тому розвивайте , плекайте фізичну культуру, щоби життя не застало вас непідготованими.

Яр.

Вправляймо хід.

Х і д , як один із основних способів руху людини, сприяє розвиткові в и т р и в а л о с т і . Особливе значення має хід для мандрівництва та воєнних завдань. Такі види ходу: як хід напростець, хід з обтяженим, хід з орієнтуванням за картою і бусолею, або ще інші роди ходу, прекрасно підготовляють молодь до більших трудів, загар-

-товують її та вчать життєвої зарадності.

В легкій атлетиці розрізняємо два роди ходу :
1.хід по легкоатлетичній доріжці : для мужчин 3,5 і 10 км для жінок : 1,2 і 3 км.
2.хід "навпростець" : для мужчин : 15,20,25,30 і 50 км., для жінок : 3,5,10 і 15 км.

Основними способами ходу є :
а/хід марновим кроком,
б/хід спортовим кроком,
в/хід пригнутим кроком,

Хід марновим кроком.

Тулуб і голову держати прямо, рамена ненапружені, праця рук і ніг поперемінна: ліва нога, права рука і навпаки.Треба старатися ставити ступні ніг рівнобіжно, або з дуже малим відхиленням назовні.Довжина кроку приблизно 75-80 см.Віддихаємо носом в ритмі : що третий, або четвертий крок.
Виправляти такі похибки:коливання тулуба, зависокі підноси тулуба вгору.

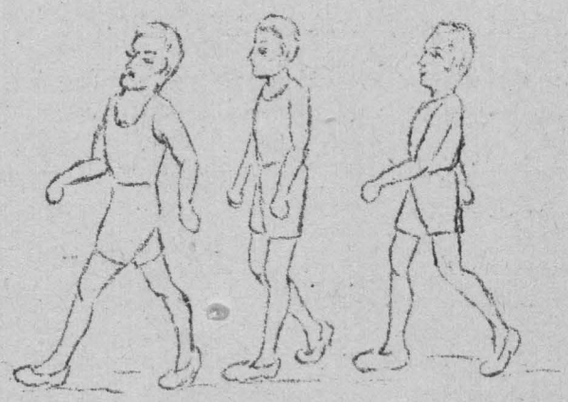

Хід спортовим кроком.

Тулуб більше прямий, а голова злегка піднята.Руки зігнуті в ліктях під гострим кутом, дещо віджилені набоки, виконують перед грудьми по перехресних лініях - ритмічні рухи.Ноги ставити мягко, зразу на пяту, а опісля на носок. Тягар тіла переносимо на вимахову ногу вперед.Стопи ставити рівнобіжно.Довжина кроку довільна.Ритмічний віддих носом що третій крок.Опанування техніки спортового ходу полегшує значно вивчення всіх родів бігу.

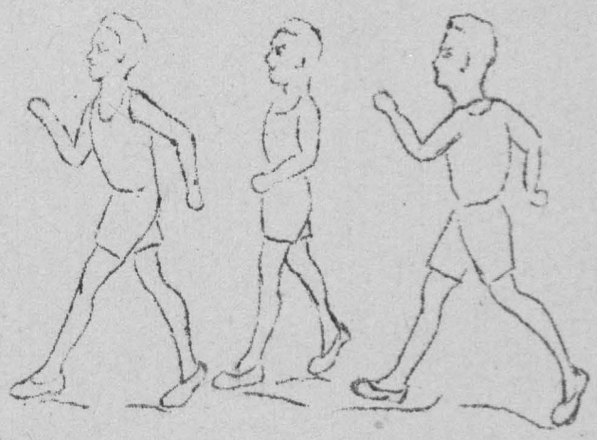

Хід пригнутим кроком.

Різниться значно від попередніх -- великим похиленням тулуба та голови вперед.Задня нога як при випаді вперед, цілком випрямлена, після чого, зігнуту в коліні, переносимо вперед і ставимо цілою стопою на землю.Стопи ставимо рівнобіжно до себе.Руки зігнуті в ліктях, переносимо поперемінно, довгими вимахами.Цим ходом послуговуємося при похилій площі, або на дуже мягкому терені.

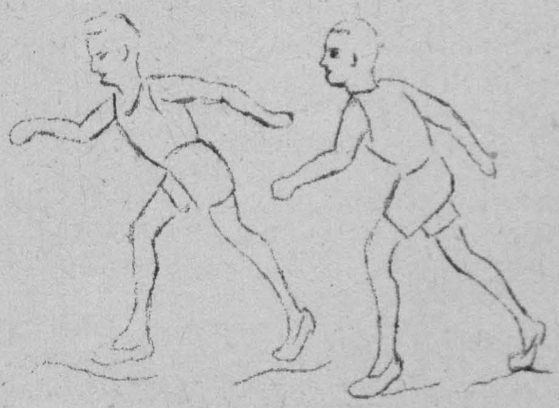

Підготовними вправами є: прогульки, а далі біг, стрибки, метання.

Яр.

ІЗ ПРАЦІ КАРЛЬСФЕЛЬДСЬКОГО КОША.

Пластовий однострій.

В місяці лютні зелектризувала пластунів мила вістка : "одержимо однострої".З великим захопленням виготовлено Куренями списки і передано Кошовій Команді.УНРРА видала для нашого Коша однакові сорочки , чим зєднала собі прихильність молоді.
Та це ще не все. Тепер пластуни /-ки/ мусять подбати про допов - нення однострою.

Присяга ІУ-го Пл. Куреня Юначок.

День 15.2. ц.р. памятний для ІУ-го Куреня Юначок .В цьому дні три гуртки цього Куреня зложили пластову присягу.О год. 8-ій рано відправлено тиху Службу Божу у великій таборовій залі, яку служив о.Смик, пластун сеніор.Проповідь виголосив о. Тарнавецький,гімн. кат.,пл.сеніор.Усі чотири курені карльсфельдського Коша і гнізда новаків взяли участь у Службі Божій.Були також приявні визначні пластові діячі і відпоручники Команди С.У.П.Е. та гості,батьки пластунів.18 юначок станули перед престолом,щоби вислухати Служби Божої і приняти св.Причастя.По закінченні Служби Божої юначки склали на руки Кошового "заяву" а опісля "Обіт"праці в Пласті. Виструнчені пластові ряди уже в пластових одностроях та поважні слова "Обіту" зробили враження на приявних.Таких хвилин не забувається.Прихильниці-одержали пластові хустки-перду пластову відзнаку,вони уже тепер учасниці.ІУ.Курінь своїм одержав тверду основу для своєї праці.Кіш уставлений в чотирокутник вислухав кошового наказу, яким 18-ть пл. прихильниць піднесено до ступня пл. у - часниць, яким відмічено працю курінної ІУ-го куреня.По відчитанні наказу Кошовий здав звіт одному з визначних пластових діячів.

ІІ-ий Курінь Юначок при праці.

Тепер дуже занятий підготовкою до І-ї пл. проби , яку має здати в березні.Щоденно вправляє ранню руханку й часто улаштовує про - гульки до поблизького ліса, щоби вивчити мандрівництво.
День уродин патронки куреня Лесі Українки відсвяткував курінь

святочним спеком в дні 26.2. ц.р. і курінним святом в дні 3.3., що його підготував гурток "Калина". Гуртки ведуть переписку з позамісцевими пластовими осередками. Гурток "Маки" виготовив гарний альбом для гнненорських пластунів. Пластунки двох перших гуртків "Чапля" і " Проліски" здали успішно матуру і приступають знову до активної праці в курені.

III-ий пл. Курінь Кнаків приготовляє відзначення памяті свого патрона.

З ініціятиви гуртка " Олень " переводить курінь підготовку для вшанування памяті свойого патрона Т.Шевченка. Рівночасно йде підготова до першої пл. проби. Деякі члени куреня мусіли під праці відійти, тому до не були в спромозі подолати завданням в Пласті.

I-ий Курінь - гордість карльсфельдського коша.

Забуває дати про себе знати до "Скоба", тому про його працю маємо дуже неточні вістки. Правдоподібно сильно занятий підготовою до I-ї і 2-ї пл. проби. Гурток "Лис" здав матуру і відновив працю.

Дорогий гість з Америки в Карльсфельді.

Дня 7-го березня відвідав наш табір Голова Українських Обєднаних Допомогових Комітетів Америки й Канади - о.Кунір. При брамі привітали його пластуни, а в залі табору Голова табору і відпоручники установ. Пополудні відвідав о.Голова пластову домівку, де зібралося багато пластунів, що його щиро вітали і передали привіт закордонським братам-пластунам. Дирі слова потіхи прийняли пластуни від о.Голови, а на спомин подарували йому альбом із знимками, що віддзеркалюють життя карльсфельдського коша.

Курінь пластунів сеніорів.

Пластуни сеніори по двох сходинах остаточно оформилися у своєму осередкові і вибрали нову команду. Завданням команди є охопити старше пластове братство для дальшої праці, щоб не загинули спомини таборових ватр. Завданням старшого пластового братства є посвятити себе в праці для молодого пластового покоління.

Редколегія журналу "Скоб".

Остаточно оформила себе організацийно і поділила працю між три свої комісії, однак натрапляє на багато труднощів звязаних із виданням журналу. Всеж таки слідуюче число журналу появиться вже літографоване. Просимо передусім пластунів сеніорів надсилати до редколегії дописі і поради.

Відвідини представника гр-кат. Церкви у Франції.

Дня 12.8.ц.р. відвідав пластову домівку представник гр-кат. парохії у Франції, він приніс пластунам слова потіхи і розради у їньому таборовому житті.

З хроніки " Вовків ":

Їх перша руханка.

Світало. Блідий місяць вперто втікав все нижче за виднокруг, зорі почали гаснути : на сході ясніло. Приходив ранок.

Саме тоді з усіх боків табору лісів темні постаті перекрадались до великої таборової залі - вовки сходились на їхню першу руханку. Кожний ішов заспаний, невеселий та бурмотів з просоння під носом. Коли було на залі вже їх кількох, то почали один одному "виливати" свої жалі , що їх спричинила ця "проклята" подія, химерна вигадка оленячого роду/бо це гурток "Олень" почав переводити ранню руханку/. Вона, а ніщо іншого, бо до школи можнаби зпізнитись, вирвала їх спід теплих умрівських коців та змусила тикатись по великій пустій залі.-Говорили, сварились, але всі до руханки ставились, хоч у своїй "вовчій" опозиції.

Таку пр шемну розмову поробив їм курінний, що прийшов перевести руханку. Рухаємось : стоїмо, підаємо, біжимо, підніваємось - а все на такти. Обличчя стратили первісний вигляд, під ога їдальні бунтується проти ранніх нахаб та щедро обмурзує наші постаті. Вкінці мукам кінець. Коли то на залю вбігає Орест. Не запримітив біда - ха, що все скінчилось. Скоро стає в ряд напроти курінного , а коли мовчанка царить задовго, то він з просоння питає сусіда :"а коли ж пічнемо руханку ?". Хтось здушує в собі сміх, а котрийсь збирає йому з голови малий кололюх, який одягнув з поспіху замість власного.

Від того дня минуло багато часу, вовки ,що змінились. Вправді що гаркають , але вже менше, Орест перестав спізнятись , а усі майже радо приходять на руханку, і то мови-більш точно.

Кажуть, що вовки поправляються.

Вовк.

Спомин учасника.

ІУ. Курінь мандрує.

Девяте лютня.

Погода? Дощ чи сніг- усе одно; ніщо не змінить наших постанов. Учні і учениці Учительської Семінарії й пластуни III а пластунки ІУ. куренів їдуть з Карльсфельду до Партенкірхен на Цуґпіце! Їдуть в гори, шукати краси й радости, а як дехто казав, спробувати сил своїх ніг.

Поїзд мчить....і чисте повітря, свіжий сніг витають нас в місті світової Олімпіяди.

Ми знайшли барак, призначений нам на нічліг. Але сніг-пухкий і гарний вабить нас, тож не диво, що ми звели справжній бій сніговими "кулями".

Молитва..! Несеться пісня-благання на хрилях чистого, нічного етеру по горах ген до стіп Всевишнього.....і нагадується Рідний Край...Карпати, Говерля, пластові табори, пісні й спільні молитви.....

Десяте лютня.

Руханка, біг і вправи. Неодин носом поринав у свіжому, пухкому снігу. По сніданні ми відвідали місцеву церковцю і на Цуґпіце.

---В дорогу.....

Їдемо на Цуґпіце! "Зубівка" тягне нас усе в гору та вгору. Спів, радість, запити виповняють зміст подорожі "зубівкою". Висідаємо на Шнефернергавз,-висота 2650 м. Не гаємо часу. Спинаємося вгору й "О Господи" ідемо "линвівкою" ще вище. Жартуй не жартуй-страх. Ану-ж увірветься линва? Справді було страху, бо наша Ірця думала, що їде в долину.

Але заїхали щасливо на найвищу гору в Німеччині-на Цуґпіце, вкилі якої на висоті 2966 м., чепуть хмари. Тут мороз -15 Ц., вітер, сніг. Побігали, поспівали, побачили Мюнхенський Дім, гарний хрест а з боку стрімку прірву.

Сніг, радість, спів і поворот до бараків, вовчий апетит, спільна молитва й солодкий по труді сон.

Одинацяте лютня.
У нас сьогодні багата програма й ми її консеквентно виконуємо. Відвідали англійський стадіон і прямуємо дальше вгору до славних печер. Тут справжня краса гір-скал. Вони нависають одна на одну й наче погрожують чи глузують з малих мандрівників. Але ці самі скали мають наче страх перед маленьким потічком. Він бо безупину мулить скалу-титана, прорізує глибоко його тіло та вдоволено співає переможну пісню, яка втихає аж ген далеко на рівнині.

Прямуємо дальше. Тут величні льодові шпилі-стелектіти то звисають, то вгору пнуться.

Гори? Ах? Які ви гарні, скільки таємних думок у вас!

І знову прямуємо вгору. Їдемо "линвівкою" на гору "Ванк", висока 1780 м. Тут вітер, що здається Вам схопить вас і понесе враз із сухими клаптями снігу. Робимо знимки і прощайте гори !

Прощай Цуґшпіце !

Ця прогулька дала нам багато користі й розради. Ми пізнали й побачили богато речей, пізнали себе взаємно, набрали нових сил й здоров'я до праці. А вона нас жде і в школі і дома.

Гартуємо тіло, щоб дух здоровий був, щоб на поклик Батьківщини кожний труд не був нам за важкий.....

М.С-р.
пл.сеніор.

Наша матура.

Перед матурою було багато страху. Цеж не диво !Цеж таке питоме й властиве усім іспитам. Але наші абітурієнти держались міцно та до якогось часу. Один потішав другого, хоча самому було так чудно, пусто, холодно в душі. Кожнього мучила думка а "може не здам". Матура почалась письменним іспитом дня 12.II. Математика залишила в мене досить прикрий спомин, думаю, що в богатьох інших також.

Але вкінці перестало нас все цікавити, лиш проблема Венери була для нас актуальною темою. Що буде з нами як зіткнеться із землею. Як будемо летіти У всесвіт.?

Але сенсація скоро минула. Ми вернулися до нашого передматурального настрою.

Устну матуру почали майже виключно пластуни й зробили добрий початок. Здали її. За ними пішли й инші.

Тепер нам трохи дивно, як бачимо, що товариші й товариші мандрують з книжками в школу. Дивно нам, бо вже звикли до школи й малої деревляної лавки.

Але нас жде праця, праця над самим собою, щоби доповнити усе, що нам війна вкрала, щоби станути до праці в Пласті і вкласти в його будівельну роботу своїх кілька цеголок. Отже до праці.....!

Шум.
пл.учасник.

Ватра І.пл.Куреня

16.березня влаштував І-ий пл. Курінь Юнаків ім.Богуна першу весняну ватру з нагоди 7-их роковин проголошення самостійности Срібної Землі.

На площі ватри зібралося багато таборитів і цілий кіш у повному складі.

Хорунжі винесли прапор і піднесли на машт. Підпалено ватру. 60 юнаків в повних одностроях станули до присяги. Голосно й твердо прогомоніли слова присяги. Неодин приявний вслухуючись у слова присяги мусів глибше призадуматися над її змістом.

Навіть вітер затих. Він слухав цих мужніх слів "Буйного вітру братів."

Опісля виступали пластуни І.пл. Куреня з деклямаціями віршів та піснями власного укладу. Всі ці продукції виказали, що І.Курінь багато вложив праці в підготову цієї ватри.

Ватра погасала - гасли світла у вікнах таборових кімнат. Пустіла площа, де палала ватра.

Табор змовкав...

Гість

Карльсфельд вшановує память Т. Шевченка.

Де ніколи в роках війни ми не святкували так гідно Шевченкових роковин, як тут в таборі. Приготування започатковано вже заздалегідь. На святкування призначено цілий тиждень в часі від 3. до 12. березня. Щоденно вечером відбувались доповіді про Шевченка і Академії попеременно чергуючись між собою.

Дуже миле зробив враження виступ Народньої Школи. Більше як сотня маленьких шкільних дітей виконала бездоганно велику й складну програму. Учительський склад мусів вкласти богато сил при підготові цього виступу, за що напевно вдячні їм батьки дітей.

В суботу дня 9. березня вечером відправлено в великій залі панахиду за душу Шевченка. Заля була набита приявними. Однак вразило те, що одну панахиду правлено надто довго, так що на другу майже не остало часу й через те початок Академії молоді середніх шкіл значно був припізнений. У нас тяжко за точність.

Академія молоді середніх шкіл пройшла з гарним успіхом, передусім дуже добре підготований хор під вмілим проводом проф. Білого своїм виступом доказав нам красу і велич нашої пісні. Наші маляри доклали також немало зусиль, бо справді вірно відтворили красками могилу Тараса, Дніпро й небо Рідного Краю. Образ великий закрив цілу стіну нашої таборової залі.

Але вершком Шевченківських поминків стала Велика Академія, що відбулась в дні 10. березня в полудневих й вечірніх годинах. Це був величний симфонічний Концерт, що зумів передати нам великі слова нашого Ґенія у величній формі. Виступ п. Руснака і вміле мистецьке керівництво проф. Пюрка добули собі беззастережне признання усіх, усіх. У такому виведенні творів Шевченка хибаж мусіли Його пізнати й ці, що досі Його замало знали.

Коли пишемо ці рядки, святкування проходять дальше-для шкіл, для робітників Б.М.В.

\+ + +

Новацьке свято.

Дня 3. березня наші найменші прихильники Пласту зложили своє перше приречення. Складали його новаки й новачки обох новацьких гнізд.

На великій залі було багато приявних, які зійшлися на пластові святкування наймолодших. Новачки й новаки вмаширували на залю під проводом своїх гніздових і станули в рівних лавах до звіту. Гніздові здали звіт опікунці новацтва-членові Кошової Команди п-і М. Стецюк, а вона передала його членові Команди СУПЕ.

Серед найбільшої тиші на залі звінко й голосно лунали слова приречення наших найменших.

Прекрасну промову-слово до новацтва виголосила п. М. Стецюк. Вони зворушили не тільки новаків чи новачок, але й всіх приявних. В коротких словах змалювала вона як має жити пластун-новак. /Але чи тільки новак? прим. переписувача/.

Пластовою піснею -"Гей юнаки!"....закінчено це, направду, гарне свято нашого цвіту.

- . - . - . -

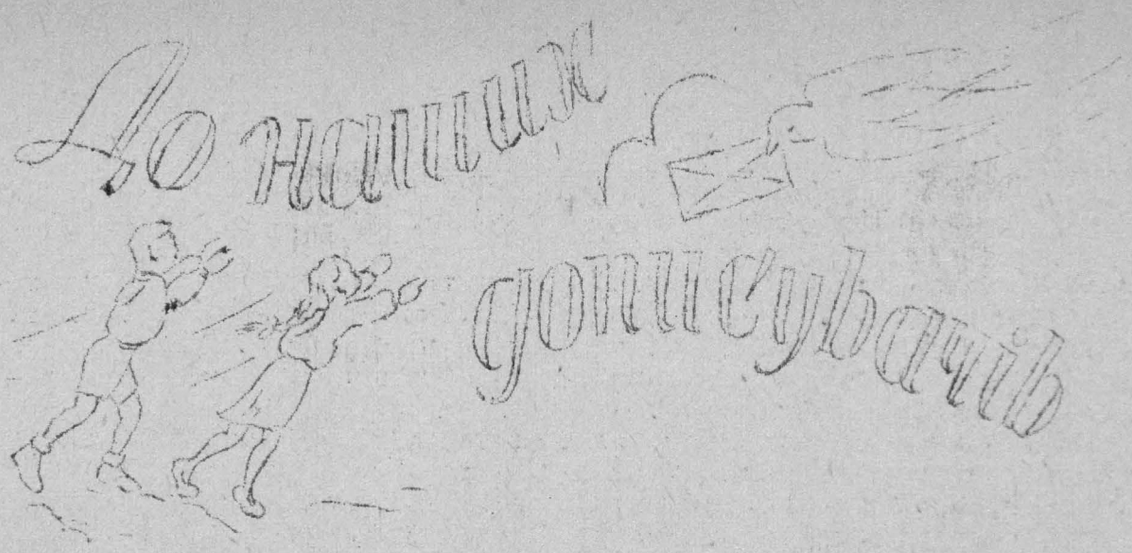

Нас тішить, що не забуваєте про свій часопис "Скоб", та пишете йому чимраз більше різних статтей, віршиків та дописів. Дещо подаємо :

Я.К. -Пластуни - Тарасові.

О, Велетню правди-грізний
для облуди,
Твої всемогучі мов громи
слова
Й тепер памятають пригноблені люди,
У бою за кращі Вкраїни права.
Мов блискавка ясна, що ріже темряву-
Слова"Заповіту" освічують шлях,
По ньому ідемо й добудемо славу
Її нам дарує за правду - наш змаг.
....

Вірш гарний, легкий. Пишіть далі.

Л.О.-юн. III К.

Пластуни.

Гей, ми хлопці молоденькі,
Всі в ряди ставаймо,-
Та підемо в чисте поле-
Пісню заспіваймо!
Там в просторах, в сяйві сонця
Будемо кріпитись ;
Своє тіло гартувати,
Щоб волі добитись.

Добре, гарно! Читай багато, передусім твори-поезії Тараса Шевченка, Франка, Лесі Українки і інші, пробуй своїх сил і дописуй нам.

Филипович
гурт."Калина" Ватра.

Зоряна ніч. Таємничо шумлять дерева старого парку. На горі вирисовується замок граф. Вальденштетенів. Палає пластова ватра. Високо летять іскри. Одна здоганяє другу і лучаться в золоті нитки, які звиваються немов чарівні вужики і зникають у темряві ночі. Здається, що чути тупіт кінських копит і брязкіт зброї відважних лицарів, що вміли оборонити свій край.
Довкола ватри стоять пластуни і -нки карльсфельдського і нойбоєрнського Кошів. Кожний гурток дає якусь точку. Тепер співають усі. Спочатку тихо, а потім дораз то голосніще лунає пісня пластунів. Думки линуть в рідну країну, до наших степів і гір."

Спомин короткий і змістовний. Подано в цілості. Пишіть нам.

Мала Бджілка :

Спомин з Фюссен.

пише про радісний день 15-го лютня ц.р., бо саме в цей день вона і інші пластунки зложили в Карльсфельді пластову присягу, після якої була прогулька до Фюссен.
....."Пізно вечорі приїхали ми до "славного"Фюссена. В таборі

повно світла ,чути спів, гамір : - це пластуни."
Дальше описує, як другого дня походували вони по вулицях Фюссена в сторону замку... Чужинці з цікавістю дивилися на них...
Спомин задовгий та вбогий змістом.

Кот.Христя :

В "Нойбауерн"

пише про гору і замок граф. Вальденштетенів,побудований римлянами в У ст. де міститься також гарна церковця із старими образами...-Дальше пише про духи ,про криницю, що в неї кидали засуджених злочинців... Найгірше було з духами, бо вони майже всім учасникам тої " виправи " снилися.

Читайте багато, передусім короткі оповідання М.Вовчка та инші .

Кнавер нам пише :
- збудилася я від голосу товаришки... і т.д.
Нажаль авторка не подала навіть назви свойого спомину. Забагато вживає дієприкметників.На майбутнє радимо оминати тої форми, а також не забути подати назву оповідання.

Моні.

На стійці.

Темним патром зависло нічне небо над землею.Навіть і ця ясніща смуга, що до недавна простягалася над делкими шпилями на заході, й ця зникла. На землю тихо зійшла ніч.До самітної сосни на горі Ключ притулилися два шатра.А перед ними над принасаючою ватрою висів на трьох жердках казан. Декілька жарючих головень кидало легке, багряне світло на лиця юнаків, що сиділи довкруги ватри.....
Біля ватри залишився лиш один молоденький пластун - стійковий.....
Повільно проходив час, години плили за годинами.

На горі простягнулися довгі тіні, а коли місяць сховався за хмарку із цих тіней виросла струнка-висока постать.Непомітно наче дух линула до пластуна.
І в тиші ночі, в таємному полумі віковічних дубів почувся голос: "Я дух героїв, що тут на цій горі не пожаліли зложити життя на жертівнику Вітчини.Я прийшов, щоб вказати ціль і шлях , до якої треба стреміти, яким треба йти."
Постать підняла руку в гору і на овиді темно-синього небосклону зявилися лави дружинників.За муром червоних щитів стояли закуті в залізо лицарі.Спід сталевих шоломів споглядали грізні обличчя.Вони зникли у пітьмі ночі , але за ними морем плило козацтво, з бунчуками та прапорами . Ген-ген далеко на розбурханих хвилях доганяли чайки галери.Вигуки : "слава!" змішувалися із галасом серед запалу боротьби. Але в тім менті гора стрясалася наче вулканом від сильних гарматніх вибухів.І нова зала..... Змагання стрілецтва....Коли розвіявся дим - на овиді свіжі могилки.....Пластун наче завмер.Здивованими очима глядів на картини, що пересувалися перед ним.А постать діткнула його своєю рукою і зникла.Стрепенувся від дотику юнак.....А розсмілений місяць дивився у вічі пластунові.Нічна тиша царила на горі Ключ .....

Спомин гарний, однак треба би ще його справити. Пишіть і присилайте нам свої праці.

- . - . - . -

ПЛАСТУНИ!
НЕ ЗАБУВАЙТЕ,ЩО
" С К О Б " є журналом ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА! ЧИТАЙТЕ СВІЙ ЖУРНАЛ І ДОПИСУЙТЕ ДО НЬОГО!

! : !

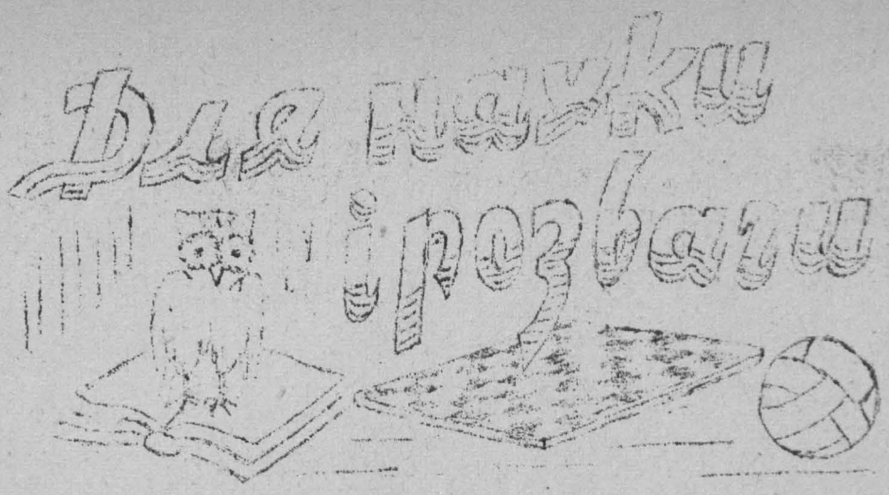

Де гірські хрустальні води —

Хто з пластунів не знає пструга?З тією рибою ,особливо знайомі ті пластуни, що жили чи перебували у рідному краю на Підкарпатті.

Бо на Підкарпатті течуть хрустально чисті ріки й потоки, - а пструг між рибами аристократ краси:любить гірську чисту воду, боруни і пепіт, в якому грається, перескакуючи з хвилі на хвилю.

А коли ізза гір вийде ясне сонечко і стане золотити верхи, доли, блакить і смарагд гірських вод, тоді завважите темно-зелені, смаглі хребти риб, що бистро мугають в осяяних сонячним промінням водах.

Це пструги - хижаки гірських потоків.Знає їх наш лемко, бойко і гуцул.Попрад, Лімниця і Опір, оба Черемоші з допливами чи врешті Прут і другі потоки та ріки - це житла тієї вюнкої риби.

Коли приглянемося до скіри пструга то завважимо , що вона незвичайно гарна , поцяткована золотими, чорними й червоними цятками.Профіль голови тієї риби лагідний.Але коли відчинимо її рота то видко сильні та гострі мов шпильки зуби. Бо пструг хоч з виду лагідний, та всеж хижак, так як "дядько щупак" у низинних ріках.

Однак прошу без опередження : в природі сильніший перемагає слабшого.А пструг повинується тільки законам природи.Він їсть комахи ну і .....рибу слабшу від нього.

Одягаюсь в убрання сіро-зеленковатої краски, таку саму сорочку і капкет та в добре товщем насмаровані чоботи. У руки беру кий з бамбусової трощі, вудку з прозорої жилки до якої кінця привязані у малих відступах штучні мухи : зелена переткана золотою ниткою, попелиста з червоним животиком і'третя чорно-жовта. Під животиками тих мух ледве помітні гачки. Все це англійський виріб.

Але навіщо сірозеленого одягу? Навіщо тієї маскаради? - А так, це конечне діло ! Бо пструг це хитрун: ниряючи в воду він бистро спостерігає кожну ясну чи білу краску і від неї втікає. Треба так одягтись, щоб він мисливого не помітив.

-Он там на скруті скочив в повітря гарний пстружок, величини яких 35 цм. - Сюди направимо вудку з комахами. Біжуча вода підкидати-ме мухами, пструг на них скочить, ковтне й готово.

Або полювання на пструга у "нічниці" . Це вже не те елегантне полювання " на вудку" . Спіймані, малі рибки перетягнемо неживі через гачок, прикріплений до сильного шнура. На шнурі тягарці з олива. Таких "нічниць" ми наложили ввечері вздовж берега ріки з тузин.- У цьому місці виходять ніччю на жир великі пструги. Хапчиво ковтає такий "добро - дій" рибку з гачком і також - готово! Ні взад - ні вперед . Пливе такий пстружище під водою , каламутить її, хоче свою добичу понести далі, -а тут кріпкий шнур не пускає. Утомився.- А рано- вранці наш мисливий має готову добичу. Без великої праці і перевтоми. Але і без емоції мисливого.

Або як на річці Лімниці біля Підлютого буває часом повінь. Яка це втіха для нас молодих, витягнути пструга "на черпака"-чи при березі ріки - чи з жовтого, тихого плеса біля комипів.

Цікаво, що в Черемоші ловиться пстругів мало. Наші гуцули з Криворівні чи Жабього не рідко вибиралися ніччю на головатицю, рибу подібну до пструга, тільки від нього більшу, чорно- цятковану. Полювали на неї на човні, з гарпуном у руках, при горючих смолоскипах.

Найбільше пстругів я ловив у Лімниці біля Підлютого і в Пістинці біля Пепор, коло Косова.

І хоч як спритний і розумний пструг -то все таки дається він спіймати ..... руками. Це тоді, коли він є під каменем, у норі. Одною рукою замикається отвір нори, щоб не втік , - а другою водиться легко по хребті пструга -аж до його зявів. Пструг думає мабуть ,що це до нього отирає камінь і не порушається. Дійшовши до зявів - їх стискається моментально і видобуваємо рибу на поверхню.

Ловля пструга в сак чи на трутку - це вже не спорт , але нищення риби. В часі обох світових воєн знищено чимало цієї ляхотної риби від ручних гранат.

Одинока правильна лежля потруга це на вудку, і в час дозволений мисливським календарем.

Сьогодні, ми пластуни на еміграції стрічаємо скрізь, у цілій Баварії, а то й у підніжжі Альп потоки і ріки, а навіть штучні ставки з тією рибою. Це свідчить про зрозуміння господарських потреб людности, яка використовує кожну спромогу побільшити свій природний магазин продуктів. Бо рибне господарство це один із допоміжних чинників рільничого господарства.

А при цьому нагода до ляхотного, мисливського спорту, де людина наближається до природи, її підглядає, від неї учиться всяких правил і тайн, очаровується її красою.

Я.Грин.....

пл.сеніор.

+ + +

ГОТУЙСЯ ДО МАНДРІВКИ!

Ось-ось пробудиться земля й укриється килимом трав і квіття. Оживиться поле й ліс, залюдняться гнізда птичок молодим поколінням. Заговорить до тебе, юначе, простір і покличе до себе на мандри. Не засиджуйся в хаті тоді, не лінуйся піднятися з постелі, не бійся холодного ранку, що свіжість дарує твоїм думкам, силу та пружність молодим твоїм мязам.

Як усміхнеться ранок весняний, як розсиплеться бризками сонце, як повіє леготом ласки подих нового життя, тоді виходи з задушливої хати, покидай муравлище людей і шукай у мандрівці пригоди.

Ген, на обрію, де небо землю цілує, над водою прудкої ріки, на гірському скальному узбіччі, де сонце і вітер панують одні, шукай відпочинку твоїй душі і перепон тугим твоїм мязам.

Готуйся, юначе, до мандрів! Тебе кличе простір і бурхлива ріка і праліс дрімучий і шпилі стрімких, гордих гір.

- . - . - . - . -

ПЛАСТУНИ! ГОРИ, ЛІСИ, ПРИГОДИ КЛИЧУТЬ ВАС!

ГЕЙ ЖЕ В ДОРОГУ!

Загадки

Розвязки загадок з 4.ч."СКОБ-"а.

Розбите коло:1.кущі,2.Косів,3.калина,4.коран,5.ключ,6.килим,7.коліно, 8.котел,9.Кума.

Вислід: Іван Чмола.

Зигзаг:1.еліта,2.Сиваш,3.Івася,4.Манич,5.рабат,6.олово,7.пугач,8.ягуар,9.Сянок.

Вислід:Іван Богун.

Буква"Л":1.Сократ,2.олень,3.льос,4.Ігор,5.сак,6.Об,7.казан,8.оса, 9.ре,10.лан,11.Лаба,12.скоб,13.халва,14.султан.

Вислід: Ольга Бакарабова.

М О Н О Г Р А М .

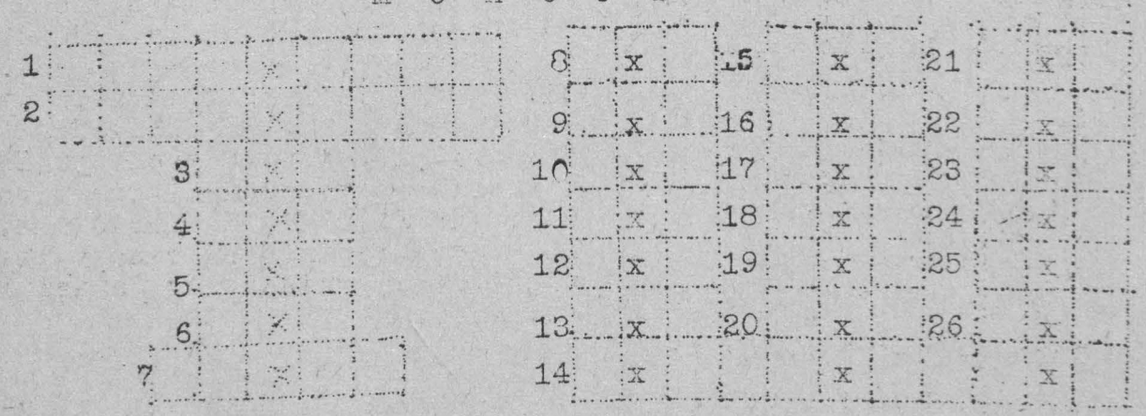

Слова :

1.метал /лат. назва/
2.буває в колодязі
3.нічний льокаль
4.права притока Дунаю
5.ініціяли укр. війська з 1919-21 рр.
6.кірґізьке село
7.дієва особа з пєси "Степовий гість"
8.підстава в посудині
9.ріка в західній Німеччині
10.стручкова рослина
11.спортова відзнака
12.твір М.Гоголя/інсцен.Старицького/
13.грецька буква
14.ріка в Малій Азії
15.має кожна людина
16.біла зброя
17.одиниця праці
18.ініціял Укр.Держ.з 17-20 рр.
19.татарський вельможа
20."що" в малих дітей
21.забава
22.тягове звіря
23.комаха
24.абісинський князь
25.жіноче імя
26.документ

Букви на місцях хрестиків читані згори вниз дадуть назви чотирьох поем нашого поета - генія.

Х Р Е С Т И К І В К А ч. І.

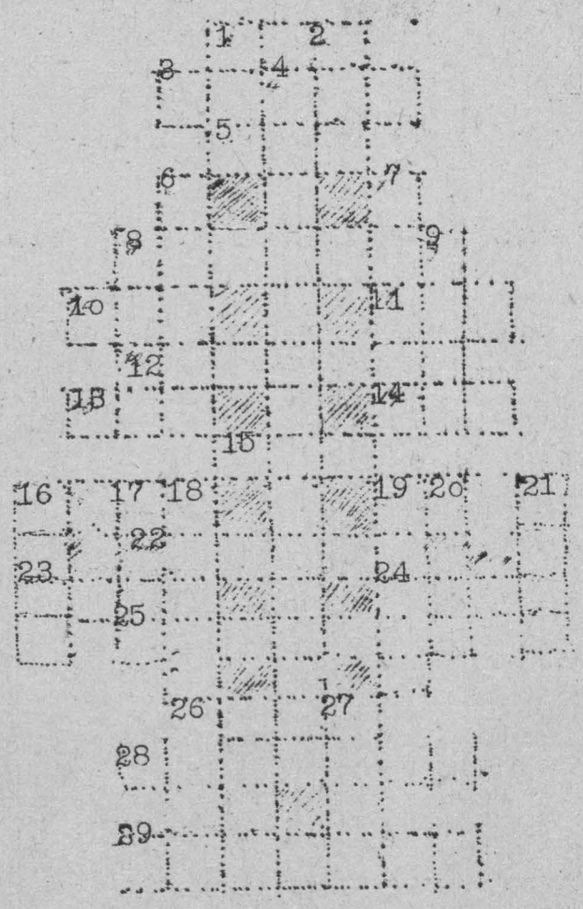

Доземо: 1.струйний газ,2.інакше чоловік,4.місто на Балканськім п-остр.,6.турецьке мужеське імя, 7.рід риби,8.мужеське імя,9.ріка в Франції,16.страва,17.житло пустинників,ченців,18.приряд до ловлі диких коней,19.конечне в театрі,20.що має спортовець добре розвинене?21.острів на Середземнім морі,26.київський князь,27.рід дерева

Поземо:3.рід тютюну/як рослини/, 5.голова венецької держави,8.Спаситель світа,10.що росте часом на деревах?11.приряд до руханкових вправ,12.місцевість, знана з історії Греції,13.простір поля,14.шаховий термін,15.число,16.зброя "смерті",19.відчувається при їжі чогось доброго,22.купілева місцевість на Україні,26.жіноче імя, 28.реформатор церкви в зах. Европі,29.резиденція одного з наших гетьманів.

Розвязки проситься присилати на адресу Редколегії найпізніше до 15. квітня .Нагороди в книжках і письменному приладді будуть вильосовані.

Усмішка

Карльсфельд.
Кіп-рухається!!

Пластові вузли
впраєтиці

"Лиси" на манд-
рах.

З М І С Т : Стор.:

1. В ТАРАСОВУ НІЧ - вірш - написав А.Гарасевич.....3
2. У ШЕВЧЕНКОВІ ДНІ - вступна - написав Перо.....4
3. НАШ ШЕВЧЕНКО - з пластової хроніки.....6
4. І ТУТ, І ВСЮДИ - вірш - Тарас Шевченко -.....8
5. ПРОВЕСНА - написав Ор.....9
6. ВЕСНА - вірш - написав Я.К.....10
7. ПО РІДНОМУ КРАЮ - НА МАНДРІВЦІ - спомин - нап.Він.....11
8. ВЕСНЯНКА - вірш - написав М.С-р.....14
9. ШЕВЧЕНКІВСЬКА ВАТРА - спомин - написав Перо.....15
10. БУЙНОГО ВІТРУ БРАТИ - спомин - написав Або.....18
11. ЗА КРАСУ ТІЛА Й ДУХА нап.Яр.....20
12. З ПЛАСТОВОЇ ХРОНІКИ 22
13. ДО НАШИХ ДОПИСУВАЧІВ 27
14. ДЛЯ НАУКИ І РОЗВАГИ.....29
ДЕ ХРУСТАЛЬНІ ЧИСТІ ВОДИ - спомин - нап.Я.Грин.....29

- . - . - . - . -

НАША АДРЕСА: Карльсфельд табор УНРРА тім 125, Пластова домівка.

БЕРЕЗЕНЬ 1946